

EGYETÉRTÉS

Előfizetés évi: Egész évre 20 korona. Félévre 10 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám belföldön és külföldön 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési Osztály
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 783. Kiadóhivatal 708.

Nem
adta el.
Refusé.

Még egy Latour.

Budapest, február 3.

— Csak azért is! — mondta az osztrák delegáció s miután a magyar delegáció már a napirendről levette, a maga részéről hirtelen napirendre tűzte a tisztikar fizetésrendezését. Egy Latour nevezett gróf — akinek egyik őse már szerepet játszott Magyarország és egy magyar lámpavas történelmi múltjában és aki, mint a méltó őse méltó utódja, Lueger pártfele — ma délután már meg is tette erre vonatkozó indítványát s nincs kétségünk felőle, hogy az így kimondott ige nemsokára csakugyan testet ölt s az osztrák delegáció megszavazza a tiszturak számára kijáró magasabb gázsit.

Ennek a praktikának a tendenciája nagyon is átlátszó, nem szorul tulsók magyarázatra. A Reichsrathban is, a delegációban is többségben vannak a mi régi ellenségeink, a derék keresztényszocialisták s értékben hasonló cimboratársaik. Ezek a kitünő urak így gondolkodnak:

— Miért ne szavaznók meg a fölemelt tisztai fizetést már most, hiszen a hadsereg egészen a mienk, a költségeknek ellenben csak egy részit viseljük? Ó felsége, a császár legalább látja, hogy mi különbség van a gutgesinnt osztrák és a rebellis magyar delegáció között. E mellett pedig meglesz még az az örömrünk is, hogy borsot törünk a judeómagyarok orra alá, mert ha tetszik,

ha nem, kénytelenek lesznek megadni a császár katonáinak azt, ami a császár katonáié!

Latour gróf és kompániája így akarunk cselet vetni a magyar delegációnak s miután ilyenképpen felállították a csapdát, most kajánul lesik, hogyan szabadulunk belőle?

Ha a magyar függetlenségi álláspont még rászorulna arra, hogy érveket gyűjtson, keresve sem kaphatna jobb bizonyosságot az Ausztriával való közjogi kapcsolat képtelen voltának illusztrálására, mint ez.

Ime itt van a két delegáció között egy tökéletesen kiélesedett konfliktus s a megzavarodott kormányok nem tudják, hogy mit kezdjenek vele? Az osztrák sas jobbra, a magyar paripa balra húzza az összmonarchia rozszant talyigáját s a talyiga nem mehet sem jobbra, sem balra, hanem ide-oda ránczizgálva elkényszeredetten és keservesen nyikorog. A hatvanhetes törvények operettbe illő mulatságos módon akarják ketté vágni az ilyen összegöbözött gordiusi csomót. Mondják nagyképpen ezek a törvények: hogyha a két delegáció ismételt üzenetváltás után sem tud egymással megegyezni, közös ülésre gyűl össze, hogy együttes szavazással döntsön a vitás kérdés fölött. Ebben még lenne valami ráció, mert megeshetnék, hogy vagy a magyar delegátusok, vagy az osztrák delegátusok közül megüt valakit a guta s akkor az egyik bizottság —

hála a sors véletlen kegyének — majorizálhatná a másikat s vagy jobbra, vagy balra mégis elindulhatna a rozszant talyiga. Am az operett-törvény szigoruan gondoskodik arról, nehogy maradjon benne valami célravezető, mert megszabja, hogy a közös ülésben mind a két országos bizottságot csak egyenlő számú tag képviselheti. Tehát hogyha egy osztrákot megüt a guta, ennek fejében nyomban kisorsolnak egy magyart, úgy, hogy az osztrák és magyar szavazók aránya ismét csak ugyanaz marad.

Nem akarunk ezuttal kiterjeszkedni arra, hogyha a delegációkra nagy rabulisztikával még rá is lehet fogni azt, hogy két külön szuverén parlamentnek két külön bizottsága, mihelyt közös szavazásra ül össze a két delegáció, megszületett a nálunk félt, a Lajtán túl pedig erősen áhitott monstruózus csoda: szemmel láthatólag elélünk áll az ugynevezett centrálparlament. Ezuttal azonban nem akarunk ilyen szigorú közjogi disztinkciók közé keveredni, kevesebbel is beérjük, csupán a rozszant talyiga további sorsa iránt érdeklődünk s nem tisztázott államjogi elveket keresünk az operett-törvényben, csak azt vizsgáljuk, hogy mennyi benne a célszerűség.

Mondjuk, hogy már összeült a korcs centrálparlament s a vitás kérdés fölött szavazás készül. Mi történhetik most?

Vagy az — és az a becsületesebbik eset — hogy minden delegátus híven

Felfelé.

Irta: Vértesy Gyula.

(Utánnyomás tilos.)

Breszmann Szepl urfi egyáltalában nem indult zseninek. Együtt jártunk a második gimnáziumi osztálytól kezdve s eltekintve attól, hogy minden osztályból csak javítóvizsgák után és idősb Breszmann ur számos buza, bor és dísznőküldeményei árán tudott átkapaszkodni a felsőbb osztályba; mondom, ettől eltekintve, (mert hiszen lehet valaki okos fejű ember s amellet megrepentáthatnak vele minden osztályt.) Tibor ur szerföltött ostoba legényke volt.

A kosztot adó tanárunk, az öreg Tamás bácsi, aki híres volt őszinteségéről és gorombaságáról, megmondta ugyan az apjának, hogy vigye haza a fiát és csináljon belőle inkább parasztot, mert a tudományos pálya nem neki való, sőt mikor látta, hogy az öreg ur „a virágokon át” nem érti a szót, hát kitalálta nyíltan is:

— Számárból nem lehet ló! A maga fiából se lesz soha tanult ember! Az eszível nem igen fogja tudni megkeresni a kenyérét, hát jó lenne, ha nem kinozná tovább azt a gyereket! De bizony, az csak kinozta tovább!

— Nem akarom, hogy belőled is állatorvos legyen! (Az öreg Breszmann szinte kéjelgett az „állatorvos” szóban, persze ritkán hallhatta, mert rendszeren marhadoktor volt a becsületesebb címre). Nem, nem akarom! Hogyisne, hogy te is talpnyaló szolgálja légy a megyének, a főbírónak, a papnak, a falunak, még az utolsó tanácsbéli parasztnak is! Olyan nincs! Neked urrú

kell lenned! Fiskális leszel, vagy doktor. De igazi doktor! Emberdoktor! Csak az érettségim uszszunk át, a többi majd könnyebben megy!

Csak hogy az a fránya érettségi valahogy nagyon nehezen ment. Tamás bácsi akkoriban ki is jelentette, hogy hat ökor se húzza ki a szekundából ezt az egyet és a vége mégis csak az lett, hogy addig könyörgött az öreg marhadoktor a professzoroknál, még megkönyörültek a fián és átértesztették:

— Hanem most már tovább ne vigye ám Szepl urfi. Mert az egyetem igazán nem neki való. Fogja idehaza a jegyzői irodába, vagy akárhová tegye be, de ne kinozza tovább; mert az egyetemen azután nincs pardon a butaságnak.

— Nem is kell az én fiának pardon — vágta ki a mellét a boldog apa — persze a vizsga után — megtanulja az azt, amihez kedve van; csak ezt a sok mindenféle nem fogta az esze, mert nem volt kedve hozzá. Majd meglátják, micsoda legény lesz majd ő az egyetemen. Híres ember lesz még ő belőle!

— Hát hiszen elvégre a kapanyél is elsülhet — fejezte be a beszédet Tamás bácsi.

Hanem a kapanyél egy darabig még nem akart elsülni. Sőt az öreg lódoktor kezdett már lemondani róla, hogy valaha Szepl urfiól valami lesz. Mert az urfi ott ült ugyan az egyetemen, hanem a tudományokból nem nagyon profitirozott. Az alapvizsgákon még csak keresztülvergődött folytonos ismétlésekkel, hanem az első szigorlaton gyökeret vert. Se előre, se hátra! Mikor azután másodsor is megbuktatták, úgy elment a kedve mindentől, hogy ott hagyta az egyetemet. Beállt valahová napidijásnak,

Egy ideig azután hirt sem hallottam felőle. Lekerültem a vidékre; ő eleintén irogatott; levelei mindig tele voltak panaszokkal, úgy hogy nem is nagyon bántam, mikor abbahagyta a levelezést.

Csak néhány év múlva találkoztunk újra, mikor visszakerültem Pestre. Alig ismertem rá. Szepl barátunk, akin azelőtt úgy állt a ruha, mintha villával hányták volna rá s akin azelőtt hetenként csak egyszer lehetett tiszta gallért látni, az most olyan volt, mintha a skatulyából szedték volna elő.

S nemcsak a ruhája, de még a járása, a beszéde is egészen megváltozott. A totyogó járása, félszeg, sváb legényből ruganyos mozgású, simán, szinte kecsesen lépkedő gavallér lett s előbbi akadozó, félenk beszédének se volt semmi nyoma. A beszéde is határozott, öntudatos lett, akárcsak a járása. Nem győztem rajta eleget csodálkozni:

— Ember, Szepl, mi történt veled! Hiszen te nem vagy Breszmann Szepl!

— Nem is vagyok! Beresnyey József a nevem.

— Gratulálok a magyar nevedhez is, de különösen ahhoz a változáshoz, amin keresztülmentél.

— Ugy-e megváltoztam?

— De mennyire.

— Hia, az élet sok olyan okos dologra tanít, aminek hasznát lehet venni. És én az élettől sokat tanultam! Mindent megtanultam, ami csak kell ahhoz, hogy boldoguljon az ember.

— Mondd el, hogy tanuljam én is meg tőled.

— Te nem fogod megtanulni, mert a te fejed

kitart a maga hazája álláspontja mellett s akkor hiába való az egész komédia. Vagy az — és ez a becstelenebb, de valószínűbb eset — hogy az egyik delegációban akad egy, vagy két svihák, esetleg meg is fizetett áruló, aki az ellenféllel szavaz. És akkor ezek a renegátok döntik el a monarchia sorsát.

Tessék meghatározni, mi az ilyen államjogi rendszernek az értéke, amelyik mellett szükségképen jellemben gyöngye Ephialtesek kezébe kerül a határozás! De nekünk magyaroknak még ehhez kiegészítésül van egy másik megszívelendő szempontunk.

Ausztria egységes az ellenünk való gyűlölködésben, bajos volna hát azt remélni, hogy a magyar álláspont odaátról számíthat némely segítő társakra. Mi — daczára ragyogó állami egységünknek — sokkal hátrányosabb helyzetben vagyunk. Nekünk vannak horvátjaink s nemzetiségeink is a delegációban, akik erősebben gyűlölnék bennünket, mint Ausztriát és akik mindig készek egy kis lojális szivességtételre, hogyha ezzel megnyerhetik az uralkodó jóindulatát. Köztünk, sajnos, teremnek Vajda Sándorok és egész bátran készek lehetünk arra, hogy egy ilyen Vajda Sándor Lueggerrel együtt adja le a szavazatát.

Ezuttal — a tisztí fizetések kérdésében — ez még nem lenne végzetes nemzeti szerencsétlenség. De alkalomadtán élet és halál is foroghat kockán. Ki mer az ország sorsa felől nyugodtan aludni addig, amíg ilyen ügyben lehet eset arra, hogy Vajda Sándor legyen a legfőbb és megfélebbezhetetlen bíró?

Budapest, február 3.

A képviselőház holnap, kedden, délelőtt 10 órakor ülést tart, melynek napirendjén a ma elfogadott törvényjavaslatok harmadszori olvasása szerepel.

tele van állítólagos tudással, hát oda már nem férnek be az efféle okos dolgok, de az én fejem üres volt, hát teletölttem. Nem is nehéz mesterség az egész! A fő, hogy mutasson az ember. Első dolog, hogy jó szabód legyen, a másik, hogy vivni, löni megtanulni s a harmadik, hogy szemtelenül hangoztasd, de folytonosan, hogy milyen okos vagy. Először le akarnának hurrogni; de mikor ez nem használ, hát kinevetnek s mikor a nevetés sem használ, elhiszik, hogy okos vagy! Csak az nem megy itt valamire, aki nem akar menni, vagy aki olyan hülye, hogy azt hiszi, hogy Magyarországon tudással meg becsületes munkával lehet boldogulni.

Ordítani kell! Mindig és mindenki fülebe. S aki nem akarja meghallani, hogy ki vagyok, mi vagyok, arra ráfogom, hogy süket. Biztos módszer! No de most sietek fel a klubba. A miniszterrel kell megbeszélni egy holnapi cikket.

— Te? A miniszterrel?

— Ugy-e csodálkozol? De hát már ez így van és nincs másképp, mint a bájos Glavári Hanna mondja a „Vig özvegy“-ben. A kerék fordult; ti, akik sokat tanultok: lejjebb vagytok, mint én, aki csak sokat tudott. Barátocskám, az élethöz sok élelmesség, kevés tudás és semmi szerénység — kellenek. Akárcsak Daniló mondja: sok szerelem, kevés eljegyzés, semmi házasság. Semmi házasság, semmi szerénység, semmi élettelenség?

— Nagy tudós létedre mindég az operettek-ből idézel a cikkekben is?

— Ott nem; de így, az életben igen. Az is a haladáshoz tartozik, hogy az ember viveur legény legyen.

— Francziául is tudsz már?

— Fenét tudok, de ha az ember használja

Még egyszer Argus röpiratáról.

Irta Mocsáry Lajos.

Nagyon meg van nehezítve ebben a sovíniszta világban a nemzetiségi kérdés komoly tárgyalása. Ohajtottam volna felelni Balog Pálnak a Pester Lloyd január 26-iki számában megjelent érdekes cikkére, sőt ugyszólván egyenes felhívására, nem tehettem, mert k e l l ő l e g csak oly dolgok előhozásával lehetett volna, amilyenek közlésére ez idő szerint nem kapok magyar lapot. Most más tekintetben, annyiban érzem magamat feszélyeztetve, hogy Argus az Egyetértés január 31-iki számában megjelent „Válaszában“ tulélénk szavakban adott csekély személyem iránt való jóindulatának kifejezést. Az ügy érdekében mégis szükségesnek látom, hogy valamit még elmondjak.

Készséggel elfogadom az Argus magyarázatát. Látom, hogy őszintén, utógondolat nélkül vallja és a meggyőződés buzgalomával akarja érvényre emelni az 1868 programját. Jó volt, hogy ezt Válaszában oly hatályosan kifejezte, hiba lett volna, ha e tekintetben röpiratában bizonyos ambiguitás maradt volna fenn. Kár lett volna a félremagyarázhatóság útján tápot adni, bármi formában is, a foederáció gondolatának. Mert hiszen az a foederáció a nemzetiségek részéről épp oly fantazmagória, mint a magyarság részéről a Bánffy-féle általános megmagyarosítás és az Apponyi-féle magyar kulturai egység.

A múlt század közepén báró Eötvös József „A XIX. század uralkodó eszméi“ című híres munkájának az volt a fő tétele, hogy „minden nemzetiségi törekvésnek... célja az uralkodás“. Ennek a céljának utópikus voltát igyekezett nagy művében kimutatni, míg a nemzetiségek, (mint Argus magát kifejezi) etnikai és kulturális fejlődési igényeinek megtett minden koncessziót. Hát ki tagadhatná, hogy az az „uralkodás“ volna az eszményi állapot, melyet a most már annyira felkapott evolúció tana is úgy

állít oda, mint a természetes fejlődés végpontját, betetőzését. És erre igényt tarthatnának a kis nemzetek csak úgy, mint a nagyok, ezt nem tagadhatná meg a kicsinyektől maga az evolúció tana sem, mert mind egyik külön csirából, embrióból ered. De mikor a Végzet, a történelmi fejlődés úgy össze-vissza kevert és szaggatott bennünket, hogy új politikai alakulások fajok és nyelvek szerint csak úgy jöhetnek létre, hogy más, de a legbecesebb etnikai javakat kellene miatta feláldozni s teljesednék a francia példabeszéd: „le jeu ne vaud pas la chaudière!“ S úgy látszik, hogy annak az „uralkodásnak“, annak a legmagasabb fejlődési színvonalának elméleti be is adták már a kulcsot a beismert lehetetlenség előtt s az uralkodás és az önálló állami és nemzeti lét eszméje a foederáció alakjává zsugorodott össze. De hát maga a foederáció eszméje miként fest, nevezetesen nálunk Magyarországon, a gyakorlati megvalósítás itélőszéke előtt? Ugy, hogy ez olyan szövetséges állapotnál, mely egyedül volna formába önthető, többet ér az összes nemzetiségekre azon állapot, mely az 1868-iki politikának teljes rekonstruálása mellett fentartja az ország egységes szervezetét és állami konzisztenciáját. Mert annak a szövetségi állapotnak egyedül elképzelhető formája nem volna semmi más, mint az a bizonyos Grosseesterreich. Ez volna a keret, nem valami, az egész délkeleti Európát magába foglaló, demokratikus alapon álló közös, homályos szövetség, hanem az osztrák-magyar monarchia a dualizmus nélkül; mert ehhez a történelmi agglomerátumhoz, a Habsburg-monarchiához már úgy hozzá van szokva a vén Európa, hogy azt, okkal vagy ok nélkül, de tényleg mint a világbéke épülete egyik sarkkővét tekintti. A kérdés csak az, hogy miként valósulnának meg ebben a keretben a végső fejlődési fokra jutó nemzeteknek állami önállósági, vagy akárcsak „etikai és kulturális“ önjogusági igényei. Ennek a Grosseesterreichnek alakja írásban és földabroszban már meg van rajzolva

— A hazai iparfejlesztési ankét előkészítő bizottságában a hazai iparnak a nemzetközi iparral való egybevetését tárgyaló szakosztály sajtóügyi előadója.

— Persze jó fizetés?

— Potom négyezer korona a fixum, de sok a kiküldetés — tudod, tanulmányoznom kell az ipart vidékenként negyven korona napidíjért — meg a külön megüzetett cikkek is hoznak valamit a konyhára.

Az igazat megvallva, azt hittem, hogy Szepe ur kissé elveti a sulykot, de mikor felmentem az „Otthon“-ba s hallottam, hogy az újságírók a legmélyebb megvetés hangján beszéltek róla, rögtön tisztában voltam vele, hogy ez a hang azt jelenti, hogy Szepe ur a nagyság utáira lépett.

Éppen a cikket olvasták fel, nagy hahotázás közben.

— A kereskedelem s a hazai ipar nemzet-erkölcsi alapiját kell megteremteni. A turáni faj hüpermorális kötelességérzetét lángra kell gyújtani. A hazai ipart a nemzetközi kalózkereskedelem lánczaiból ki kell szabadítani... Ébredjen fel e szent haza minden lakója szívében a közérzületi intellektualitás, a kulturállam nemzeti morálja...

Egy rész kaczagott, a többi szidta, de mikor belépett, mindnyájan gratuláltak neki.

— Hagyjátok el fiúk! Egyszer már csak meg kell írni a dolgokat úgy, ahogy vannak...

Mikor magunkra maradtunk, kérdezte?

— Olvastad te is?

— Olvastam. Nagyon tetszett.

— Kérlek, annyira mégse tarts butának, hogy ezt elhagyjem neked. Mert neked nem tetszett, ezeknek az újságíróknak se, mert ti okos

a francia szavakat, hát azt hiszik, hogy tud. Így angolul is tudok!

— Gratulálok! Megint csak gratulálok!

— Csak gunyolódj! Fogsz még te nekem igazán is gratulálni.

— Biz' Isten komolyan gratulálok!

— Köszönöm. És most sietek a miniszterhez. A cikk skizze itt van a zsebemben. Nagyszerű már a címe is: Az ipar nemzeti intellektualitása.

— Nagyszerű cím! Hát, hódít. Nem értik meg ugyan az emberek, de jól hangzik.

— Látod, ez a fő: jól hangzik. És ami benne van, az is mind jól hangzik. Én se értem, a miniszter se, senki se érti, de mindenki el lesz ragadtatva. Tegnap még nem akart a miniszter nekem igazat adni, de mára, azt hiszem, megpuhult. Sok vitám van vele, de a végén mindig én győzök.

— Hát mégis mi van abban a cikkben?

— Minden és semmi! Ami a magyarnak kell! Egy csomó pompás frázis! Mád olvashatód. Ha most le nem lepleztem volna előtted magamat, hát reád is nagyon hatott volna. S elhitted volna, hogy nagyon tartalmas, magvas cikk. Első olvasásra ez a hatása. S ki olvas el másodszer is egy cikket. S ki az ma, aki nem gondolkodik úgy, ahogy a lapja a fejébe veri... No, ég veled! Hanem, amit mondtam, azt csak a régi barátoknak mondtam. Köztünk maradjon!

Leereszkedőleg kezelt szorított velem s méltóságát teljesen, királyian ruganyos léptekkel elletett. De még egyszer visszazolt:

— Ha szükséged van valahol valamire, csak szólj nekem.

— De hát mi is vagy te most tulajdonképpen?

Popovici C. Aurél Grosseosterreich című könyvében. Ez a könyv mint elmemű egy végtelenül gyarló tákalmány, négyszáz lapjának nem több, mint tíz százaléka a saját fogalmazvány, a többi üstökénél fogva előrántott idézet, elkezdve Poiuntschlin a Bukoviner Zeitungig, de megvan azon érdeme, hogy konkrét formákkal dolgozik, olyanokkal, hogy csakugyan alig lehetne másként elképzelni a fantómnak megtestesülését. A Grosseosterreich strukterája nem volna semmi más, mint a kellemes emlékeztető Bach-korszak Kronland rendszere, birodalmi közös kormány a Kronlandnak delegátusaiól az egyes országok terjedelméhez mért szám szerint. Centrálpárlament, birodalmi főtvörvényszék, közös-ügy volna minden, mi az osztrák alkotmányvajúadások alatt olyanak tekintetett. Közös birodalmi nyelv a német volna, ezen a nyelven érintkeznének egymás közt a különböző önálló nemzetek is, például Magyarország és Románország egymás közt. És így tovább.

Hát kérdem, ennél nem érne-e többet, ha jó békességben, vagy akárcsak türehető modus vivendi mellett a független Magyarországban élénk tisztességes, mért igazi alkotmányos életet, úgy, hogy a mi nemzeti-segünk nemzeti egyéniségük sértetlen fenntartása mellett, politikailag és társadalmilag jobban és kellemesebben rituálva, külön románok és szerbek lehetnének, mint a Kárpáton s a Száván tul élő rokonaik. Hát ne hallgassanak ezután se sem az irredentista, sem a foederaciós beszédekre. De hogy ez lehetséges legyen, mi magyarok is vegyük elő 1868-iki jobbik eszünköt, különben magunknak tulajdonítsuk, ha a nemzetiségek extravagans dolgokra vetemednek. Ilyen állapotnak képe, tehát lehetősége bukkant fel most újra Babes Emil békekezéjében, Argus röpiratában s azon fogadtatásban, melyben ezt a magyar lapok, nevezetesen a Pesti Hirlap január 31-iki száma részesítették; adja isten, hogy ennek következtése legyen. Igaza van Mocsnyi Sándornak, hogy a kormány köréből kellene jönni a tényleges kezdeménye-

emberek vagytok; de hol van a többi okos ember a Kárpátoktól az Adriáig? Sehol. S ezért hatnak az én cikkeim. Az emberek, ha nem értenek valamit, rögtön elliszik, hogy ez szakszerű. S azután vannak olyan kitéző közhelyek, melyek sohasem kopnak el és sohasem tévesztik el a hatásukat: nemzeti ipar; magyar nemzeti egység a viláfgalomban — sovinizmus az ipari alapozási politikában stb. stb. Hogy hatnak! De hogy! Örök hálára kötelezett le a meszterem, aki megtanított mindezekre.

— Ki volt az?

— Sziszegi ur. A mostani új miniszterjelölt; vagy legalább is államtitkár-jelölt. Vezércikk-író volt annál a lapnál, ahol én korrektor voltam. Nekem diktálta a cikkeit! Hogy leszamarazott, mikor először felszólaltam egy-egy mondatánál, hogy azt nem értem.

— Számár vagy ősém! A fő a jó hangzás. S kinek jut eszébe gondolkozni fölötte, hogy mi is az, mikor ilyen gyönyörű sorokat olvashat: az altruizmus gözköréből piros, fehér és zöld színekben kiemelkedő lobogó hazafiság...

S igaza volt! Áldja meg az Isten a tanítasáért... Szervusz! Hát nem kell a protekció? Az én minisztériumomban mindent megtehetek.

— Hát bent vagy a minisztériumban?

— Még nem, de akkor visznek be, amikor akarom. Különbönb jobb idekint! Itt szabadabb az ember. Én Petőfivel tartok. Az én dalom a farkasok dala:

— Fázunk és éhezünk
S átöve oldalunk
Részünk minden nyomor
De szabadok vagyunk...

zésnek, mért oly nevelésben részesültünk a közözügyi rendszer alatt, hogy mindent a kormány kezdeményezésétől várunk. A koalíciós politika chlumi kódében veszendőben van a közjogi politika, hát igyekezzék a kormány legalább a nemzetiségi kérdésben csinálni rendet, mért ez a kérdés azzal a mássikkal körülbelül egyenlő fontossággal bír.

Budapest, február 3.

A főrendiház esütörtökön, e hó 6-án, délelőtt 11 órakor ülést tart, amelynek napirendjére az elnöki előterjesztések és irományokon kívül az erdélyi birtokrendezésről, továbbá a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló tvörvényjavaslatok vannak kitézve.

A horvátországi helyzet. Varasd városának felszólaló bizottsága a magyar vasuti hivatalnokokat, mérnököket és alkalmazottakat a választói lajstromokból töröltetni rendelte. A végzés indokaiban arra hivatkozik, hogy a legkompetensebb faktorok, a miniszterelnök és a kereskedelmi miniszter egyhangulag azt a nyilatkozatot tették, hogy a vasuti hivatalnokok és alkalmazottak nem állami hivatalnokok, tehát közös államtisztviselőknek nem tekinthetők. De ezek még ipari, vagy kereskedői cég alkalmazottjai sem, mivel a Máv. vállalata ilyennek nem tekinthető, az alkalmazottak pedig a honossági jogot egyik közösségben sem szereztek meg. A vasutasok pragmatikája pedig, noha a horvát országgyűlés által még nem fogadtatott el, azt bizonyítja, hogy a vasutasok nem államhivatalnokok és pedig éppen azért, mért szükségesnek tartották a pragmatikátörvény meghozatalát. E szerint tehát, a vasuti hivatalnokok, még ha honosságot szereznek is Horvátországban, még sem lehetnek választók, mért Budapesten, nem pedig Horvátországban fizetik adójukat. A hirt izgatottan tárgyalják mindenfelé. — Dr. Potocsnyák volt képviselő údvalevőleg kitépett a koalícióból. Most könyvet adott ki, amelyben részletesen kifejti politikai álláspontját és azokat az okokat, amelyek miatt a koalíció választói kezébe teszi le sorsát. — A horvát fővárosban szombatról vasárnapra virradóra tartották meg az ugynevezett Plivizer-bált, amelyen többek között megjelent báró Rauch Pál horvát bán is. Mikor a diákság megtudta, hogy tízenegy óra tájban körülbelül ötvenen megjelentek a mulatságon, hogy tüntessenek a bán ellen. Még ekkor után is zsongtak, de a bán nyugodtan türe viselkedésüket és

— De Szezikém, te sem nem fázol, sem nem éhezél; tudtommal az oldalad sines átöve és nyomorban se igen van részed — hát inkább illelnek rád a kutyák dala:

Gondunk ételre nincs
Ha gazdánk jóllakék,
Marad még asztalán
S miénk a maradék...

Ugy látszik, ez a ezitátum nem volt inyére a nagy férfiak, mért hamarosan elbucszott.

— Isten veled! Ha szükséged lesz rám, itt a névjegyem!

A névjegy sarkában ötágu nemesi korona, czímer s alatta:

beresnyi BÉRESNYI JÓZSEF,
ankét-szakosztályi sajtóügyi előadó.

— Gratulátok! Hogy örülne ennek a névjegynek Breszmann bácsi, az édesapád!

Egy kicsit elpirult, de aztán kaczagva mondta:

— Tudod, az emberek adnak az efféle számaróságokra is! Én, részemről fütyülök rá, de hát a világ kedvéért. Farkasok közt a farkasokkal kell üvöltöni. Én pedig farkas vagyok; éhező szabad farkas, nemes farkas — végezte beszédét kaczagva s azután még egyszer melegen s leereszkedőleg kezemet megrázva, eltávozott a nagy férfiú.

S én irigykedve néztem a büszkén lépkedő hatalmas alak után, aki legközelebb bizonyára arról fog értesíteni, hogy eljegyzett valami milliomos kisasszonyt az „altruizmus gözköréből kiemelkedő eszményi szerelem” nagy dícsőségére.

nem távozott el a bárlól, csak mikor már a diákság lecsendesült.

Zichy miniszter a királynál. Bécsből jelentik, hogy a király vasárnap délelőtt tízenegy órakor gróf Zichy Aladár minisztert Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadta.

A trónörökös titokzatos útja. A genuai „Secolo XIX.”-nak táviratozzák Münchenből, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös január 23-án Svájcából elutazva, titokzatos látogatást tett a bajor udvarnál s ez a látogatás még sok fejtevést fog okozni a diplomáciának. Ferencz Ferdinánd trónörökös előbb a régensherceget látogatta meg, majd Ferdinánd herceghez ment s ott találkozott a genuai hercegnővel, aki akkor érkezett meg Turinből. Ezeknek a látogatásoknak az osztrák-magyarolas viszony szempontjából nagy jelentőséget kell tulajdonítani.

Küldöttség Popovics államtitkáránál. Ugron Ákos főispán vezetésével Udvarhely vármegye Oklánd községéből járt ma délelőtt küldöttség Popovics Sándor pénzügyi államtitkáránál. A küldöttség kérése az volt, hogy Oklándban adóhivatalt állítsanak fel. Popovics Sándor államtitkár kijelentette, hogy méltányolja kérésüket és a jövő évi költségvetés keretében gondoskodni fog annak teljesítéséről.

A büntető tvörvénykönyv novellájának módosítása. A képviselőház mai napirendjén volt a büntetőtvörvénykönyv módosításáról szóló tvörvényjavaslat is, amelyet azonban a Ház újra az igazságügyi bizottsághoz utasított. Az erre vonatkozó indítványt Wekerle Sándor miniszterelnök tette. Szükségesnek látja ugyanis a kormány, hogy a novellában a magyar állam egysége és nemzeti jellege ellen elkövetett büntetési cselekmények, úgy a magyar nemzetnek a külföldiek előtti ócsárlása, a kriminálitás tárgyaivá tétessenek, valamint a váltópénz hamisítás szigorúbb büntetésekkel sújtassék. A képviselőház hozzájárult a miniszterelnök indítványához, de a folyosón a képviselők annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy ezek a módosítások minél gyorsabban eszközöltessenek.

Csernoch püspök esküje. Bécsből jelentik, hogy ma délelőtt az általános kihallgatások előtt volt a Hofburgban az újonnan kinevezett csanádi püspöknek, Csernoch Jánosnak eskütefele. Az ünnepies aktusnál báró Orczy Béla országbíró mint zászlósúr és gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatási miniszter segítettek. Gróf Apponyi Albert e célból ma reggel Budapestről Bécsbe érkezett. Az eskümentát Vértessy Géza, a király személye körüli minisztérium államtitkára olvasta fel. A király, Csernoch püspököt az eskütefele után kihallgatáson fogadta.

Beszámoló. Horthy Béla orsz. képviselő tegnap Halász Lajos, Nemes Bertalan és Hirtenstein Lajos orsz. képviselők kíséretében Tenkére érkezett, hogy beszámoló beszédét mondjon. A vasutnál lelkes fogadtatás volt. Horthy 11 órakor nagyszámú közönségnek mondta el beszámolóját. Beszéltek még Nemes Bertalan, Halász Lajos és Hirtenstein Lajos képviselők. Jellinek József és Sebess pártelnök indítványára Kossuth Ferenczhez üdvözlő táviratot küldtek. A képviselő tiszteletére délelőtt 100 terítékű bankett volt, hol lelkes pohárköszöntőkben üdvözölték a képviselőket.

Verecezen Szilassy Zoltán, a város képviselője, tegnap tartotta beszámolóját. A pályaudvaron nagyszámú közönség fogadta, élén dr. Rezsuh István polgármesterrel, aki a város nevében üdvözölte a képviselőt. A fogadtatás igen lényes volt és felhívást keltett a szerb választók felvonulása, akik szokatlan nagy számban jelentek meg. Szilassy Zoltán beszámoló beszédét a Vigadóban tartotta meg több mint ezer választó jelenlétében. A választók nevében a polgármester és Markovics ügyvéd köszönték meg a képviselő fáradozásait. Markovics beszédét a nagy számban megjelent pángermán és szocialista elemek gyakran félbeszakították. Hegeu Reinhold pángermán vezér is szólanit kívánt, az elnök azonban berekesztette az ülést. A szocialisták és pángermánok a Marcellaisét és a Wacht am Rheint énekelték a teremben. Ez a szokatlan jelenet a magyar érzelmű választópolgárságot mélyen megdöbbentette.

A portugál királygyilkosság.

Budapest, február 3.

Egész Európa ma a portugál királygyilkosság hatása alatt áll. A részleteiben is borzalmas tett felköltötte a részvétet a szerencsétlen királyi család iránt, hisz oly kegyetlenül lakol meg könnyelműségéért, melylyel katasztrófa elé vitte egész Portugáliát. Ma már alig akad ember, aki a legyilkolt király családjában a zsarnok uralkodó hozzátartozóit látja, mindenki részvétet érez irántuk, mint közönséges emberek iránt, kikkel a sors nagyon kegyetlenül bánt el. Ez az érzés hatja most át a portugál nép nagyobb részét is, aminek bizonyossága, hogy a monarchista pártoknak az a része, mely még Karlosz király életében a leghévesebb harcot folytatta a diktatura ellen, ma szolgálatait felajánlotta az új királynak. Vállvetve akarják megóvni az országot a katasztrófától. II. Manuel király elfogadta a támogatást és a nemrég még ádáz ellenség ma ismét a dinasztia támasza lett.

Az új király már elfoglalta apja trónját és első tette volt, hogy proklamációt intézett népéhez, melyben esküvel ígéri, hogy tiszteletben tartja a királyság integritását és megvédi az alkotmányt. A proklamáció azzal végződik, hogy a jelenlegi miniszteriumot megtartja. Tehát ugyanazt a miniszteriumot, mely okozója volt nagyrészt azoknak az eseményeknek, melyek Karlosz király és a trónörökös halálát idézték elő. A királynak ez a terve, mely mindenesetre nem a legszerencsésebb, később változást szenvedett, mert a monarchista pártok vezetőinek felajánlott támogatása után Francó miniszterelnök beadta lemondását. Az új kabinet az összes monarchista pártokból fog megalakulni és így reménység van arra, hogy Portugáliában talán helyreáll ismét a nyugalom.

Az ország hangulatáról igen gyér jelentések érkeznek, melyekből az általános helyzetre csak következtetni lehet. A spanyol forrásból eredő táviratok ma is riasztó híreket röpitenek világgá. Megbízhatóságukhoz azonban szó fér, mert a lefolyt válság alatt igen kéteseknek bizonyultak. Megczáfolja őket különben az is, hogy a spanyol kormány egyelőre csak rendőri intézkedéseket szándékozik alkalmazni a portugál határon, ami annak a bizonyossága, hogy ott békeesség honol. Ellenkező esetben katonailag szállta volna meg a határt. Spanyol forrásból erednek azok a hírek is, melyek jelentik, hogy Oportóban, mely eddig is az elégedetlenség főfészke volt, kikiáltották a köztársaságot.

A köztársasági párt, melyet azzal vádolnak, hogy része van a királygyilkosságban, tiltakozik ez ellen a vád ellen. Bármint is álljon azonban az ügy, a pártnak sokat ártottak a lefolyt események, mert sokan a monarchista érzelmeik közül, kik a lefolyt válság alatt a pártot csatlakoztak, most ismét a monarchistákhoz pártoltak át. Ily körülmények között a párt egyelőre elvesztette reményét, hogy Portugáliában uralomra jusson, hacsak a monarchista pártok egyetértése meg nem bomlik, ami beláthatatlan következményeket vonna maga után.

Az új kormányt mindenesetre nehéz helyzetbe lesz.

Amit a diktatura hónapokig rombol az országban, azt neki rövidesen újból fel kell építeni, hogy a portugál nép bizalmát — mely a diktatura iránt megrendült — vissza-

nyerhesse. Különösen az állami hivatalokban kell nagy gyomlálást tartania, mert Kastró miniszterelnök telerakta azokat saját embereivel, kik zsiros konczokért mindenre kaphatók voltak. Ha majd a közigazgatás egész vonalán be fog állani a normális állapot és a lakosságot ily módon megnyugtatják, akkor fog csak Portugáliában ismét helyreállni a nyugalom.

Mai hireink a következők:

A merénylet újabb részletei.

A cenzura miatt tegnap csak rövid táviratok adtak hírt a borzalmas gyilkosságról. Ma azonban már teljes részletességgel számolnak be a táviratok a tegnapi eseményekről.

A királyi család Villa Viccosából, a főváros szomszédságában fekvő királyi kastélyból, nyitott udvari hintókon február 1-én délután visszafért Lisszabonba. Az első kocsiiban ült a király, Amália királyné, Lajos Fülöp trónörökös és Manuel herceg. A város szívében, a Kereskedelmi-tér és az Arzenál-utca sarkán nagy tömeg torlódt össze, minek folytán az udvari hintók itten lépésben voltak kénytelenek haladni. Ekkor, délután 5 órakor történt a merénylet. A királyi családot vivő kocsiira valósággal rávetették magukat a merénylők. A négyülésses kocsi a két főülésein Károly király ült Mária Amália királynéval, a két szemben levő ülésen a trónörökös és Manuel infáns. Midőn a kocsi az Arzenál-utca fordult be, valósággal körülkerítették. A banda tagjai ekkor előszedték eldugott karabélyaikat és a királyi család tagjaira lőttek. A kocsi a lovak közé csapott, de csakhamar lövés érte őt is. Több rendőr a merénylőkre vetette magát, hármat közülök megölt, mintegy ötöt pedig kardesapásokkal megsebesített. Azt hiszik, hogy legalább is huszan vettek részt a királyi család elleni merényletben.

A pompás tavaszi napon a király nyitott kocsiiban haladt tova s innen magyarázható meg, hogy a torradalmárok a királyra és a trónörökösre céllozhattak. A merénylet után leirhatatlan zavar és izgatottság keletkezett. Mindenki vad futásban keresett menedéket. A laktanyákból futólépésben sietett a katonaság a merénylet színhelye felé és a lovasság csakhamar minden irányban elzárta az utvonalaikat. A király holttestét, valamint a súlyosan megsérült trónörökösöt az arzenálba szállították. A trónörökös még az uton szintén meghalt. A király holtteste borzasztó sebektől és vértől van borítva. A királynét nyomban a kasiélyba vették. A király holttestének a királyi kastélyba való szállítása rendkívüli katonai övrendszabályok között ment végbe. A merénylet helyét a késő éjjeli órákig megszállva tartotta a katonaság. A katonaság és a rendőrség számtalan embert letartóztatott. Aki csak a merénylet színhelye közelében mutatkozott, azt mind elfogták.

Egy másik jelentés következőképp írja le a merénylet lefolyását:

A királyi család Villa Viccosából virágokkal díszített csolnakon indult Lisszabonba. A fővárosban nagy tömeg tódult a királyi család üdvözlésére és a kikötőben ezer meg ezer ember tolongott, mikor jelezték a király bárkájának érkezését. A közönség lelkes ovációval köszöntötte a királyi családot, a polgármester és a hatóságok vezetői a kikötő hidján hódolatukat mutatták be.

A király jókedvű volt és Amália királyné is vidáman intett kezével jobbra-balra az újjongó népnek.

Egetverő üdvözlés közepette szállt a nyitott udvari hintóra a királyi család. Előbb Amália királyné ült fel, aztán a király, majd Lajos trónörökös és Manuel infáns. Lassan indult meg az udvari hintó, hogy bevárja, míg a következő kocsi elhelyezkedik az oportói herceg Franco miniszterelnökkel és az udvar tagjai.

Mikor az udvari hintók a tér közepére értek, életveszélyes volt a tolongás. Mindenki a kocsiutca tódult, hogy közelről lássa a királyi családot. Szemtanuk beszélik, hogy a térség közepén egy sokágu lámpás körül tizenöt ember csoportosult. Valamennyien hosszú, bő köpenyget viseltek. Amint a király hintaja közelükbe ért, egyikük elkiáltotta magát, egyszerre mindnyájan félrehajtották bő lebernyegüket, egy pillanat alatt vállhoz kapták karabélyaikat, célloz-

tak és sortüz dördült el. A királyt három golyó találta s menten hátrahanyatlott a kocsii ülésében. Öt golyó érte Lajos trónörökösöt, mind a fejébe hatolt. Amália királyné ráborult fiára, aki velőt-rázó sikoltásban tört ki.

A tömeg megrettenve rebent szét. Mindenki menekült, gyermekeket letapostak, a rendőrség fejveszeten rohant a király hintájához és senki sem gondolt a gyilkosok üldözésére.

A vidékre minden irányban távirati rendeleteket intéztek a hatóságokhoz, hogy gyülekezéseket semmi szín alatt ne töljenek és ha szükséges, fegyveres erővel szétozlassanak és az ellenzékkel szemben általában, ha kell, karhatalommal járjanak el. A kormány ugyanis attól tart, hogy a köztársaságot fogják proklamálni. A banda tagjainak nagyobb része alkalmasint spanyol anarchistákból állott, habár bizony állítják, hogy már hosszabb ideje számos francia anarchista is közreműködött a királyi család elleni összeesküvés szításában, amelybe több katonai méltóság is bele van keverve.

A portugál kormány azt hiszi, hogy a királygyilkosság széleskörű politikai összeesküvés kifolyása, amelyet főképpen a republikánusok szöttek, a hadsereg és a haditengerészet altisztjeinek buzgó közreműködésével. Lisszabonban nagy rémület és feletlenség uralkodik; a rendőrség csapatostul összefogdossa a gyanús embereket.

Párisi táviratok szerint a merénylet a következőképp folyt le: Mialatt a felségek kocsiin hajtattak végig Lisszabon utcáin, nagy ember-tömeg gyűlt össze az utcákon, amely általános-ságban nyugodtan viselkedett ugyan, sokaknak arczifejezése azonban méltán bizalmatlanságot kelthetett. A kocsi csak lassan haladhatott előre. Amidőn a pénzügyminiszterium épülete előtt elhaladt, egy sportdresszbe öltözött férfi, aki azonban munkásnak látszott, kivált a tömegből és a kocsi után rohant azzal a szándékkal, hogy arra felkapaszkodjék. Rálőtt a királyra és őt baloldalán megsebesítette. Amália királyné és a trónörökös kiáltásokban törtek ki. A királyné felemelkedett és kezében csokrot tartva, igyekezett magát a gyilkos ellen védeni, aki másodszor is lőtt. A golyó vállán érte a királyt, aki fejéhez nyúlt és jobbfelé lehanyatlott. Egyesek a merénylőre vetették magukat, aki földre esve, harmadszor is lőtt, de ezuttal nem talált senkit sem. Mialatt ez történt, egy ember felsőkabátja alól karabélyt húzott elő és a kocsi felé rohant. Az első lövése a trónörökös arcát találta, második a trónörökös mellett, a harmadik egy rendőr közbelépése folytán célját tévesztette. Egy katonatiszt a gyilkosra vetette magát és azt törzsúrassal megölte. Az uralkodó pánikban az oportói herceg automobilon érkezett a színhelyére és revolverrel kezében követte a királyi fogatot, amely az arzenálba hajtattott. A királyné és Manuel infáns könyek közt, magukon kívül kiáltásokat és szidalmazásokat hallattak. A trónörökös öt percet élte túl a királyt. A holttesteket az arzenálban matraczokon helyezték el. Az orvosok konstatálták, hogy a királyt két golyó találta. Az egyik jobbvállát, a másik hátgerinczét; a trónörökösnél az egyik golyó áthatott az alkon és az orron, a másik mellcsontját érte és áthatott tüdején. A királyné és az infáns, akik mialatt az orvosok vizsgálatukat végezték, egy másik helyiségben voltak, semmit sem tudtak egy ideig hozzátartozóik haláláról. Egy orvos Manuel infáns sebet kötötte be. Eközben Pia Mária anyakirályné az arzenálba érkezett. A két királyné és az infáns között szívszagató jelenet játszódott le.

Híresztelik, hogy az udvari kocsi, aki a bakon ült, a gyilkosság után eltűnt. A király kíséretéhez beosztott tisztek egyike a merényletör rákiáltott, hogy gyorsan hajtson az Arzenálhoz, a kocsi a lovak közé csapott, néhány pillanat alatt odaért a hintó, a király holttestét és a haldokló trónörökösöt leemelték, attól fogva a kocsi nyomtalanul eltűnt. Nem lehetetlen, hogy az udvari kocsi előre be volt avatva az összeesküvés tervébe, hozzátartozói ellenben azt állítják, hogy valószínűleg buskomor lett s meg fog kerülni.

Egy szemtanu jelentése.

Amikor a kocsi, melyben a királyi család tagjai ültek, lassan haladt, hirtelen egy férfi, lobogó köpenyben kivált a tömeg soraiból, egy szökéssel a kocsi hátsó hágesóján termett és

kétszer rálőtt a királyra. Az első lövés a királyt nyakán, a második hátán érte. A király mind a két kezével fejéhez kapott és aztán a királyné irányában összeesett. Épp abban a pillanatban még egy férfi vált ki a tömegből és a trónörökösre lőtt. A királyné velőtrázó sikoltást hallott és kísérletet tett, hogy a mellette álló embert a kocsi felé elkeresse, miközben teljes erejével ütötte a kezében levő nagy csokorral, melyet a királynénak megérkezésekor nyújtottak át. A trónörökös azonban időközben már halálosan megsebesült és öcsöce karjaiba hanyatlott. Csakis Figuera Freira és egy katona jelenlétének és gyors cselekvésének volt köszönhető, hogy a királyné megmenekült, mert a merénylők egyike már a királynéra is célzott, de leütötték, még mielőtt a fegyvert elsűthette volna.

A rendőrség és a merénylet.

Szombaton a rendőrség nesztét vette, hogy a királyi család ellen összeesküvést szöttek. Aki csak gyanusnak látszott Lisszabonban, összefogdosta a rendőrség. A rendőrigazgatóság titkos jegyű táviratot küldött Villa Viciósába, hogy messze ágazó, a királyi család élete ellen irányuló összeesküvésnek jött a nyomára s hogy az összeesküvők a merénylet kivitelét szombatra állapították meg. A rendőrigazgató azt is jelentette, hogy sok embert letartóztatott s végül arra kérte az udvari főmarsalt, hogy minden áron tartsa vissza a királyi családot Villa Viciósában s ne engedje meg, hogy Lisszabonba menjen s legalább a következő napra halaszssa el utazását. Az udvari főmarsal vonakodott ezt a jelentést a királynak átadni s így a király semmi rosszat nem sejtve indult utnak. Az udvari főmarsal azt az eljárást, hogy nem tett a királynak jelentést a lisszaboni rendőrség figyelmeztetéséről, utólagosan azzal okolta meg, hogy az egész királyi család és különösen a királyné a folytonos izgalmak miatt már hetek óta oly nyomott lelkiállapotban volt, hogy újabb izgalmakért nem akarta a felelősséget elvállalni. A királyi család elindult Lisszabonba. Ugy látszik azonban, hogy a lisszaboni rendőrség, sőt a király környezete is elmulasztotta a szükséges óvatossági intézkedéseket megtenni. Így például megfélemedtek Villa Viciózában arról, amit különben minden más alkalommal pontosan és lelkiismeretesen meg szoktak tenni, hogy a lisszaboni rendőrséget értesítették volna a királyi fogat elindulásáról. Az udvari főmarsal a merénylet után öngyilkosságot követett el, mert magát hibáztatta azért, hogy a királyi családot nem értesítette arról, hogy milyen veszedelem fenyegeti. Érdekes, hogy a királyi vonat Casa Branca pályaudvarnál történt kiskiklás által okozott csekély késéssel érkezett Lisszabonba. A Tájó folyón a komp minden baj nélkül átkelt és a lisszaboni partnál rendben kikötött, ahol a kiszálló királyi családot a miniszterek és más személyiségek üdvözölték. Egy fiatal leányka bokráját nyújtott át a királynénak. Aztán a királyi család a kocsihoz szállott és a városba hajtatott, ahol aztán megtörtént a merénylet.

Mi okozta a merényletet?

Egy lisszaboni megbízható jelentés szerint a hatóságok el voltak készülve a republikánus párt államcsinijére, de senki sem hitette, hogy a trónörökös élete ellen fognak törni, mert köztudomású volt, hogy Lajos Fülöp trónörökös Franco diktátorsága miatt gyakran összeveszett a királylyal. A köztársasági párt el van tőlkelve, hogy megfosztja trónjától a Braganza-Coburg dinasztiát és kikiáltja a köztársaságot. Két nappal a merénylet előtt Franco ugyanis dekrétumot bocsátott ki, amelyben a rendőrséget utasította, hogy mindazokat, akik politikai okokból vizsgálati fogságban vannak, azonnal deportálják a gyarmatokra. Ez a rendelet volt a királygyilkosság igazi oka. Vasárnap reggel újabb dekrétum jelent meg Franco aláírásával, amelyben a diktátor a maga felelősségére felhatalmazta a minisztertanácsot, hogy minden forradalmárt száműzzenek a gyarmatokra s ennek a rendeletnek visszaható erőt adott a múlt év november 22-ikéig.

A merénylők.

A királygyilkosok közül a főzinkos halott. A gyilkost B i n c a Mánuelnek hívják, harmincz éves és ezelőtt altiszt volt a 7. lovassági ezredben, később néptanító Vinhuesben és nyolcz év

óta tanító Lisszabonban. A börtönben ülő merénylők fölött hirtelen összehívott haditörvényszék fog itélni a lehető legrövidebben. Hire jár, hogy több embert, köztük magasállású személyiségeket statáriális uton azonnal agyonlövetnek.

A Dail Mailnak jelentik Lisszabonból, hogy a merénylők minden bizonynyal anarchisták és a republikánus pártnak semmi része nem volt a királygyilkosságban.

Ma tudódott ki, hogy Franco miniszterelnök még egy nap előtt is kérve-kérte a királyt, hogy ha a fővárosba visszatér, katonai és rendőri fedezetet engedjen meg, Carlos király ellenben hallani sem akart erről.

Beszélik, hogy a feldühödött tömeg a menekülő merénylők közül néhányat az utcán agyonvert.

Újabb jelentések szerint a királygyilkosság bűnrészessége miatt letartóztatott foglyokat aligha fogják kivégezni, mert Portugáliában 30 év előtt eltörölték a halálbüntetést.

Lisszaboni jelentések szerint Buipán Mauelről kiderült, hogy ő is egyike volt a királygyilkosoknak. Buipas egy peer protekciójával, akivel családja rokonságban áll, 1888-ban, miután katonai szolgálatának eleget tett a hetedik gyalogezrednél, a lisszaboni iparosiskolánál tanítói állást kapott. Felettes hatósága már régebben yanusította, hogy összeköttetésben áll a terroristákkal. Most is valamiért megrótták s ekkor Buipas dicsekedve így felelt: „Mint jó royalista, a meggyilkolt királyon gyakoroltam az ő kedvenc foglalkozását, a célzést. Buipas Mánuel letartóztatott.”

Magánjelentés szerint a három gyilkos közül, akiket a merénylet után agyonlőttek, egyik spanyol, akit régebben Párisban letartóztattak, mert Combes ellen merényletet akart elkövetni; a másik a Theatro Lyrico zenésze, a harmadik pedig portugál ember, a neve Vuiche Manuel. A királygyilkossággal gyanúsított foglyok között egy újságíró is volt. A pénzügyminisztérium bejáratánál a falak még ma is véresek. A merénylet a palota közelében történt.

A király utolsó perczéi.

Mielőtt a király meghalt, még egyszer felnyitotta szemét s üvegesedő tekintetét körülhordozta, majd elhaló hangon kérdezte: „A királyné?” Egy udvari méltóság lehajolt a királyhoz s megnyugtatta, hogy a királynénak nem esett baja. Néhány percz múlva megszűnt dobogni a király szíve. Közben a királyné kezét tördelve rimánkodott pap után. Jött is végre egy, de már későn, a király meghalt.

Este a palotába vitték a két holttestet, ágyakra fektették s a királyné a két ágy között egy széken ülve töltötte az éjszakát. Nem szólt senkihez, nem sirt, egyik kezével a király hideg kezét, a másikkal a trónörökösét tartotta. Hiába kérte környezete, nem akart elmenni a holttestektől.

Vasárnap délután bebalzsamozták a királyt és a trónörökösét, aztán a holttesteket egyenruhába öltöztették. A királyra ráadták a tenger-nagy uniformist. 10-én lesz a temetés a Pantheonban, de előbb közszemlére teszik ki a két koporsót.

Dom Miguel a merényletről

A portugál kormány nemcsak a republikánusokat és forradalmárokat, hanem Dom Miguel braganzai herceg híveit is gondosan őriztetli. A trónpretendenshez nagyon közelálló személyiség egy újságíró előtt következőleg nyilatkozott:

Dom Miguel de Braganza iszonyattal értesült a retentő tetről és a portugál királyi családot mindenesetre nagyon mélyen sajnálja. A herceg már ismételve nyilatkozta, hogy hazájának az érdekét többre tartja saját személyénél és bárha hazájátért, Portugáliáért, melynek trónjára jogos igényt tart, kész életét is feláldozni, sohasem tenne olyat, ami a helyzetet Portugáliában még jobban összezavarhatná. Ezzel meg van mondva, hogy a jelenlegi helyzettel szemben milyen álláspontra helyezkedik. A nobilitás és a hazaszeretet nem engedik ő fenségének, hogy az eseményekkel szemben ebben a pillanatban mást tegyen, mint hogy tisztán emberi részvételt fejezzen ki. Ha ön azt kérdi tőlem, hogy Dom Miguel elérkezettnek látja-e az alkalmas pillanatot arra, hogy Portugáliába menjen, erre önnek csak határozott nemmel felelhetek. A helyzet Portu-

gáliában sokkal szomorubb, semhogy tenni volna szabad bármit, ami a fiatal királynak, aki ilyen rettenetes viszonyok közt foglalta el a trónt, feladatát még jobban megnehezíthetné.

Támadás Franco ellen.

Francó miniszterelnök, aki a királyi fogatot kísérte, a merénylet után nyomtalanul eltűnt. Valószínű, hogy palotájába sietett vissza. Egy republikánus csapat tegnap délután támadást intézett Franco háza ellen, de a városi testőrség visszaverte a támadókat, több lövést tett rájuk s néhány embert megsebesített. A támadók előbb zajosan tüntettek. Ökölnyi kövek dobáltak a második emeleti ablakokra, hol Franco lakását vélték, de néhány percz alatt katonaság jelent meg, amely a tüntetőket szétverte.

Az új király trónralépése.

Francó miniszterelnök ma délelőtt proklamációt adott ki, amelyben tudtul adta a merényletet és Mánuel infánsnak trónralépését. Minthogy a képviselő kamara föl van oszlatva, ennél fogva csak a felső kamarát hívták össze, hogy az új király trónralépésének legitimitását kijelentse s neki a hűség esküjét letegye. A hadsereg és a haditengerészet az ország összes helyőrségeiben leteszik a hűség esküjét. Castro proklamációja folytán az államtanács és a minisztertanács tagjai összegyűltek a királyi palotában, hogy II. Mánuel király kezébe letegyék az esküt. A hivatalos lap rendkívüli kiadása II. Mánuel király következő proklamációját közli:

Egy aljas merénylet fiui és testvéri szívet a legnagyobb keserűséggel tölti el. Tudom, hogy a nép osztja bánatomat és fölháborodással gondol a borzalmas gyilkosságra, amely példátlanul áll a történelemben. Az alkotmány értelmében én vagyok hivatva a királyság sorsát intézni. Ennek megfelelően minden fáradozásomat a haza javának fogom szentelni és arra fogok törekedni, hogy a portugál nép szeretetét megérdemeljem. Esküszöm, hogy a katolikus vallást és a királyság integritását meg fogom védeni és az alkotmányt tiszteletben fogom tartani. Kijelentem egyuttal, hogy a jelenlegi miniszteriumot megtartani szándékozom. Lisszabon, 1908 február 1. II. Mánuel.

A proklamációt az összes miniszterek eljengyezték. Az államtanács mai ülésén, amelyen a király elnökölt, Franco miniszterelnök, Luciano Castro, a progresszisták vezére és Vilhena, a regeneradók pártjának vezére följárnították a királynak közreműködésüket a monarchista pártok egyesítése terén. A király elfogadta az ajánlatot s a miniszterium beadta lemondását.

Az államtanács ülésén Amália királyné és Pia Mária, valamint az opportói herceg is részt vettek. Luciano Castro legmélyebb részvételt és a merényleten érzett fölháborodását, valamint ama kívánságát fejezte ki, hogy az új királyt szerencse és siker kísérje. Az államtanács ülése után a király a három pártvezérrel tanácskozott.

Az ifjú király most lesz 19 éves. Nyilvánosan alig szerepelt eddig, bátoratlan a fellépése, szerény a modora, arcban feltűnően hasonlít szép anyjához. Majdnem minden vasárnap megjelent a bikaviadalokon a királyi páholyban anyjával, akinek állandó kísérvője Manuel infáns volt. A múlt nyáron vizsgázott le az ifjú herceg a palotában a lisszaboni politechnikum tanárai előtt s jelen volt a vizsgán a királyi család valamennyi tagja s az udvari főméltóságok.

Manuel Mária Fülöp Károly 1889 november 15-én született Lisszabonban. Manuel néven proklamálták királylyá. Csak tavaly hagyta el a tengerészeti akadémiát s ekkor mint hadnagyot osztották be a tengerészhöz. Tanárai dicserik az új király gyors és könnyű fel fogását. Különös előszeretettel viseltetik a tengerészet iránt. Az új királyhoz különben Portugália minden részéből érkeznek részvétlíviratok. Szemtanuk állítása szerint a fiatal uralkodó a szertartásokon igen méltóságteljesen viselkedett. Állapota most kielégítő, karja fel van kötve, de salát kijelentése szerint nem érez fájdalmat.

Az új kormány.

Az új kabinet az egyesült monarchista pártok képviselőiből alakul. A pártoknak a korona

körül való tömörülését mindenféle meglepéssel vették tudomásul. Valószínűleg Ferreira Amaral tengernagyot bizza meg a király a koncentrációs kabinet megalakításával. A koncentrációs kabinet valószínűleg a következőképpen fog alakulni: tárca nélküli elnök: Ferreira Amaral, hadügy: Mathis Mines, igazságügy: Alpoim, pénzügy: Teixeira Soza, belügy: Beirao, külügy: Venceszlav Lima, közmunkaügy: José Asevedo, tengerészet: Antonio Kabral.

A Ferreira Amaral koalíciós miniszterium állítólag ideiglenes lesz. Mihelyt a nyugalom helyreáll, Soveral márki ondoni portugál követ fogja átvenni a miniszterelnökséget. Soveral Edward királynak barátságával dicsekedhetik és diktatura nélkül akarja regenerálni Portugáliát. Londoni jelentések szerint az angol kormány mindenáron meg fogja akadályozni a portugál dinasztia bukását és Angolország kész fegyveres erővel támogatni a portugál királyt a forradalmárok ellen.

Franco miniszter lemondásáról még a következőket jelentik: Amália királyné a gyilkosság után fogadta Franco miniszterelnököt s a jelkére beszélt, hogy Portugáliának és a dinasztianak fenmaradása érdekében mondjon le. Franco rögtön kész volt állását elhagyni s mindjárt azután benyújtotta lemondását, amelyet az új király el is fogadott.

Tanácskozások a királyi palotában.

A királyi palotában ma Luciano Castro, Pimentel Pinto, Vilhane, Beirao, Antonio Candelo, Antonio Asevedo, Muraes Carvalao, marquis Soveral, Melu Souze és Franco államtanácsosok tanácskozásra gyűltek egybe. A királyi palotában állandóan jönnek-mennek a magas méltóságok. Az államfőktől és általában a külföldről folytonosan érkeznek részvétlívratok. Nagy embertömeg veszi körül a királyi palotát. A rendőrség letartóztatta a Baecas családot. Manuel király állapota nem veszélyes. Az államtanács ülésének megnyitására II. Manuel király mély megilletődéssel a következőket mondta: Mint-hogy tapasztalatlan vagyok a politikában, önökre bízom magamat, és számítok hazafiasságukra és bölcseségükre.

Pia Mária anyakirályné akkor ért az arzenálba, midőn az orvosok fiának holttestét mosták. Zokogva ölelte át a holttestemet. Csak nagynehezen sikerült őt eltávolítani, amidőn elájult.

A köztársaság kikiáltása.

Spanyol forrásból eredő hírek szerint Oportóban kikiáltották a köztársaságot. Hivatalos politikai körökben e hírt nem erősítik meg, de ezüfolat sem jött. A Berliner Tageblatt madridi tudósítója meglátogatta Salmeront, a spanyol republikánus párt vezérét, aki a következőket mondta neki:

Nem hiszem, hogy Portugáliában az új helyzet sokáig fog tartani. Meg vagyok róla győződve, hogy nemsokára proklamálni fogják a köztársaságot.

A republikánus párt elhárít magától minden felelősséget a király és a trónörökös meggyilkolásáért. Bernardino Makado, a portugál köztársasági pártnak vezére, akit pártja már ki is jelölt a portugál köztársaság elnöki állására, egy újságról a következő kijelentést tette:

— Megszüntettük a halálbüntetést s most azzal akarnak bennünket vádolni, hogy ezt a büntetést újra behozták a király és Franco ellen. Ez a vád képtelenség; mi a politikánkat nem alapítottuk egyes emberek meggyilkolására.

Madridban különben is rendkívül komolyan mondják Portugália helyzetét. Badajoz határerősségből jelentik, hogy egész Portugáliában rendkívül izgatott a lakosság kedve és minden pillanatban várják a forradalom kitörését. Oportóban véres összeütközés volt csapatok és zendülők között.

Spanyol intézkedések a határon.

A spanyol kormány a portugál határon egyelőre csak rendőri intézkedéseket tett. Maura miniszterelnök különvonaton Sevillába utazott a királyhoz, aki éppen vadászaton volt, mikor a lisszaboni gyilkosság történt. Alfonzo király még ma visszatért Madridba. A spanyol kormány megtett minden intézkedést a határon. A határmenti állomásokra katonaságot összpontosítottak, a vonatokat szigorúan őrzik. Portugália

felől érkező utasokat nem engednek be. Csapatoka eddig nem mozgósítottak. Hasonló intézkedéseket tettek a francia határon is, hogy a forradalmárokat és anarchistákat esetleg feltartóztassák meneküléseikben. A katonai hatóságok azt a parancot kapták, hogy a portugál határt szigorúan megfigyeljék. A madridi rendőrség nagy energiával ügyel a határon tartózkodó portugál izgatókra. A katonaság a kaszárnyákban készenlétben van. Állítólag az angol kormány hozzájárulásával a portugál határon spanyol csapatokat fognak koncentrálni esetleges közbelépés végett. Ha Portugáliában a köztársaságot kikiáltanák, akkor ennek minden bizonynyal nagy visszahatása volna Spanyolországra.

A spanyol király és a merénylet.

Gróf Tovar, Portugália spanyol követe lisszaboni jelentés alapján aggasztó körülménynek tartja, hogy a portugál főváros rendőrsége semmit sem tett a király személyes védelmére, sőt ellenkezőleg mintha összejátszott volna a merénylőkkel. Eppen ezért nem valószínű, hogy anarchisták követték el a gyilkosságot, maidnem bizonyos, hogy a merénylet politikai párt műve volt. Alfonz király egyelőre Sevillában marad. A spanyol kormány nem tartja politikai szempontból opportunusnak, hogy a király Madridba jöjjön.

Idegen ahidhajók a portugál vizeken.

Madridból jelentik, hogy egy angol hajóhad Vigoból Lisszabonba indult, hogy szükség esetén idejekorán a veszedelem színhelyén legyen. A spanyol kormány elrendelte, hogy a Princeza de Asturiáz Lisszabonba induljon. Ezenkívül állítólag a kormány még néhány hajót szándékozik a portugál vizekre küldeni, hogy ott figyelemmel kísérjék az eseményeket.

A Reuter-ügynökség értesülése szerint félreértések és téves következtetések elkerülése céljából megparancsolták, hogy a jelenleg Vigóban tartózkodó hajórajból csupán a csatahajó és egy ezirkáló menjen Lisszabonba.

Az angol flotta csak azért megy Lisszabon elé, hogy a király és a trónörökös temetésére e hó 10-én elvigye az angol tisztek küldöttségét, az igazság ellenben az, hogy a hajóraj forrongás kitörése esetén angol tengerész-katonaságot fog partra szállítani.

Késő éjjel jelentik, hogy az angol admirális hivatalosan megczáfolja, hogy az Atlanti halórait a tengerészeti kormány a portugál partvidékre küldte.

Lisszabon a merénylet után.

Lisszaboni jelentések szerint a főváros utcái néptelenekek, az összes üzletek, a kávéházak és a vendéglők zárva vannak. Katonai őrszolgák ezirkálnak a város utcáin s csoportosulásokat seholsem tűnnek. A börtönök zsúfolva vannak. Közvetlenül a merénylet után letartóztattak több száz embert, akik a merénylet színhelyén tartózkodtak. A lakosság kedve nagyon nyomott és Lisszabonban senkinek sem tudja, hogy mi történik a vidéken. Az arzenál-teret, a városházát és a portugál bank épületét katonaság őrzi.

A király és a trónörökös holttestét zárt koscsiban tegnap este kilenc órákor a Neccesitades nevű királyi palotába szállították egy szakasz községi lovasság őrzetével. A királyné Manuel infánsal hét órákor tért vissza a palotába, míg az oportói herceg az arzenálban maradt.

A kormány tagjai mindjárt a merénylet után tanácskozásra gyűltek egybe. Igen széleskörű katonai óvintézkedéseket tettek. Ujabb letartóztatások történtek. A rendőrség több embert letartóztatott, akinek bombákat találtak. Az összeesküvésben, hír szerint katonaság is részt vett. Alpoim volt miniszter becsületszavát vették állítólag, hogy lakását nem hagyja el. Furtado tengerésztisztet és volt képviselőt szintén letartóztatták. Lisszabon környékén is több republikánus vezért letartóztattak.

A katonai őrszolgák ma egész nap ezirkálnak mindenfelé. A belügyminiszter betöltött minden csoportosulást és a rendőrkapitány e tilalomra hivatkozva, hirdetményeken figyelmezteti a közönséget, hogy a legkisebb csoportosulást is szükség esetén fegyveres erővel fognak szétoszlatni. Minden fogház zsúfolva van.

Megbízhatatlan ezredek.

Lisszabonból táviratozzák mai kelettel, hogy két gyalogezredet büntetésből azonnal elhelyeztek messze fekvő helyőrségbe, mert alaposnak látszik a gyanu, hogy ezek az ezredek a republikánusokkal rokonszenveznek, sőt egy verzió szerint katonaság között összeesküvésnek juttotak nyomára. A két ezred állítólag arra volt kiszemelve, hogy a királyt és a trónörökös hatalmukba kerítsék, erőszakkal egy hajóra vigyék, mely aztán a gyarmatok valamelyikére szállította volna a fejedelmi foglyokat.

Anglia és a portugál királyi ház.

Diplomáciai körökben is meglepetést kelt Anglia intervenciója. Beavatott részről azt állítja, hogy Edward király el van tökélve mindenáron megvédeni a Braganza-Coburg dinasztia trónját. Már akkor, mikor Amália királyné látogatást tett a londoni udvarnál, Edward királynak az volt a terve, hogy Lajos Fülöp trónörökös összeházasítja egy angol királyi hercegnővel. Most valószínűleg a fiatal Manuel királyt fogja majd házasság révén közelebb hozni az angol királyi családhoz, mint tette Alfonz spanyol királylyal. Anglia gyors intervenciójával Edward király elhárítani reméli Portugáliában a nagyobb zavarokat, amelyek esetleg nemzetközi bonyodalmakat támaszthatnának.

Ami Franciaországba illeti, a párisi kormány tartózkodó álláspontot foglal el. Diplomáciai körökben mondják, hogy a portugáliai republikánus párt alaposan csalódik, ha a francia köztársaságtól vár támogatást. A többi nagyhatalom semmi esetre sem fog felszólalni az angol intervenció ellen. Tegnap Páris, London és Madrid között élénk táviratváltás volt, hogy a három kormány megállapítsa az angol intervenció módját és mértékét. Anglia egyébként a tavalyi kötött Földközi-tengeri egyezmény alapján vállalkozott a közbelépésre és ma már az összes kormányoknak hivatalosan bejelentették Londonból az intervenciót.

Portugália pénzügyei.

Hiteles pénzügyi körökben nem hiszik, hogy a portugáliai események pénzügyi tekintetben és a külföldi államadósságok szempontjából bonyodalmakat fognak előidézni. A portugál pénzügyi kormány nemcsak a januári esedékes szelvényét váltotta be pontosan és fennakadás nélkül az állami járadéknak, hanem azóta is több külföldi fizetőhelyen jelentékeny mennyiségű átutalást tett a júliusi szelvényekre ákonto.

A gyász.

A hivatalos lap királyi rendeletet közöl, amely négy havi általános gyászt rendel el. A hatóságok működése nyolc napig szünetel és a színházak ugyanennyi ideig zárva lesznek. A király és a trónörökös holttesteit, amelyeket tegnap balzsamozták be, még nem ravatalozták fel. A temetés napját még nem állapították meg.

A részvét.

Lisszabonban a középületeken félfarbozra bocsátották a zászlókat, minden házon fekete lobogó leng, a templomokban egyre zúgnak a harangok, a kikötőben és a várban dörögnek az ágyuk. A hivatalos gyász négy hónapig fog tartani. Megszámlálhatatlan sok távirat érkezik a világ minden tájékról. A lapok kivétel nélkül felháborodással kárhözatják a merényletet és még a köztársasági érzelmű Oportóban is őszinte a gyász.

A bécsi portugáliai követségen elsőnek gróf Pa a r, a király hadsegéde jelent meg, aki a követnek a király részvétét tolmácsolta. A délután folyamán részvétüket tolmácsolák Mária Jozeia kir. hercegnő, aki legidősebb fiával, Ferencz Károly királyi herceggel jelent meg a követségen, továbbá báró Aehrenthal közös külügyminiszter, gróf Goluchowski volt külügyminiszter, gróf Kielmansegg alsó-ausztriai helytartó és a bécsi udvarnál akkreditált diplomaták.

Lisszabonban különben uralkodóktól és államfőktől sorra érkeznek a részvétlívratok. Amália özvegy királyné intézkedett, hogy minden részvétlívratot haladéktalanul kézbesítsenek neki; ő maga gondoskodik a válaszokról. Elsőnek kondoleált Ferencz József király.

Pétervárról jelentik, hogy Miklós csár Amá-

lia királynéhoz és Manuel királyhoz részvétáviratot küldött.

Közvetlen a merénylet hírére a francia követ a királyi palotába ment, ahol nemsokára azután Anglia és Olaszország követi is megjelentek. Manuel infáns, aki Amália királynéval és Francoval az azonnal teendő intézkedésekről tanácskozott, nemsokára megjelent, hogy a három követnek köszönetet mondjon. Az infáns a tragikus esemény, amelynek az imént szemtanúja volt, mélyen megrendítette és szerényen beszélt a reája hármló nagy köteleességekről, új hivatásáról, amelyre nem volt elkészülve. Ugyanezen estén a város különböző pontjairól puskatüzelés hallatszott. Hír szerint felfegyverkezett emberek két század gyalogsági katonát lázadásra akartak csábítani, ezek azonban puskatüzeléssel elűzték őket.

Margarita királyné, Humberto olasz király özvegye a meggyilkolt portugál király anyjához, Pia Maria-hoz a következő táviratot intézte: „Senki az ön fájdalmát jobban, mint én, át nem érezheti.”

A portugál király és trónörökös halála alkalmából a szerb király 21 napig tartó udvari gyászt rendelt el. Ennek következtében elmarad az e hó 8-ára kitűzött udvari bál is.

Roosevelt elnök, akivel az oportói herceg közölte a portugál király-gyilkosság hírére, Manuel királyhoz intézett hosszabb táviratban tolmácsolta az amerikai nép részvétét.

A párisi község tanács ülésén határozati javaslatot nyújtottak be egy portugál királyi családhoz intézendő részvétávirat ügyében. Az elnök kijelenti, hogy Páris városa nevében részvétáviratot intézett Amália és Mária Pia királynőkhöz, akik a város vendégei voltak.

A svéd király a portugál király meggyilkolása következtében három heti udvari gyászt rendelt el.

Hakon király részvétáviratot intézett Amália és Mária Pia királynőkhöz.

A dán király részvétáviratot intézett Lisszabonba és három heti udvari gyászt rendelt el.

Parlamentek részvéte.

A magyar Képviselőház mai ülésén az elnök, Návay Lajos meg akart emlékezni a lisszaboni királygyilkosságról s nemzetközi szokás szerint indítványozni akarta, hogy a képviselőház fejezze ki részvétét a szörnyű eset miatt. Így történt ez a szerbiai királygyilkosság alkalmával is, amikor gróf Apponyi Albert indítványára a Ház részvétét és megdöbbenését fejezte ki a belgrádi eset miatt. Ma azonban néhány függetlenségi képviselő tiltakozott mindennemű részvétnyilatkozat ellen. Ugron Gábor vezetésével, az ülés előtt több képviselő bejelentette, hogy a képviselőház nem fog nyilatkozni a szerbiai királygyilkosságról, mert ha az elnök megemlékeznék a királygyilkosságról, utána többen felszólálnának és kifejtik, hogy Károly király nem volt alkotmányos uralkodó és halála miatt egy alkotmányos nemzetnek parlamentje nem fejezheti ki részvétét. Ilyenkor az a szokás, mondotta Ugron, hogy a képviselőház legelőször az illető nemzet parlamentjéhez küldhet részvétnyilatkozatot. Portugáliában pedig most nincs parlament, mert a népképviselőket a király széttergette. Návay elnök látván, hogy akár hogyan nyilatkoznék is az esetről, ezzel feltétlenül vitát provokálna, már pedig a részvétnyilatkozathoz nem illik hozzá semmiféle parlamenti vita és szavazás, elhatározta, hogy a királygyilkosságot nem teszi szóvá a képviselőházban. Így is történt: az elnök megnyitotta az ülést, megtette előterjesztéseit, de a lisszaboni királygyilkosságot egy szóval sem említette.

A porosz Képviselőház mai ülésén az elnök felhatalmazást kért és kapott arra, hogy a portugáliai követségnek a portugáliai események alkalmából a parlament részvétét tolmácsolja. A birodalmi gyűlés a napirendre való áttérés előtt az elnök a Ház legnagyobb felháborodásának és részvétének adott kifejezést a lisszaboni szörnyű bűntett felett. Az elnök részvétnyilatkozata előtt a szociáldemokraták elhagyták a termet.

A francia kamarában az ülés kezdetén Pichon külügyminiszter szólásra emelkedett és azt

mondta, hogy a kamara tagjai ismerik azt a tragikus merényletet, amelynek egy Franciaországgal barátságos viszonyban lévő nemzet királya és trónörököse esett áldozatul. E gyilkosságot egyetlen francia ember sem bocsáthatja meg.

Sembat szocialista kiáltja: A diktatura provokálta azt. (Helyeslés a szélső balon. Zaj a többi pártoknál.)

Pichon miniszter folytatva: Azt kell mondanom: Becsületére válik a parlamentnek (Élénk helyeslés balról, jobbról és a centrumban.), hogy egy véleményen vagyunk a gyilkosság elítélésében. (Jobb helyeslés.)

Brisson elnök a szólásra jelentkező Sembat képviselőnek nem adja meg a szót.

Pichon külügyminiszter közli végül, hogy a kormány sietett Amália királynőnek és a királyi családnak legmélyebb részvétét kifejezni. A miniszter meg van győződve, hogy bármit mondtak is, az egész kamara érzelmeit fejezték ki. (Élénk helyeslés. Ellenmondások a szélsőbalon.)

Brisson elnök Sembat képviselőtől ismét megtagadja a szót és erős helyeslés közben kimondja, hogy a kamara nagy többsége csatlakozik Pichon szavaihoz és érzelmeihez.

A szélsőbal még egyideig folytatja zajos tiltakozását.

A román kamara és a szenátus elnökei megemlékeztek a portugál király és a trónörökös meggyilkolásáról és részvétüknek adtak kifejezést. A kormány táviratilag kondoleált a portugál kormánynak; a kamara gyászja jeléül bezárta az ülést.

Legujabb hírek.

A cortex összeülésétől még nincs meghatározva. A felszólalt kamara képviselőit fogják ismét egybehívni, akik addig maradnak együtt, míg az új választások be nem lesznek végezve. Ferreira do Amaral tengernagy, a tengerészeti arzenál jelenlegi igazgatója további lépéseket fog tenni új kabinet alakítására.

Valamennyi Portugáliából jövő utasokat a határon szigorúan megvizsgálják. A lapok jelentései szerint a Portugáliából jövő vonatok tegnap utasok és podgyász nélkül érkeztek. Valencia de Alcantara határváros polgári őrség tartja megszállva. Noha a vasútállomásokon az ellenőrzés hihetetlenül szigorú, mégis nagyon sok gyanús embernek sikerül elutazni. Több mint bizonyos, hogy a királygyilkosság összeesküvés műve volt, a szemtanúk állítása szerint legalább tizen lövöldöztek a királyi családra.

A Müncheni Neuesten Nachrichten mai kiadása jelenti lisszaboni távirat alapján, hogy a munkásszervezetek központi bizottságát a rendőrség feloszlatta, valamennyi klubhelyiségét a hatóság lepecsételtette és a katonaság megszállta. A belügyminiszter az összes ellenzéki lapok megjelenését betiltotta. Gyűléseket sem szabad tartani, mert az alkotmány fel van függesztve.

Lapzárta előtt.

Lapzárta előtt Lisszabonból a következő táviratot kaptuk: A Ferreira-kormányt az összes monarchista pártok támogatni fogják. Az oportói herceg, az új trónörökös fogja fogadni a párisi grófnőt, aki Amália látogatására ideérkezik. Amália és Mária Pia királynék folytonosan a ravatal mellett időznek. A ravatal megtekintésére holnaptól kezdve bojsátják a nagyközönséget. Udvari méltóságok és főtisztek képezik a gyászörseget. Ugy a király, valamint a trónörökös holtteste katonai egyenruhába van öltöztetve. A koporsók kristály üvegfedéllel vannak ellátva. A bebalzsamozáson a királyi udvar összes orvosai résztvettek. A temetés a jövő szombaton lesz. Azt hiszik, hogy a temetésen megjelenik a walesi herceg. Carlos bourboni herceg, rendkívüli francia követség és a király tulajdonát képezett ezredek küldöttségei érkeznek ide. Abban a teremben, ahol holttestek ravatalon fekszenek, a királyi család jelenlétében több ízben gyászmisést mondtak. Lisszaboni mgánjelentések szerint Franco még ma elhagyja Portugáliát.

Ma éjjel a város nyugati részében a tüzéségi és gyalogsági kaszárnyák közelében heves puskatüzelés volt hallható.

A t. Házból.

I. Elmarad valami.

Nem hallgatva és nem feketében jöttek a magyar hon követi a képviselőházba. Ellenkezőleg, Zajosan, Szürke, hétköznapias ruhában. A bálói frakkot tán csak pár órával ezelőtt vették le. Csak Hédervári Lehelről bizonyos, hogy már kipihente a Fodor vivótermében lezajlott téli majálit, a vén fiuk elegáns bálját. A többiek másféle piknikek és estélyek emlékeivel érkeztek. Mindannyian azonban száz meg száz dolog felől gondolkoztak, mialatt fejük zugott a lisszaboni merénylet részleteitől, amelyeket a kávéházban olvastak a lapokból. Leginkább azonban azok érdekelték őket, amelyek a gyilkosságok véghezvitele módjairól szóltak. Hogy milyen eredményeket lehet elérni vezényszóval. Minthogy valamennyi tudósítás megegyezik abban, hogy a karabélyosok vezényszóra sorakoztak és vezényszóra löttek. És hogy e vezényszó némely hangulatok kifejezője volt. A karabélyok minálunk másféle vonatkozásban élnek a nép lelkében, egy dal szövegében:

Stíriában Ajkáluban az történt,

Pálfy Istvánt karabélyból meglőtték.

Eközben a bécsi nézetek felől tudakozódtak. Ezek közt is inkább a delegációsális kérdésekről. Megjött Okolicsányi és tisztázta a fogalmakat. Olyan volt, mint egy megáradt csatorla-patak. Mentegetőzött, hogy a tisztí fizetések felemeléséről tett indítványát előzetesen sokakkal közölte. Tehát nem lehetett meglepetés, hisz még az újságírók is tudtak róla. Olyasmit is mondott, hogy a katonai kérdésekben a nemzeti kívánalmak dolgában történni fog valami és pedig ránk vonatkozólag kedvező dolog fog történni. De valószínűleg nem a magyar vezényszó.

Mindnyájan elhallgattak. Návay Lajos érkezett meg, a Kaszinóbeli Széchenyi-lakoma ünnepi szónoka, aki hétköznapon a képviselőház elnöki székében végez funkciót. Az alkotmánypártiak gratulálnak neki a felköszöntő miatt és büszkének rá, hogy az ő soraikban nőtt nagyra.

— Ma te elnökölsz, kegyelmes uram? — kérdezik a függetlenségek.

— Bátorodom és szerencsésnek érzem magamat.

— És hogy leszünk azzal az izével? ...

— Mi zével?

— Azzal, ami Lisszabonban történt.

— Pardon, még nem tudom.

Látni lehetett, hogy a nagyfejek összebujnak. Miként operettekben az állambölcsek a színpadon.

— Semmi közünk hozzá — hallatszik egy függetlenségi hang.

— Parlament nélküli király volt, abszolutisztikus uralmat akart meghonosítani ...

— Csitt, csendesesen ...

Eloszlottak. Megint összegyűltek és ismét eloszlottak.

A végén Návay Lajos megnyitotta az ülést és Okolicsányi László az igazoló bizottság nevében jelentette, hogy a Botzenhardt János óbudai mandátuma rendben van. Annyira rendben, hogy Vázsonyi Vilmos el is utazott pár hétre a kék egü és meleg napu Itáliába. És aztán a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló javaslatot megszavazzák harmadszori olvasásban. Sőt a vicinális vasutakat is megszavazzák. És most kezdik a fejadó eltörléséről szóló javaslat tárgyalását.

— Hát mi történt? — álmélkodnak a karabélyosok.

— Valami elmaradt — jelentették a politikai műkedvelők.

— Elmaradt valami, de nem szabad beszélni róla, csak csendesesen, nehogy meghallják a szomszédok.

Ugyan mi maradt el? Egy kondoleálás. Egy részvénytilatkozat maradt el, mely a portugál király és trónörökös meggyilkolása miatt fejezett volna ki megbotránkozást és a gyászoló rokonnokkal és uralkodókkal való kegyeletes együltérzést, bánatos részvétet.

Ez a nyilatkozat maradt el a mai ülés elejéről, de nem történt meg később sem és elmúlt az ülés anélkül, hogy a lisszaboni tragédiáról szó essék. Nevezetesen függetlenségi vezérek úgy találták, hogy felesleges lenne tulságosan buzgólkodni. A történelem amúgy is levonia az eseményből a konzekvenciákat, aminthogy maga az esemény is tanulságos előzményeknek a konzekvenciája volt. És hogy ebbe felesleges beleavatkozni a magyar parlamentnek, melynek nincs rokona Portugáliában, hogy kondoleáljon, nincs ott parlament, amelyikkel korrespondálhasson. Így aztán átsiklottak az egészen.

Csak, amikor már megtörtént, akkor gondolkodtak és akkor óhajtották, bárcsak már ma megkezdődhetnék a háromhetes parlamenti szünet.

Egyszer egy kis gyermek állott egy ház előtt a csengettyű alatt. Arrafelé megy egy ur és megszólítja:

— Miért állasz itt, gyermek?

— Nem tudok csengetni, bácsi.

— Az ur ekkor megnyomta a csengettyűt.

— De most szaladjunk bácsi — szolt ekkor a gyermek.

Megtörtént, ami megtörtént. Elmaradt a kondoleálás. Hanem hogy a király ezért meg fog haragudni, az valószínű. És Wekerle holnap Bécsbe utazik.

A magyarázatok talán még kibővülnek. Esetleg oda sorakozik az is, hogy az átmeneti időre egynehány kérdés ki van kapcsolva, s ezek között van a vezényszó dolga, tehát a lisszaboni karabélyosok vezényszava is.

De még az sem lehetetlen, hogy ami ma elmaradt, azt legközelebb pótolják.

II. Eltörölések.

A mai ülés eredménye, hogy a fejadó eltörölését megszavazták. Hosszasan nem tárgyaltak felőle. Wekerle azonban mondott róla beszédet, ismertette a könnyebbitéseket, amelyek az adófizetők részére jutnak. Könnyebbités. Ez ugy hangzik, mintha ismeretlen fogalom lenne. Az utóbbi időkben tényleg sok olyan dolog történt, sok olyan terv került elő és több jel mutatkozott, ami éppen az ellenkezője a könnyebbitésnek. Különösen a fővárosban, ahol nemcsak a fej után fizetnek adót, hanem az embereknek a bőrét is lenyuzzák. Ezután azonban az olyan ember, akinek több gyermeke van, nem fizet nagyobb adót, mint a gyermektelen. Wekerle magyarázott is valamit ama kérdéstről, hogy hol áldás a gyermek és hol teher, hol vagyongyarápító, hol vagyonpusztító. A vidéken például a földművelő szegény ember, a kézműves, sőt a napszámba járó is hasznát veszi a családtagoknak. Az asszony is dolgozik, a gyermekek is segítenek és hogyha felnőnek, munkába állanak, dolgoznak és szereznek a család részére. Mily más azonban egy családban például a jogászgyerek. Az igen sok pénzbe kerül s az bizony nem szerez a család részére. Amíg Wekerle e témáról beszélt, önkénytelenül arrafelé fordult, ahol a fia ült, ifjabb Wekerle Sándor, aki az alkotmánypárti képviselők közt foglal helyet. Csendes derűtség keletkezett és hangos helyes-

lések hallatszottak. Nehogy azonban félreértés keletkezzék, a helyeslőkhöz csatlakozott és a derűtséget gyarapította a miniszterelnök fia is.

Ebben az eszmemenetben más irányban is lehetne folytatni a megkezdett témát. Hogy például mit szerez egy nagyvilági asszony a hához. Például báli szezonban, amikor a felsőbbek világában a párisi toilettekre olyan nagy szükség van, mint a szegényrendűeknek a falat kenyérré. Avagy mit szerez a fiu, aki önkéntes a huszároknál s az uzsorásokkal tárgyalja a ki egyezést.

A fejadót eltörölte Wekerle. A szegény népnek csakugyan könnyebbség. De a felsőbb fokokon nem ér semmit. Ha a könnyelműséget és a pazarlást, az oktalan fényűzést és a takarontulni nyújtózkodást is képes lenne eltörölni, akkor tán mennénk valamire.

Adó és mentelmi ügy.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 3.

A másodosztályu kereseti adó reformjáról szóló törvényjavaslat volt a Ház mai napirendjének első pontja. Mindenki megszavazta a javaslatot, még Vlád Aurél is, de nem anélkül, hogy néhány észrevételt ne tett volna. Ezekre az észrevételekre válaszolt Wekerle Sándor miniszterelnök. A Ház élénk figyelmé középette fejtette ki, melyek voltak azok az elvek, melyek a javaslat megokolásánál őt vezették. A részleteknél néhány módosítást is elfogadott a Ház.

E javaslat után mentelmi ügyeket tárgyaltak Hédervári Lehel referálása mellett. Egyik másiknál volt némi kontroverzia, de a nagyobb részét vita nélkül intézték el. Utóliára a Rómában kötött postaszereződést cikkelyezték be a törvények közé.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Návay Lajos.

Jegyzők: Hammersberg László és Hentz Károly.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A Ház harmadszori olvasásban elfogadja a bírói és ügyészi szervezet reformjáról, valamint az arad-nagykikindai h. é. vasút engedélyezéséről szóló javaslatokat, melyeket hozzájárulás céljából átküldenek a főrendiházhoz.

Napirend szerint a másodosztályu kereseti adó reformjáról szóló javaslat következik.

A II. oszt. kereseti adó.

Hammersberg László, a pénzügyi bizottság előadója, röviden ajánlja a javaslatot, amely sok könnyítést jelent a nép adóterheire. (Helyeslés.)

Vlád Aurél megszavazza a javaslatot. Nem elégti ki ugyan teljesen, de a hiányain módosítással szándékozik javítani.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Vlád képviselő ur nem tartja elégségesnek azokat az engedményeket, amelyeket most teszünk. En sem tartom ezeket elégségesnek s ennek legnagyobb bizonyosága talán az, hogy az előterjesztett reformjavaslatokban az egész II-od osztályu kereseti adó eltörölését hozom javaslatba. Merőben meddő vitát provokálnék tehát, ha a t. képviselő ur argumentumainak taglalásába bocsátkoznék. De egyet vagyok bátor megjegyezni, azt, hogy mi igenis őszintén akarjuk, hogy ezek a legkisebb adózók, kiknek egyenes adója 10 koronát nem halad meg, családtagjaikra nézve is könnyítésben részesüljenek. De ne méltóztassék olyan sötéten nézni a dolgot, hogy azért, hogy tiz koronánál több adót fizetőknek átmenetileg fentartjuk a családtagok adóját, ez valami olyan méltánytalan megterhelést jelentene, sőt talán éppen az egy-gyermekrendszernek képezne egyik alapját.

Aki az életet tanulmányozta, tudja azt, hogy éppen azok az adózók, akik ilyen csekély adót fizetnek, családtagjaiknak igen nagy hasznát veszik és ez nem az egy-gyermekrendszer propagája, mert az a szegényebb sorsu ember, az az ember, aki saját keze munkáját érvényesíti gazdaságában, örül annak, ha minél több gyermeke van, mert éppen ez vagyonosodásának egyik forrása, úgy, hogy ha megterhelésről beszélünk, éppen ezen osztályra, akik tiz ko-

ronát meghaladó adót fizetnek, inkább lesz ezáltal érintve, mert ezek tiz évet meghaladó családtagjaiknak hasznát veszik, azok az ő keresetképességét növelik, míg más osztályoknál talán ez megfordítva van. Mert hogy valakinek a jogász fia, akinek ellátásáról bőségesen kénytelen néha gondoskodni, nem éppen növeli keresetképességét, ez bővebb bizonyítékot nem igényel. (Ugy van! Derűtség.) Valódi képeben tüntessék fel tehát a helyzetet, t. képviselő ur és akkor nem látunk olyan feketét.

En azt hiszem, hogy ha ezt a javaslatot elfogadjuk, az átmeneti időre is oly könnyítést nyújtunk, amely körülbelül hat-hét milliót tesz ki legalább költségvetésünkben, úgy, hogy ezt kicsinyelni nem lehet; mindenesetre jelentékeny lépés arra nézve, hogy az adózás terhe tekintetében az egyenlenséget addig is kiküszöböljük, vagy legalább is lényegesen könnyítünk rajta, amíg az adóreformtól gyökeresebb intézkedéseket leszünk képesek tenni.

A Ház ezután általánosságban megszavazza a javaslatot.

Hammersberg László előadó a következő módosításokat ajánlja: Először: az ötödik szakaszhoz: A második bekezdésbe e szavak után: — a megelőző évben — tétessék: a második oszt. kereseti adó kivételével. (Helyeslés.)

Másodsor: a VII. szakaszhoz, a szöveg világosabbá tétele végett, stiláris módosítást ajánl. Harmadsor: az utolsó szakaszba e szavak helyett: január 1-én lép életbe — tétessék: kihirdetése napján lép életbe, rendelkezései azonban 1908. január 1-étől érvényesek.

A Ház mindhárom módosítást elfogadja s a javaslatot részleteiben is megszavazza.

Napirend szerint a mentelmi ügyek tárgyalása következik.

Mentelmi ügyek.

Hédervári Lehel előadó javasolja, hogy a Ház Bernát István mentelmi jogát függeszse fel. Bernátnak, mint egy folyóirat szerkesztőjének kihallgatását kéri a bíróság a lap ellen indított pörben, a szerző megnevezése iránt. A mentelmi bizottság a mentelmi jog felfüggesztését javasolja. (Helyeslés.)

Mérey Lajos: Felolvassa a cikk egy részét, amelyben szerinte sértés vagy rágalmazás nem foglaltatik. Ellenzi a mentelmi jog felfüggesztését.

Bródy Ernő: A mentelmi jog felfüggesztése mellett szól.

Bernát mentelmi jogát felfüggesztik.

Lengyel Zoltán mentelmi ügyében, aki az elnöki intézkedéssel helyezkedett szembe, de később kimagyarázta ellárását, a Ház napirendre tér. Napirendre térnek Olay Lajos mentelmi ügyében, akit a hírlapírók karzatáról a multkor állítólag sértő kifejezéssel illették. A bizottság megállapította, hogy a sértés nem Olay ellen irányult.

Vita nélkül függesztetnek fel a következő képviselők mentelmi jogai: Markbreit Gyula (párviadal), Okolicsányi László (rágalmazás), Halász Lajos (közrend elleni kihágás), Hoffmann Ottó (kihágás), gróf Bethlen Ádám (párviadal), Bozóky Árpád (rágalmazás), Rakovszky István (párviadal).

S z k i c s á k F e r e n c z m e n t e l m i ü g y é n é l

Hédervári Lehel előadó: Szkcicsák Ferencz egy tót lapban nemzetiség ellen ígató cikket közölt. Az ügyesség perbe fogta s ezért a bizottság javasolja, hogy nevezett mentelmi ügye függesztessék fel.

Vlád Aurél a bizottság javaslatával ellentétben azt akarja bizonyítani, hogy Szkcicsák csak a magyar nemzetiség ellen ígatót.

Az elnök: Ezért a leghatározottabban rendreutasítom. Itt csak magyar nemzet és magyar állam van. (Élénk helyeslés.)

Vlád Aurél: Nem fogadja el a bizottság javaslatát. (Nagy zaj.)

Malatinszky György: Visszautasítja Vládnek a mentelmi bizottságra szórt vádjait.

Barta Ödön: A bíróság dolga lesz megállapítani azt, hogy Szkcicsák vétkezett-e, vagy sem.

Szkcicsák Ferencz mentelmi jogát felfüggesztik.

B l a h ó P á l m e n t e l m i ü g y é n é l

Hédervári Lehel előadó ismerteti nevezett képviselő mentelmi ügyét. Blahó Pál orvosnál Gödingből 12 külföldi lakos, cseh és morva újságíró szállott meg anélkül, hogy Blahó Pál vendégeit 24 óra alatt a hatóságának bejelentette volna. Ez büntetendő cselekmény s azért javasolja, hogy Blahó mentelmi joga függesztessék föl.

Pető Sándor: A bizottság javaslatával ellentétben azt bizonyítja, hogy a nevezett külföldiek csak megszálltak Blahó Pálnál, aki vendégül látta a külföldi hírlapírókat s azért nem is volt kötelessége őket bejelenteni.

Olay Lajos: A bizottság javaslatát fogadja el.

Hédervári Lehel: A kihágási törvény szerint azt a külföldit is be kell jelenteni, aki valakinél megszáll. Ezt a törvényt a törvényhozás hozta s elsősorban a törvényhozóknak kell azt megtartani. Ennek a törvénynek az a célja, hogy az itt tartózkodó külföldieket az állam ellenőrizhesse. (Helyeslés.)

A Ház a bizottság javaslatát fogadja el. Blahó Pál mentelmi ügyét felfüggeszti.

T ö r ö k F e r e n c z m e n t e l m i ü g y é n é l

Lázár Zoárd előadó: Török Ferenczet Wender

Dávid azzal vádolja, hogy a Herczeg Károly által Török ellen indított polgári perében benyújtott perirataiban róla becsületsértő jelentést tett. Minthogy a panaszolt cselekményei és az állítólagos bűncselekmény között összefüggés nincs, a bizottság javasolja, hogy Török Ferencz mentelmi joga ne függesztessék fel.

Kalosi József: Mint a kisebbség véleményét, harozati javaslatot nyújt be, mely szerint a Ház függeszse fel Török Ferencz mentelmi ügyét.

Mérey Lajos, Lengyel Zoltán, Bródy Ernő föl-szólalása után a Ház többsége elfogadja a bizottság javaslatát s Török mentelmi jogát nem függeszti fel.

A postaszereződés.

Ság Manó előadó ismerteti a Rómában, 1906. évi május 26-án kötött „Egyetemes postaszereződés” beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Bozóky Árpád: Ebben a szerződésben semmi jeles sincs annak, hogy mi valami közösségben vagyunk Ausztriával. Eppen ezért örömmel üdvözlö a javaslatot. A magyar kormány ezáltal megvédte az ország jogalanságát. (Helyeslés.)

A Ház ezután a törvényjavaslatot s a hozzáfartozó záróigénykönyvet általánosságban és részleteiben változatlanul elfogadta.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Napirend szerint a büntetőkönyvek és a bünvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról szóló igazságügyi javaslat következne. Minthogy azonban az államellenes igazgatások, a magyar államiságnak külföldön való ócsárlása és a váltópénz hamisítására vonatkozó rendelkezéseket szigorubbá kell tenni, kéri, hogy a javaslatot újból tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasítsák.

Az **elnök** megállapítja a következő ülés idejét és napirendjét s az ülést egy órákor bezárja.

A katonatiszti fizetések föl-emelése.

— A delegációk üléséből. —

Budapest, február 3.

Az osztrák delegáció hadügyi albizottsága ma délután ülést tartott, amelyen a katonatiszti fizetések fölemelésére irányuló indítványt nyújtottak be.

Az ülést megelőzőleg az albizottság tagjai ebben a tárgyban értekezletet tartottak báró **Beck** miniszterelnöknel és jelen voltak **Schönaich** közös hadügyminiszter és **Korytowski** osztrák pénzügyminiszter is. A kormány tovább is azon fáradozott, hogy a két delegáció közötti konfliktusnak elejét vegye és rábírja az osztrák delegációt, hogy a tisztizetések kérdésében elégedjék meg azzal, hogy egy erre vonatkozó határozati javaslatot fogadjon el. A fáradozásoknak nem volt tényleges eredménye. Az osztrák delegátusok többsége ragaszkodott ahhoz az álláspontjához, hogy a katonatiszti fizetések dolgában érdemleges határozatot kell hozni. Gróf **Latour** és társai ennél fogva már a ma délutáni ülésen benyújtották fizetésemelésre vonatkozó indítványukat. Az indítványok arra irányulnak, hogy a tisztizetésemelésre szükséges összeget rendkívüli hitel alakjában szervezzék, a miről a rendkívüli költségvetés tárgyalásánál fognak tanácskozni. Ezzel együtt keresztényszociálista részről azt az eszmét is fölvetették, hogy a legénység élelmezésének javítására és zsoldjainak öt fillérrel való emelésére vonatkozó indítványt is nyújtanak be, ami a költségvetésnek évi kilencz millió koronával való megterhelését jelenti.

Az osztrákok előtt már sokkal erélyesebben beszélt **Schönaich** erről a kérdéstről és egyesesen azt kívánta, hogy még ebben a delegációban intézzék el.

A magyar delegáció tagjai holnap utaznak Bécsbe s velük megy **Wekerle Sándor** miniszterelnök is. A függetlenségi párthoz tartozó delegátusok köréből az a hír terjedt el, hogy ha a plenáris ülésben benyújtják az **Okolicsányi**-féle javaslatot, vagy pedig ha osztrák részről a katonatiszti fizetések fölemelésére vonatkozólag határozatot provokálnak, valamennyien leteszik a mandátumot.

Ugron Gábor erre vonatkozólag ma a képviselőház folyosóján kijelentette, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert a magyar delegációnak egyáltalában nincsen törvényhozói hatásköre és így nem is határozhat a fizetérendezés ügyében, mert az törvény által van szabályozva.

Mai híreink a következők:

Az osztrák hadügyi albizottság.

Az osztrák delegáció hadügyi albizottsága ma délután összeült a hadügyi ordinárium tárgyalása céljából.

Kozlovski képviselő indítványára mindenekelőtt elhatározták, hogy hét-tagu bizottságot küldenek ki a hadseregszállítások kérdésének tárgyalására.

Schönaich tábornagyt. közös hadügyminiszter azután szólásra emelkedik, hogy az évek sora óta előfordult költségvetési túllépéseket a hadügyi igazgatás terén megmagyarázza és az eddigi költségvetési rendszer revíziójának szükségességét megköli. Komoly törekvése, hogy a költségkiszámítási mód pontatlanságait orvosolja. Elvárja, hogy a tisztizetések emelésének kérdése még a jelen delegáció üléséig ne forduljon elő. A miniszter köszönetet mond az albizottságnak, hogy ahhoz van szokva, hogy nem egyszer a terhes, szegény rokon módjára bíznak vele és a képviselőházban, valamint a főrendiházban ez ügyben lefolyt tárgyalásokból új bizalmat merítenek és a megnyilvánult rokonszenvet hálával fogadják.

Kozlovski előadó azután előterjeszti a hadügyi ordináriumot. Sajnája, hogy, miután a magyarok megtagadták az ujonczlétszám emelését, az ittegekhez szükséges legénység nem állott rendelkezésre, ami egész Európában feltűnést keltett. Az új véderőtörvény benyújtását sürgeti a két éves szolgálattal kapcsolatban. Végül tiltakozik az ellen, hogy egyszerű igazságossági aktust politikai követelésekkel szemben kompenzációként tüntethessenek fel és a tisztizetések emelését sürögösen szükségesnek jelenti ki.

Gróf **Latour** több javaslatot terjeszt elő, amelyek szerint az 1908. évi tisztizetérendezés céljára 6,600,000 korona rendkívüli hitel szavaztassék meg. További határozati javaslatában azt mondja, hogy 1909. évre a felemelt fizetésekre szükséges összeg a hadügyi ordináriumba vétessék fel és egyuttal gondoskodás történjék arra nézve, hogy a legénységi élelmezés megjavítására — naponként 5 fillér személyenként — 3,000,000 korona vétessék fel az 1909. évi költségvetésbe. E javítások már az 1908. év hátralévő részére is más ténen eszközölt megakarítások révén életbeléptetendők. Végül határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a hosszabb idő óta szolgáló altisztek zsoldjainak növelésére nézve intézkedés teendő. Indítványa értelmében az új tisztizetések a következőképen állapítatnak meg: Hadnagy: 1680—1800—2000; főhadnagy négy csoportban 2400—2800; százados négy csoportban 3000—3600; őrnagy 4400—4800; alezredes 5400—6200; ezredes 7200—8800; vezérőrnagy 11,400—13,000; altábornagy 14,000—16,000 tábornagyt. 16,800—18,000; a hat felső rangosztályban a status fele kapná meg az új tétéleknek megfelelő fizetést, míg az alsó rangosztályokban az előmenetel 3—3 évi időközben történik. A IV—IX. rangosztályok tétélei katonai papokra, hadbírókra, csapatnévelőkre és katonai hivatalnokokra vonatkoznak. Tiszthelyettesek az eddigi összegnél 600 koronával többet kapnak. A haditengerészetnél a fizetés ugyanigy emelkedik. Az orvosok, valamint a technikai tengerészeti hivatalnokok, akiknek már korábban is magasabb fizetésük volt, a tisztizetések emelése arányában kapnak nagyobb fizetést.

Klotac delegátus javaslata szerint a bizottság kész a hadsereg azon részének anyagi helyzetét, amely valóban nyomasztó, megjavítani, de ezen fizetésjavítás semmi esetre sem eszközölhető az összes kategóriákra kivétel nélkül. A fizetésjavítások és a legénységi élelmezés javítása, valamint a legénység zsoldjainak emelése között mindenestre junktim teremendő. De a fizetésrendezést függővé kell tenni azoktól a biztosítékoktól, amelyek kizárják azt, hogy az egységes hadsereget sehol és semmikeppen sem használják fel bármily nemzetiség elnyomására is. A hadügyi kormányának intézkedéseket kell tennie, hogy a hadseregnek az olasz határon való dislokációjánál ne csak a becsülött és szláv, hanem a megfelelő viszonyban a magyar ezredek is felhasználtsanak, továbbá, hogy a fizetésjavításra vonatkozó javaslattal egyidőben a két éves katonai szolgálatra, a katonai büntető eljárás reformjára és az új véderőtörvényre vonatkozó javaslatok is benyújtsanak, továbbá, hogy a hadsereg részére szükséges szállításokból az ipar-

soknak 60 százalék adandó és hogy velük három évre szóló szerződések kötessenek.

Schraffel delegátus és társai javaslata szerint az 1908. évi közös költségvetésbe a fizetésrendezés azonnali keresztülvitelére egyelőre 6,300,000 korona vétessék fel, a legénységi élelmezés megjavítására pedig 5,000,000 korona.

Gróf **Stürgli** delegátus elfogadja a referens expozéját és utal főleg a véderőtörvény elmaradottságára, miközben azon nézetének adott kifejezést, hogy a lakosság a két éves katonai szolgálattal főleg a szabadságolás, elbocsátás és hasonló kérdések szempontjából kívánja. Szónok sajnálja az ujonczlétszám szükségességét, mely abban nyilvánul, hogy a tüzéséggel annyira mostohán bántak, hogy kénytelenek a gyalog- és vadászerekek állományát segélyül venni. A hadsereg szervezetének reformját akadályozó körülményeket egyezmény révén mielőbb el kell hárítani.

A tárgyalást ezután berekesztik. A legközelebbi ülés holnap délután öt órákor.

A néppárt és a tisztizetések felemelése.

Az országgyűlési néppárt ma este hét órákor **Molnár János** országgyűlési képviselő elnöklésével értekezletet tartott. Napirend előtt **Buzáth** Ferencz előadja, hogy miután a lapokban olyan tudósítás jelent meg, mintha a delegációban tett nyilatkozatával a néppártot lekötötte volna a tisztizetés tárgyában a jövőben elfoglalandó magatartásánál, szükségesnek tartja kijelenteni, hogy a hadügyi albizottságban a tisztizetés dolgában tett nyilatkozatát, melyben a Ság-hy-féle indítványt elfogadta, nem a néppárt nevében tette, sőt az ő nyilatkozata pusztán a tisztizetések emelésének szükségességét ismerte el, de még a saját állásfoglalását sem köztötte le, hanem azt attól teszi függővé, hogy mikor és hogyan terjesztik elő a javaslatot. Az értekezlet **Buzáth** Ferencz kijelentését tudomásul vette. Ezután a párt belügyeivel foglalkoztak.

Forrongás Aehrenthal beszéde miatt.

Az a beszéd, amelyet báró **Aehrenthal** közös külügyminiszter tartott az osztrák delegáció külügyi albizottságának pénteki ülésén és amelyben olyan furcsán magyarázta a kifejezést, hogy a legénység meg nem felelő kijelentéseit az ország színe előtt kell a kormánynak visszautasítani. Ennek a fölfogásnak kifejezése az az interpelláció is, amelyet **Farkasházy** Zsigmond jegyzett ma be a képviselőház interpellációs könyvébe.

Az interpelláció bejegyzését tudomására adták **Wekerle Sándor** miniszterelnöknek is, aki a folyosón éppen több függetlenségi képviselővel beszélgetett. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy ezt a kérdést a delegációban fogják szöbáhozni. Az 1867. XII. t.-cz. világosan megmondja, hogy a monarchia két állama különálló nemzetközi egységet alkot, s csak kifelé járnak el egységesen. A képviselőház folyosója azonban nem alkalmas hely arra, hogy a külügyminiszter beszédéről érdemben nyilatkozzék.

A delegáció csütörtöki plenáris ülésében tehát szó lesz **Aehrenthal** tulkapásairól. A magyar delegátusok körében különböző mozgalom indult, hogy a plenáris üléseket halasztsák el a jövő hét elejére. E héten még dolgoznak az osztrák delegáció albizottságai, meg kell tehát várni — mondják — hogy ők mit végeznek. Ennek ismerete nélkül nem lehet hozzáfogni a plenáris tanácskozáshoz.

Budapest, február 3.

Igazolt mandátum. A képviselőház állandó igazoló bizottsága ma délelőtt a képviselőház ülése előtt ülést tartott, amelyen az óbudai képviselő, **Botzenhardt János** mandátumát vette vizsgálat alá. A bizottság a mandátum igazolását ajánlotta a képviselőháznak, amiről még a mai ülésen jelentést tett a Háznak **Okolicsányi László**, a bizottság előadója.

A deési mandátum. Deesen vasárnap délelőtt a koalizált pártok közös értekezletet tartottak, amelyen megvitatták, hogy melyik párt van hivatva őt jelöltet állítani. A felszólalások lényege abban kulminal, hogy az általános választások alkalmával a koalizált pártok megállapodásra jutottak egymással.

és így azon esetre, ha bármely okból valamely választókerületben új választásra kerül a sor, a koalíció hivatalos jelöltje csak azon párthoz tartozó lehet, amelyen párthoz tartozott a kerület eddigi képviselője. Másrészt hivatkozás történt arra is, hogy a deési kerületben csakis egy függetlenségi jelöltben való megállapodás tudná a magyarság egységét biztosítani. Ezen tanácskozáson jelen volt a központi függetlenségi párt képviselőjében Kecskeméthy István, Kolozsvár városának orsz. képviselője. Az értekezleten megjelent különböző árnyalatu 67-es pártok nem akarván elfogadni a függetlenségi pártiaknak ezt az álláspontját, távoztak, mire az együttmaradt 48-as többség Gaál István bankigazgató jelölt-ségében állapodott meg. A megalakult függetlenségi párt vasárnap értekezletet tartott és megválasztotta a tisztikart. A tisztikar tagjai a következők lettek: elnök dr. Gogoman Antal, jegyző Tüköri Vilmos.

A szabadkai választás. A szabadkai első választókerületben február 8-án, szombaton lesz a választás. Gyelmis Ceró bankigazgató, a függetlenségi párt jelöltje, vasárnap mondta programbeszédét. Ma jelölték Mamusich Lázár volt szabadelvű-párti képviselőt, a város polgármesterét, aki pártonkívülinek vallja magát.

Küldöttség Kossuth Ferencznel. A Tusculanum magyar tisztviselők országos házápító szövetkezetének igazgatója Pescha Miklós orsz. képviselő vezetésével ma délelőtt küldöttségileg tisztelgett Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél. A küldöttség a „Hofogalás-telep” építési költségeinek kiegészítésére a múlt évben kérelmezett állami kölcsön kiutalását kérte. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter a küldöttséget szívesen fogadta és biztosította a küldöttséget legjobb indulatáról.

A belényesi mandátum. A belényesi függetlenségi párt a Lukács László mandátuma ellen beadott panaszt ma visszavonta.

KÜLFÖLD.

Német munkáskamarák. A Köln. Ztg. berlini távirata szerint ma nyújtotta be a birodalmi kancellár a szövetségtanácsnak a munkáskamarákra vonatkozó törvényjavaslatot és holnap teszi közzé a Reichsanzeigerben. A jelzett javaslat paritásos szervezetet kontemplál.

A marokkói zavar. Részletes jelentések szerint Ferik basa január 26-án hat gyalogezreddel, 2—3000 kurd lovassal és legujabb rendszerű ütegekkel bevonult Szaudsbulakba és megszállta a laktanyákat, valamint az arzenál raktárait. Ferman herceg, aki török védelem alatt elérte Miandoabot, azt táviratozta Tebriszbe, hogy a Szarbasszok fegyverestől tömegesen menekülnek táborából. Hogy további szökevényeknek elejét vegye, kérte a herceg, hogy a szökött Szarbasszok lakóhelyeit a környező falvakban felgyújtsák.

Az Ulema-törzs és a fezi ideiglenes kormány levelet küldtek Tangerbe és Rabatba, amelyben Abdul Aziz szultán képviselőjét és minisztereit újból felszólítják, hogy Muley Hafidot ismerjék el szultánnak. Amennyiben ezt nyolc napon belül nem tennék, ez esetben a miniszterek és tisztviselők Fezben lévő házaikat és egyéb birtokaikat el fogják kobozni. Az ottani családok biztonságáért ez esetben nem lehetne szavatosságot vállalni. Fezben a legközelebbi napokban várják Hafid hadseregének elővédjét.

Perzsa-török viszály. A delegátusok előkészítő ülésében perzsa részről felvilágosításokat kértek a szaudsbulaki eseményekről. A törökök kitérő válaszokat adtak.

A határrendező bizottság első perzsa delegátusának a konstantinápolyi perzsa nagykövetséghez intézett távirata szerint Fazy basa török tábornok még mindig Miadnoab és Sandbulak között táborozik. Az a hír tehát, hogy a törökök ez utóbbi helységet megszállták, alaptalan. A perzsa diplomáciai ügyvivő mai újabb tiltakozására azt válaszolta a porta, hogy a török csapatok sohasem lépték át a határt és utasítást kaptak, hogy kerüljenek minden határsértést.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Pozsony város közgyűlése. Pozsony város törvényhatósági bizottsága Bittó Dénes főispán elnöklésével ma tartotta meg a havi közgyűlést. Napirend előtt szóváltatott a pozsony—bécsi villamos vasút ügye. A közgyűlés sajnálatát fejezte ki a felett, hogy a képviselőház a pozsony—bécsi villamos vasút engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot a napirendről levette és elhatározta, hogy sürgős feliratot intéz Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszterhez, valamint Justh Gyulához, a képviselőház elnökéhez, amelyben a törvényjavaslat házsabályrevízió előtti tárgyalását kéri.

Ujpest polgármesterének ünneplése. Az ujpesti függetlenségi és 48-as kör István-ut 4. szám alatt lévő körhelyiségében diszközgyűlést tartott, amelynek keretében leleplezték a kör diszelnökének, Ujpest polgármesterének, dr. Ugró Gyulának arcképét. Csepreghy Pál elnök megnyitó szavai után Hédevári Lehel orsz. képviselő tartott lendületes ünnepi beszédet. A nagyhatású beszéd végén lehullott a lepel az arcképről, amelyet Csermák Károly háznagy szabó idő óta állandóan pénzzavarral küzd, melynek megőrzni a képet. Löwy Sándor a választmány indítványát terjesztette elő, amelynek értelmében a kör dr. Ugró Gyula-alapítvány címmel szegénysorsu gimnáziumi tanulók segélyezésére alapítványt tesz. Az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadták. Dr. Ugró Gyula meghatóan mondott köszönetet a lelkes ovációkért. A közgyűlést este 7 órakor a Közművelődési Kör különtermében 250 terítékű társasvacsora követte, amelyen megjelentek többek között: Hédevári Lehel, Kállay Tamás, Várady Károly és Eitner Zsigmond orsz. képviselők is. A lakomán számos felköszöntőben ünnepelték Ugró Gyula polgármestert és a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

Makó város pénzzavara. Makó város már hosszalételek enyhítésére a tanács elhatározta, hogy a tatarok egyrészt az, hogy a városi adók nem folytak be rendszeresen. A város a pénzzavaráin eddig úgy segített, hogy különböző alapokból kölcsönt vett. A múlt hónapban ismét szorult anyagi helyzetbe került a város, mutatta a vármegye alispánjának, aki azonban azt talékalapból harmincezer korona kölcsönt vesz fel. E határozatot indokolással együtt a városi tanács benmutatta a vármegye alispánjának, aki azonban azt nem hagyta jóvá. Most már kikerülhetetlen volt a veszedelem és a város ugyszólván a szó teljes értelmében fizetéképtelen lett. E hó 1-én több tisztviselő, valamint a város igen sok munkása nem kapta meg fizetését, illetve bérét és a városi kasszában még annyi pénz sem volt, hogy a város tulajdonát képező téglagyár munkásainak heti bérét kiízzessék, aminek következtében a téglagyári munkások sztrájkba állottak. A munkásokhoz kiment Pák Kálmán gazdasági tanácsnok, de a hosszas tanácskozások sem vezettek eredményre, mert a munkások kijelentették, hogy mindaddig, míg hetibérüket meg nem kapják, dolgozni nem fognak. A vezető tisztviselők véleménye szerint külső segítség nélkül két hétig is eltarthat a válságos helyzet, mert legkevesebben 150 ezer koronára van szüksége a városnak, hogy pillanatnyi kötelezettségeinek eleget tudjon tenni. Arra pedig nincs kilátás, hogy ez az összeg néhány nap alatt befolyjon.

Somogy vármegye ma tartotta Kapocsfő Jenő főispán elnökletével negyedéves közgyűlést. A közgyűlés elfogadta a korcsmák vasárnapi bezárásáról szóló indítványt azon módosítással, hogy vásár- és ünnepnapokon az italmérések és korcsmák déli 12 óráig ki nem nyithatók.

TÁVIRATOK.

Péter király és Pasics.

Begrád, február 3. (Hivatalos szerb forrásból.) Egyes budapesti és bécsi lapok azon állítása, hogy Pasics miniszterelnök és Péter király között az Ausztria-Magyarországgal való kereskedelmi szerződések tárgyalásai miatt véleménykülönbségek forognak fenn és hogy Pasics már indítva érezte magát

lemondását benyújtani, amelyet azonban a király nem fogadott el, teljesen alaptalanok. Szintugy teljesen alaptalan az az állítás is, hogy az ellenzéki körök mindent meg akarnak tenni, hogy még a kereskedelmi szerződés befejezése előtt előidézzék a Pasics-kabinet bukását.

Henrik herceg Oroszországban.

Pétervár, február 3. Henrik herceg neje tegnap Carszkoje-Szelóba érkezett.

Uj párt Romániában.

Bukarest, február 3. (Saját tudósítónktól.) A konzervatív többség tegnap átalakult konzervatív-demokrata párttá és Take Jonesku volt pénzügyminisztert választotta meg elnökévé.

A Fokföld új miniszterelnöke.

Fokváros, február 3. Az új kabinetet Merri-man alakította.

UJDONSÁGOK.

A kövér ember.

* * *

Hiszen igaz, ma már körülbelül bizonyosan tudjuk, hogy a királyok éppen úgy elrontják a gyomrukát, mint a többi ember; s az evésnek náluk éppen olyan következményei vannak, mint valamennyiünkénél. De azért mégis annak, ki erre a pályára adja a fejét, melegen ajánlható, hogy ne legyen kövér ember. Ez a boldogtalan Károly olyan kövér volt, hogyha felséges ur nem lett volna és most kadáver nem lenne, az ember önkéntelenül illetlen hasonlatra gondolna, jellemzni akarván nyakbőségét.

A diplomácia és politika bagolytornyaiból széttekintők bizonyára józúzen nevetnének, ha azt mondanák nekik, hogy Károlynak azért is meg kellett halnia, mert kövér volt. Pedig az ő mázsás hája alkalmasint hozzájárult ahhoz, hogy bafra billenjen sorsa.

Szegény, kitagadott proletárok vérért ugyanis semmi jobban fel nem forralhatja, mint egy nagyon kövér ember, ki egy hintó vánkosain vérmesen elterül. Láttára a szegény ördögnek mindjárt az jut eszébe, hogy mennyit falhat az a kövér ember; mennyi finom pecsenyét, mennyi omiót kalácsot, mennyi párolgó levest, zamatos bort, inycsiklandozó süteményt temethetett el gyomrában, míg hasa, nyaka, czombja, háta enynyire megkövéredett.

És erről a Károlyról az utolsó gyerek is tudta, hogy az ő istene a gyomra. Palotájában eldugdosták előle az ételeket, hogy fel ne habzsolja. Mint a pákosztos gyermek, képes volt rá, hogy beszökött az éléskamarába és rettenetes pusztításokat vitt véghez a befőttek között. Az ebédhez oly székre ült, mely egyszerűs mind mérleg is volt. A mérleg nyelvét egy orvos figyelte; s mikor a nyelv bizonyos vonalon túlhaladt, az orvos szigoruan rászólt ő felségére, hogy ne egyék többet. A figyelmeztetés nem járt mindig eredménnyel.

Ez a kövér, husos, kidülledt szemű, vastag ajku király lóra is ült. Lovát egyenesen Mecklenburgból hozták, mert az óriási masszát nem akármelyik ló bírta el. És a lötyögő tömeg ellovagolt a katonák frontja előtt. Lehetett-e ilyen királynak tekintélye a katonák előtt? Szerethették? Becsülhették? Aligha.

Hiszen a katona akkor is visszafojtja nevetését, ha egy kövér kapitányt vagy őrnagyot lát gurulni. Hát még egy királynál! A királyt mindenki dölöznek, nyuláknak képzele, ki úgy ül meg a lovat, mint az atyaisten legénykorában. Mit gondolhatott az a portugál katona, ki azt a hus-kolosszust — oda kötözve a nyereghez — látta maga előtt elimbolyogni? Hát még mikor

megszólat! Mintha egy boros hordóból beszélne valaki rekedt hangon.

Es ez a kövér ember király volt. És éppen azon veszett össze népével, hogy még több pénz kellett neki. Nem valami közjogi kérdés volt a vita magja, hanem a civillista felemelése. Nyersen, durván követelte a kövér ember, hogy adjanak neki még több pénzt. Ugyan micsoda gondolatok rajzhattak annak a szegény néptanítónak a fejében, ki hatodmagával majdnem száraz kenyéren élt! Nem érthető-e emberileg, hogy az a véres gondolat termelt meg agyában, hogy ezt a kövér embert le kell szurni, mint a...

Bizonyára nincs mentsége a gyilkos néptanítónak, mert embert ölni nem szabad, még ha kövér és király is az illető. Mindamellett Károly esete jó mementó azok számára, kik az uralkodói pályára óhajtának lépni, vagy már ott vannak. Ha össze nem akarnak veszni népükkel, járjanak sűrűbben Marienbadba.

NAPIREND. Napjelen. Kedd, február 4. — Róm. kat.: Korz. Andras. — Prot.: Veronika. — Görög-orosz.: Jan. 22. Timot. — Zsidó: Adar 2. — A nap két reggel 7 óra 25 perczkor, nyugszik délután 5 óra 2 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 39 perczkor, nyugszik esti 7 óra 34 perczkor. — A közoktatási alantitkár fogad 12-2 óráig. — A kereskedelmi államtitkár fogad délután 4 óráig. — A képviselőház ülése délután 10 óráig. — Az állami tisztviselők Orsz. Egyesületének választmányi ülése délután 5 óráig. — Albrecht-utca 11. — Az angoliskasszonyok segítőegyesületének műkedvelői előadása délután 4 óráig. — Damjanich-utca 12. — Az Orsz. Színházegyesület tanácsülése délután 3 óráig. — Technikus-bál a Royalban. — Az I. Magyar Irodalmi Társaság felolvasó ülése esti 6 óráig a budai Vikadóban. — A Magyarors. Független Good Templar-rend felolvasó estélye jél 9 óráig a Magyar Világ-kávéházban (Kossuth Lajos-utca). — A MIÉNK kiállítása a Nemzeti Szalonban, nyitva 9-6-ig. — Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonja rendezés miatt zárva. — Az Új Művészeti Szalon (Kucskeméti-utca 3.) nyitva egész nap. — Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítása az Uránia Kirgól-téri szalonban nyitva 9-5-ig. — Belépődíj 40 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1 óráig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-2-ig. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva 10-12-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — Az Orsz. Rádió György-múzeum nyitva 10-4 óráig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1 és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az egyetemi könyvtár nyitva 9-2-ig és 3-5-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-3-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig és 6-8-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

— **A czárné betegsége.** A czárné állapota némileg javult, noha az utóbbi napokban nervózitása még fokozódott. Tavasszal a czárné a Krimbe fog utazni. A czár elkiséri, de nem marad ott.

— **Új titkos tanácsosok.** Gróf Althan Róbertnek, az urakháza örökös tagjának és gróf Spiegel Ferdinánd nagybirtokosnak a király a titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

— **Czmadományozás.** A király dr. Török István és Temple Rezső belügyminisztériumi miniszteri fogalmazóknak a miniszteri segédtitkári címet adományozta.

— **Új pápai gróf.** X. Pius pápa Hets Odön figyelmet és az állami színházak jogtanácsosát a Karmelita-rend érdekében kifejtett tevékenysége elismerésül a Szent Szilveszter-rend lovagivá nevezte ki és neki ez alkalomból a grófi címet adományozta. Az érdemelet tegnap adta át a kitüntetésnek nagy ünnepség keretében Sós páter tartományi főnök a Karmeliták anyagioldali rendházában.

— **Az újságírók egyesületéből.** A Budapesti Újságírók Egyesületének segítőalap igazgatótanácsa ma délután Bakonyi Miksa elnöklésével ülést tartott. Az igazgatótanács a mai ülésen 700 korona segítséget szavazott meg.

— **Thaw kiszabadítása.** Thaw Harry védői a rokonokkal megállapodtak abban, hogy két-három ónapon át még kísérletet sem tesznek Thawnak a Matthewan-féboldyából való kiszabadítására. Híreztelik, hogy Thaw rokonai megindították az eljárást a szerencsétlen fiatal ember házasságának megsemmisítése végett s beadványuk azon alapszik, hogy Harry Thaw nem volt épeszű, amikor Nesbit Evelynnt nőül vette.

— **Halálra ítélt nagyherceg.** Oroszországban a forradalmárok elég sűrűn hoznak halál-ítéleteket. És tagadhatatlan, hogy nagyon is gyakran végre is hajtják azokat. Most — úgy látszik — Nikolaievics Miklós orosz nagyherceg van soron. A „Daily Telegraph” pétervári levelezőjének értesülése szerint orosz vizkereszt napián merényletet akartak elkövetni Nikolaievics Miklós nagyherceg ellen, akit a forradalmárok Stolypinnel együtt halálra

ítéltek. A merénylet azonban meghiúsult, mert a rendőrségnek besugták a tervet. A terv az volt, hogy amikor a nagyherceg a vizkereszt-ünnepre Czarszkoje-Szelóba hajt, bombával meggyilkolják. A nagyherceg ennek következtében nem ment Czarszkoje-Szelóba, hanem a rendőrség az utvonalon razziát tartott és több gyanús embert letartóztatott, akinek zsebeiben bombát talált.

— **Elhalasztott udvari ünnepségek.** A József főherceg és Augustza főherceggasszony által e hó 10-ére bementett táncestély a portugál király és trónörökös halála miatt elrendelt udvari gyász következtében március 2-ára, hétfőre marad és a február 29-ére bementett fogadtatást már február 19-én fogják megtartani. Az e hó 22-ére a budapesti királyi várakba kitűzött táncestélyt a kitűzött napon megtartják, ellenben a bécsi Hofburgban e hó 13-ára kitűzött udvari táncestélyt február 17-ére halasztják. E napokra a portugál király és trónörökös halála miatt viselt udvari félgyszát leteszik. A portugál király és trónörökös halála miatti udvari gyász február 7-én kezdődik és a mély gyász tíz napig, a rákövetkező félgyszát pedig hat napig tart.

— **A tüdővész gyógyítása sebészi műtéttel.** A londoni „Observer” híre szerint sebészi műtéttel megmentették most London egyik kórházában egy nőnek életét, akinek az orvosok már csak néhány hetet jósoltak. A beteg állapota a műtét óta rohamosan javul, s az orvosok bizonyosra veszik teljes meggyógyulását. A veszedelmes műtétet úgy végezték, hogy a beteg nőnek szétfűrészték a bordáit s ezen a nyíláson át kimetszték tüdejének gümőkóros részeit. A műtéthez a sebész különleges szerkezetű kauterizáló műszert használt, mely megakadályozta a vérzést. Eddig a tüdőn végzett operációkkal járó óriási vérzés tette lehetetlenné az ilyen műtéteket.

— **Sztrájkoló egyetemi hallgatók.** Az olasz egyetemek új tanulmányi és fegyelmi szabályzata olyan szigorításokat foglal magában, hogy a diákság emiatt forrongásba tört ki. A páduai, a bolognai és a paviai egyetemek hallgatósa beszüntette az előadások halgatását. Páduában a hatósági közegekkel való komoly összejáratkozás folyamán egy diák súlyosan megsebesült.

— **Gyalogsági és tüzérségi telefon-örjáratok.** Bécsből jelentik, hogy legközelebb az összes gyalogezredéknél, a császárvadász és a bosznia-hercegovinai gyalogezredéknél, valamint az összes tüzérezredéknél telefon-örjáratokat létesítenek, amelyeket telefonnal és optikai jelzőkészülékekkel szerelnek föl. A gyalogságnak minden alosztályát 12 emberből álló jelző-örjáratlalt látják el; ezek közül nyolcz ember az optikai jelzőkészülék és négy ember a telefon kezelésével lesz megbízva. A legénységet több heti telefon-kuruzson fogják kiképezni. Ugy a menetelés, mint a pihenés idején összeköttetést létesítenek a vezetékkel segélyével az ezred egyes osztályai és a szomszédos ezredék között, továbbá a hadosztályokhoz beosztott gyalogsági táviró-örjáratok között. A tüzérségi telefon-örjáratok különösen a harcok alatt fognak összeköttetést létesíteni a tüzérségi parancsnokság és a célmegfigyelők, továbbá az ítegek között. Ezzel az újítással a hadvezetőség régen érzett hiányt pótol és egyúttal értékesíti az orosz-japán háború tapasztalatait, ahol a hadi telefon nagy szerepet játszott.

— **Képhasítások.** Nagyarányú képhasításoknak jöttek nyomára néhány nap előtt München városában. Körülbelül harminczöt embert tartóztatnak le. A letartóztatottak között több elsőkelő és jó hírű müncheni műkereskedő is van, akik a hamisított Schwind-, Defregger- és Lenbach-kepeket forgalomba hozták. A legtöbb hamisítványt Amerikában és Angliában adták el. A Windhagen müncheni céz egymaga 200,000 márka értékben adott el hamisítványokat az utóbbi években. Hasonlóképpen nagy összeget szerzett ezen a réven a Pollitz céz is. A szakértők becslése szerint, a legutóbbi két esztendőben 750,000 márka értékű hamisított műalkotás került forgalomba. A müncheni műkereskedők körében nagy az izgalom, mindenki újabb teleplezésektől tart, melyek esetleg más művészeti központokra is áttérjedhetnek. Hét műkereskedő ellen, kik jelenleg külföldi uton vannak, körözölvelet becsatolták ki.

— **Nagy bóra-orkán a Quarnerón.** Két nap óta a magyar tengermelléken megint rettenetes bóra dul. A fagyos szélvihar következtében az egész Quarnerón nagy zavarok állottak be a hajók forgalmában. A gőzök mindannyian nagy késéssel közlekednek és a kikötőben is alig végezhető a hajók műveletei. A tengeren dúló vihar miatt az Adria hajói szintén kisebb-nagyobb késéssel érkeznek rendeltetési helyeikre. Triesztből is hasonló jelentések érkeznek. Hohenlohe Konrád herceg triesszi és isztriai helytartót a heves bóra éppen utban érte el, aki a „Graf Bilinsky” nevű hatósági gőzessel inspekciós utra indult. Az óriási szélviharban a helytartó kénytelen volt a fumei révben menedéket keresni és megszakított utjáról innen vasuton kellett visszatérni Triesztbe.

— **Zöldy Marczl lakodalma.** Az egykori daliás honvédfőhadnagy, aki a hegédije kedvéért levetette a csillogó egyenruhát és azóta muzsikájával nemcsak idehaza, hanem a külföldön, különösen Amerikában általános népszerűsége tett szert, a „tisztességes emberek” sorába lépett, — megházasodott. Zöldy Marczit egy gyönyörű szőke leány, Magyary Valéria tette rabbá. A múlt nyáron Tátralomniczon találkoztak és szívük tüstént szerelemre lobbant. Tegnap volt az esküvőjük Aradon. A polgári esketést délután 3 órákor tartották a városházán. A boldog fiatal pár Szondy Béla anyakönyvvezetőnél kelt egybe. A násznép a városházáról a református templomba hajtattott, ahol Csécsi Imre ref. lelkész adta rájuk az egyházi áldást. A templomot Arad város előkelősége zsúfolásig megtöltötte és a fiatal házask alig győzték a szívélyes szerencsekívánatokat köszönni, amelyekkel minden oldalról elárasztották. Az esketést a menyasszony atyjának, Magyary Ferencnek házában, fényes lakoma követte.

— **Klinger István hagyatéka.** Dr. Klinger István, a napokban elhunyt siklósi apát és a tudományegyetem volt rektora után mintegy hatvanezer koronányi vagyon maradt, amelyet végrendeletileg legnagyobb-részt egyházi és jótékony célokra hagyományozott s a végrendelet végrehajtójának Halász Kálmán rendőrnököt nevezte meg. A jeles tudós életében is sokat áldozott jótékony- és kulturális célokra s ezért nem hagyott hátra nagyobb vagyont. Végrendeletében nagy szeretettel emlékezik meg X. Pius pápáról, akinek apáti keresztjét hagyományozta, majd rokonnairól, akiknek szintén hagyott egy-egy értékesebb emléket. Nagyobb összegeket kapnak a Szent István- és a Szent László-Társulat s még néhány egyéb jótékony kulturális intézmény. Halász Kálmán a végrendeletet fogantatását végezt dr. Kiss József közjegyzőnek adta át.

— **Lemészárolt család.** Az oroszország Kavarosztól százharmincz verszinyre egy erdőben a falu biráját rokonaival és családjaival együtt, összesen öt férfit, hét asszonyt és öt gyermeket megölve találták. A meggyilkoltaktól 18,000 rubelt raboltak el aranyban és értékpapirokban.

— **Agyonlőtték a rablók.** Odesszában, a legforgalmasabb városrészben ma nyolcz fegyveres rabló beállított egy boltba és a kereskedőtől pénzt követelt. A kereskedő vonakodott odadni pénzt s erre a rablók agyonlőtték. Sokan üldözöbe vették a menekülő bandát. A rablók egyike bombát hajtott és sok ember megsebesült. A rendőrök két rablót lelőttek, háromat kézrekerítettek, a többiek elmenekültek.

— **A Magyarországi Magántisztviselők Egyesülete** tegnap délután tartotta rendes évi közgyűlését a Liszt Ferenc-tér 18. sz. házában lévő helyiségében. Szabados Sándor elnök megnyitotta a közgyűlést, mire III. és Artur terjesztette elő az évi jelentést, amely szerint az egyesületnek jelenleg 1200 rendes tagja van. A számadások tudomásul vétele után elhatározta a közgyűlés, hogy az alapszabálymódosítást és a tisztikar megválasztását leveszi a napirendről és ezekre vonatkozólag hat héten belül összehívandó rendkívüli közgyűlés határoz.

— **Aranylakodalom.** Mosdóssy József nyugalmazott gazdatiszt, volt 48-49-iki honvéd, tegnap ünnepelte meg gyermekét, Mosdóssy Imre Budapest fővárosi tanfelügyelő, Andor, Gyula és Jenő fővárosi tisztviselők és Mosdóssy László budapesti kereskedő, valamint számos jóbarátja körében aranylakodalma feleségével, szül. Jenyay Alojziával. A iubilans párból az alkalomból nagyszámu tisztelői köréből sok üdvözlöt kapott.

— **Magyar diákok Genfben.** Idestova egy esztendője annak, hogy a genfi egyetem magyar diákjai egyetbe tömörültek, hogy egyrészt Genfben, a nyugati kultúra egyik gócpontján megismertessék Magyarországot, másrészt, hogy külföldre induló, tanulni vágyó magyar ifjuságnak segítségére legyenek, ha a francia kultúrával és különösen ha a francia Svájczzal kíván megismerkedni. Rövid működése alatt is már jelentős eredményekkel dicsekedhet a „Hungária”. Az egyesület nagyfotosságu működését dr. Máday Andor genfi egyetemi tanár irányítja és vezeti, aki a diákok együletének tiszteletbeli elnöke. A Hungária a legutóbbi napokban nyilvános ülést tartott, melyen Ringbauer Károly, az egyület alelnöke érdekes előadást tartott arról az anekdotáról, melyet hat hallgató és hallgató dr. Máday Andor vezetésével a Genf-kantonbeli ékszeripari otthonmunka körében folytat. Az előadást a jelen voltak nagy tetszéssel fogadták.

— **A Teréz-körúti vízcsőrepedés.** Ma egész nap nagy tömeg ember nézte azt a pusztítást, amit a főnyomócső tegnapi repedése okozott. Egy sereg munkásember dolgozik a cső kicemelésén és még az éjjel folyamán lehetővé tették, hogy a villamos közlekedés akadályt ne szenvedjen. A vizszolgáltatásban is csupán az okoz itt-ott zavart, hogy az elzárt területen ellenkező irányból behajtott víz felsőprí a csővekben lerakódott salakot, amitől aztán a víz hosszabb-rövidebb ideig zavaros lesz. Amint tegnap a csőrepedés megtörtént, Kajlinger Mihály vízvezetékigazgató a főnyomócsövet a nyugati pályaudvartól a Népszínházig elzáratta s intézkedett, hogy a zella Népszínházig elzáratta s intézkedett, hogy az eljön vizet. Az elrepedt cső négy méter hosszú és másfél méteres, illetőleg a cső vastagságát is számítva, két méter 70 centiméter mély árokban van 1893 óta. A víz csaknem a cső egész felső részét negyedfél méter hosszúságban kitérté s azon át óriási erővel felszaggatta a burkolatot s elárasztotta az egész környéket. Az áradás olyan erős volt, hogy a két nagy viztartó medence (a Gellérthegy és Kőbányán) vize egy métert apadt, amiből azután következik, hogy a csőből több ezer köbméter víz áradt ki. A csőrepedést az igazgató akkép magyarázza, hogy a cső anyaga nem volt tökéletes s öntés közben törtenhetett olyan vegyi alakulás, ami csak most évek múlva vezetett el a viznyomással szemben ellentálló képességét. Az elrepedt csövet különben ma délen kiemelték a helyéből, délután beteszik az új csövet, estig elkészülnek a munkával, betömik a gödröt s holnap már be is burkolják a katasztrófia területét.

— **A karánsebesi postalópás.** Az ujkaránsebesi postalópás ügyében a szegedi üzletvezetés és a temesvári postaigazgatóság erélyesen támogatják a nyomozást. Annyit már sikerült megállapítani, hogy a csomagkocsiban Széll Máté kalauz teljesített szolgálatot, aki az esetet úgy adja elő, hogy Ujkaránsebesen igen sok utas rohanta meg a vonatot, mire ő otthagya a csomagkocsit és a két kalauznak segítségére sietett. Mialatt ez történt, azalatt a tolvajok valószínűleg a sínpar tulsó részéről hatoltak be a csomagkocsiba, honnan a már említett hat postalóságot, egy hat kilós láda élesztőt, az ő szolgálati felszerelési táskáját, a mentőtáskát és egy podgyászt loptak el. A tetteseknek nyoma veszett.

— **Nagy szerencsétlenség egy halottasházban.** Kazerta olasz községből érkezett hírt szerint egy Natalo nevű kisleány temetésére mintegy negyven ember gyűlt össze a halottasházban. A szoba padlózata hirtelen beszakadt és a halottal együtt mintegy negyvenen a mélységbe zuhantak. Négyen szörnyethaltak, többen súlyosan megsérültek.

— **A Magyarhoni Földtani Társulat ülése.** E hó 5-én, szerdán délután 5 órakor a műegyetem ásványföldtani intézetében, Esterházy-utca 1. sz. tartja meg évi rendes közgyűlését a Magyarhoni Földtani Társulat.

— **1740 visszavándorló.** A Cunard Line Germania nevű 22.000 tonnás gőzhajója február 15-én érkezik a fiemei kikötőbe 1740 visszavándorlóval. A hajó olyan nagy, hogy csak szélsőcsend idején jöhet be a kikötőbe. A kikötésnél a tengerészeti hatóság „Előre” és az osztrák Lloyd „Pluto” nevű gőzöse fognak segíteni.

— **Egy pápai gróf válópöre.** Érdekes válópör híre érkezik Berlinből. Jametel grófné, született Mária mecklenburg-sterlitzi hercegnő, a montenegrói trónörökös sógora, válópört indított férje, gróf Jametel ellen. 1899-ben világszerte nagy felhárdást keltett, hogy a nagyherceg legidősebb leánya a polgári rendű Jametelhez ment nőül. Jametel, aki született párisi, a vatikáni porosz követ fáradozásai következtében pápai gróf lett. Gróf Jametel György, a hercegnő férje, egyszerű polgári családból származik. Apja Páris egyik külvárosában kis-kereskedő volt. A gróf és neje Saint-Germainben telepedtek meg, ahol egy csinos kis kastélyban laktak és annak az egy millió márkának kamataiból éltek, melyet Adolf Frigyes nagyherceg, a grófnő atyja adott leányának hozományul. A fiatal pár házassága, melyből több gyermek született, eleinte boldognak látszott, bár társadalmi helyzetük nagyon kényes volt, mert a párisi arisztokrata társaság a grófról, alacsony származása miatt, hallani sem akart. A válás okáról különböző megbízhatatlan hírek kerültek forgalomba. A válópört a hercegnő indította meg férje ellen.

— **Kardpárbaj.** Súlyos feltételek alatt vívott tegnap Máramaroszigeten egy hadnagy és egy jogász. Szombaton este ugyanis egyik kávéházban Stocics közöshadseregbeli hadnagy összeszólközött Dákó Kálmán joghallgatóval, aki a veszekedés folyamán szidta a hadsereget, majd inzultálta a hadnagyot. Stocics lekapta a fogásra akasztott kardját s végigvágott a jogászon. Az esetből kifolyólag a felek tegnap kardpárbajt vívtak, igen szigorú feltételek mellett. A párbajban Dákó sebesült meg súlyosan. A jogászt ezenfelül még a kávéházi botrányért elítélte a rendőrség száz korona bírságra.

— **Megfagyott katonák.** Az idegen légió első ezredének egyik századát a hó 1-én utban Fortassa felé, hóvihár érte utól. A katonák borzasztó állapotban érkeztek meg. Huszonegy ember elmaradt és megfagyott. Azt hiszik, hogy az áldozatok száma még nagyobb.

— **Éhínség.** Az európai Oroszország (leginkább Közép-Oroszország) 28 kormányzó s á g á b ó l éhínséget jelentenek. A száraz ősz következtében nincs téli gabona. Ha nem szállítanak nyári vetőmagot, az a vesztély áll fenn, hogy a jövő nyáron a gabona-föld legnagyobb része ugaron marad.

— **Olcsó lakás a vasútnak.** Az osztrák vasúti minisztérium nemrégiben a bécsi nyugati pályaudvar közelében nagyobb telket szerzett meg, amelyen kilencz háromemeletes házat összesen 144 lakással, amelyek mindegyike 2 szobából és egy konyhából fog állni, szándékozik építtetni. E lakásokat elsősorban a nyugati pályaudvar kötelekébe tartozó vasúti alkalmazottaknak fogják bérebeadni, akik ily módon lakásuk kedvező fekvésénél fogva szabad idejüket teljesen kihasználhatják. Ezzel az érdekelt személyzet régi kívánsága teljesül. A terv összes költségei 900.000 koronát tesznek ki.

— **Új elemek.** Urbain G. nevű professzor, akit a párisi vegyészeti társaság Moissan tanár elhalálása után az atomsúlymegállapító nemzetközi bizottságba beválasztott, a „Comptes rendus” legutolsó számában közlést tesz az itterbiummal folytatott kísérleteinek eredményét. Eszerint a tudós tanár kimutatja, hogy az itterbium voltaképpen két elem összetétele, amelyeknek egyikét lutetiumnak, a másikat pedig az eredeti elnevezéshez képest itterbiumnak nevezte el. Az eredeti itterbiumot, amelyet akkor fém elemnek tartott, Maignac fedezte fel a gadolinitban.

— **Örületben.** Nagyrőczen történt ez a borzalmas eset. Boros Péter, egy vallási és üldözési mániában szenvedő ács ember régóta a legnagyobb elzárkózottságban élt, házába soha senkit be nem eresztett s ő maga se ment ki az udvarból, mert az volt a rögeszméje, hogy őt és családját üldözik s el akarják tenni láb alól. Tegnap délután 3 órakor 5 éves Lilike nevű leányát és 8 éves László fiát bekergette a lakásába s magára zárván az ajtót, revolverlövessel előbb a kisleányt, majd a halálra rémült s a pitvarba menekült kis fiút lötte agyon. Azután maga ellen fordította a gyilkos fegyvert s minthogy a lövés nem volt halálos, egy nagy konyhakéssel átvágta a nyakát. Mire észrevették a tragédiát s betörték az ajtót, a kis leányban már nem volt élet s a kis fiú is csakhamar kiszáradt. A szerencsétlen gyilkos ember is meghalt az éj folyamán. A résztvét általános s mindenki sajnálja a két ártatlan, tragikus véget ért gyermeket.

— **Hófúvások mindenfelé.** A tél nagyon is nem adta ki még a mérget; haragja még nagy és ki tudja, meddig fog még tartani. Az ország minden részéből ugyanis nagy hóesések és egy-szersmind hófúvások híre érkezik. Így Pécsről azt táviratozzák, hogy tegnap nagy havazás kezdődött. Ma reggel embermagasságot ért el az utcákon feltorlódtott hótömeg, úgy hogy a házakból nem lehetett az utcára lépni. A közlekedés elakadt. A vasúti forgalom lebonyolítása lehetetlen. A mai pécsi országos vásár meghiúsult. — Szabadkán két nap óta erősen havazik. — Zomborban erős hófúvás miatt a vonatok több órai késéssel érkeznek be. Itt erősen havazik és az utcák métermagasságu hóval vannak borítva. — Magyarokán és a környékén tegnap óta óriási hóvihár dühög. A vonatok késéssel érkeznek.

A tegnap óta dühögő hóvihár az éjjel a Mezőtur és Gyoma közötti vasúti vonalon 280 telefonpóznát kidöntött. Az összes vonatok 8–10 órai késéssel érkeznek.

— **Adomány.** Borbély Lajos, a Rimamurányi-Salgótarjáni Vasúti R. T. műszaki vezérigazgatója, az Országos Magyar Szövetség céljaira 3 koronát adományozott.

— **A Van Dyck-kép tolvaját elfogták.** Brüsszelből érkezett tudósítások szerint azt az embert, aki a courtrai templomból ellopta a híres Van Dyck képet, elfogták. A tolvaj egy festő és sógora annak a Carlier nevű zöldségárúnak, aki a festményt átadta a hatóságnak, hogy megkapja a megtaláló jutalmazására kitűzött 3000 frankot. A festő bevallotta, hogy bezáratta magát a templomban és éjjel kivágta keretéből a festményt.

— **A vasút tolvajai.** Győrött a Máv. teherpályaudvarán évek óta üzött lopások nyomára jöttek. A rendőrség széleskörű nyomozást indított. A nyomozás 56 alkalmazottra terjed ki, kik közül ötöt már letartóztattak. Tekintve azt, hogy évek óta üzik a lopásokat, a kár tetemes.

— **Halálozások.** Remess Vidor László premontrai kanonok, főgimnáziumi okl. rendes tanár január 30-án súlyos szenvedés után meghalt Nagyváradon.

Dr. Siró Zsigmond nyug. cs. és kir. huszárczredorvos, Dér t. város orvososa életének 45-ik évében meghalt Désen.

Pretzelmayer Adolf vágyszeredai nagykereskedő neje, szül. Braun Regina ötvenhat éves korában elhunyt. Temetése a polgárság nagy részvéte mellett ment végbe.

Detsényi Pál, a Törley-czég utazója, ma reggel ötvenhat éves korában meghalt.

— **Féltékenység Szegeden.** Horváth Edu postaaltszít felesége éjjel álmában fejszéval agyonütötte, azután önmagát lötte agyon. A férfi haldoklik. Az asszonyt féltékenységre vitte tettének elkövetésére.

— **Fővárosi Orfeum.** A februári új műsor bemutatása szombaton este a legutolsó helyi zsúfolt ház előtt zajlott le. Waldmann Imre igazgató e műsor összeállításával ismét tanujelét adta annak hogy nagyon is tudatában van annak a titoknak, hogy miképpen lehet egy nagyváros közönségét izléssel szórakoztatni, hogyan kell egy európai színvonalon álló varieté-műsort összeállítani. A première egyik első rendű, Budapestben még sohasem látott nagy attrakciója kétségkívül Merian kutyaszínháza, amely legbámulatosabb precizitással ad elő egy háromfelvonásos, összeüggő cselekményű szindarabot anélkül, hogy csak egyetlen ember is látható volna a színpadon. Ez a kutya-színház Fregoli ittjárta öt egyike a legnagyobb vonzerejű varieté-különlegességeknek. — „Gödöllő fénykora” czimű új, fényes kiállítású ballet kerül színpadra, melynek minden egyepléceje, előadó-személyzete és kivált poétikus apothé zisa egyenesen megragadóan jók és szépek. A balletet Holzer J. mester tanította be. Dr. Angeló, budapesti származású varieté-művésznek eleven portréllánczok, illetve képei, híres mesterek műve után képezve, a legmélyebb hatást teszik a közönségre. Igazán művészi értékű mutatványok ezek. A műsorban előkelő helyet foglal el az említett attrakciók mellett egy szenális és ügyes francia excentrique-előadó, kinek pajkossága és sok vervelel előadott, temperamentumos dalai valóságos tapsorkánt idéznek elő. Franco Piper a neve egy amerikai banjo művésznek, aki az ismeretes néger-hangszereken bámulatos dolgokat produkál és arra is képes, hogy egyszerű nyolez, a földön forgó hangszereken összefüggő zeneszámokat ad elő. Baumann és Gyárfás, a két jeles házi-komikus újdonságokat énekelnek, egyszóval az új februári műsor minden tekintetben méltó a Fővárosi Orfeum hírnevéhez és megérdemli, hogy mindenki megnézzze. Az előadások, mint rendesen, esti órák kezdődnek.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vivásra.

x Zászlók, címerek, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Bob-lashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Új czimbalom. Mogyoróssy Gyula hangszergyáros, Budapest, VII., Kerepesi-ut 71. feltalálta az aczelszerkezetű czimbalmot s így a czimbalmot a legtekélyesebb hangszerek közé emelte. Bö ismertetést ingyen küld a feltaláló.

Koporsóskocsi a vonat kerekei alatt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 3.

Rettenetes vasuti szerencsétlenség történt ma a fővárosban. A szegedi gyorsvonat, amely reggel történetesen fél órai késéssel érkezett a fővárosba, teljes gözzel száguldván a nyugati pályaudvar felé, az Egressy- és a Francia-ut keresztezésénél nekiment egy koporsókkal megrakott teherkocsinak, amelyet pozdoriájá zuzott. A kocsi elé fogott lovakat a gép összeszaggatta, a kocsi megölte, egy napszámos-legényt pedig úgy összetört, hogy életben maradásához semmi remény sincsen.

A borzalmas szerencsétlenséget egy pályator gondatlansága okozta, aki elaludta a gyorsvonat érkezését és így a pályát elzáró sorompó nyitva maradt. A kocsi illő emberek aztán nem sejtve a veszedelmet, behajtottak a pályára egyenesen a száguldva közeledő gyorsvonat kerekei alá. A katasztrófa részletei a következők:

A 205. számú szegedi gyorsvonat, amelyet hajnali hat órakor indítottak el Szegedről, 9 óra 15 perc helyett, háromnegyed kilenc órakor érkezett ma reggel Budapestre. Mikor a teljes gözzel haladó vonat az Egressy-ut és a Francia-ut keresztezéséhez ért, elébe került Czéh Józsefnek Telep-utca 6. számú koporsógyárából való kocsija, amelyen Vörös Sándor tizennyolc éves kocsis és Káttai Mihály fiatal szaga ült. A kocsis épp abban a pillanatban akart keresztülhajtani a sineken, amikor a gyorsvonat a kocsijátárhoz ért és a gép elkapta a kocsit.

Borzalmas percek következtek ezután. A gyorsvonat lokomotívja rémes sebességgel toltta maga előtt a koporsóskocsit; Káttai lebukott a bakról és a kerekek alá került. Vörös Sándor oldal fordult le a kocsiról. A kocsi kiröpült a pályastről és a táviró-oszlopba vágódott. A mozdonyvezető óriási erővel fékezni kezdett, de csak jó néhány perc múlva állhatott meg a vonat, amikor a szerencsétlenség már megtörtént.

Most látszott csak a katasztrófa a maga véres iszonyatosságában. Káttai Mihály testét darabokban szedték össze. Vörös Sándor halála sebekkel kinlódott a sinek mentén. A kocsiha fogott lovak megdöglöttek, a szekér ezer darabra tört össze. A koporsók szanaszét röpültek. A gyorsvonat utasai rémülten ugráltak le, hogy a katasztrófa okát tudakolják.

Nyomban megállapították, hogy a katasztrófát az Egressy-uti vasuti ör mulasztása okozta. A sajnálatraméltó embert Ballay Sándornak hívják és az éjjeli szolgálat fáradalmait pihente ki ma reggel és elaludta a gyorsvonat érkezésének idejét. Az őrház mellett levő sorompót nyitva hagyta és a két méter magas palánktól, amely a kocsijátárhoz mögött van, nem lehetett látni a gyorsvonatot.

A nyugati pályaudvaron nyomban értesültek a szerencsétlenségről és a mentőkért telefonáltak, akik Vörös Sándor sebeit bekötötték és a Rókusba vitték. Káttai holttestét a gyorsvonatra tették, amely jóval tíz óra után robbogott be. A vizsgálat vezetésével Antunovics Lajos segédmérnököt bízta meg a VI. kerületi osztálymérnök. Daróczy Rezső állomásfőnök tudósítónk előtt kijelentette, hogy Ballay vasuti őrt súlyos mulasztás terheli és ellene a vizsgálatot megindította. A szerencsétlen embert a rendőrségen is kihallgatták és vallomása után előzetes letartóztatásba helyezték.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Messchaert János. Ha szabad a művészetben osztályozni, a közönség lelkesedési főokából konzekvenciákat levonni és a művészi hatás szubjektív sulya alatt kritikát megkoczkáztatni, akkor kimondom, hogy Messchaert János, a mai est vendégénekese, a szezon legnagyobb és legmegérdemeltebb sikerét aratta. Homerosi napokon kellene távol tartani magát a tolltól, ha objektíve akarnék beszámolni arról a határról, melylyel ma Messchaert beleénekelte, nem: belebüvölte magát a közönség szívébe. Ritka művészek adatott meg az öntudat és ösztön oly szerencsés összetétele, mint Messchaertnek, aki észrevétlenül, szinte hangról hangra tudja a publikumot egy érzésben, egy hangulatban összehangolni, a maga nagy művészetének rajongó rabjává nyügözni. Mint egy modern hangthaumaturgus — amit sem Barby, sőt még Bertram sem tudott teljesen elérni — forró, meleg és őszinte lelkesedéssé tudta olvasztani azt a hideg és tülökkel feszlét, melyet hangverseny publikumunk magára erőszakolva, mint valami langyos tussal lepi meg a vendégeket. Messchaert nem hangkrózus, aki hangszilánk ekvilibrisztikával keresi a hatást, hanem művész a szó legnemesebb értelmében, aki imponálóan férfias és mégis líraian lágy, simulékony bensőségével olyan éreztet, bársonyos puhaságot, félhalk finomságot tud varázsolni a hangjába, hogy gyakran szinte a nagy, hatalmas volumenű hang hatása alatt ringatódtunk. Ez a nagy művész a szívével és a lelkével énekel. A lélek palettáján keveri azokat a csodás színeket, melyekkel, mint egy énekes Makart, buja és mégis nemes ritmusu, komplikált és mégis egyszerű előadásban illusztrálta Goethenek és Kopischnek egy-egy északi balladáját, Schubert dalait. Bámulatos valörök vannak az érzelmi skálájában, melyeket mindig öntudatosan, mindig előkelően, mindig pózmentesen és művésziösen tud előcsillagtatni. Doyenje lehetne csaknem az összes koncertöröknek és mégis, mintha mindannyiánál fiatalabb, erősebb, temperamentumosabb, stíluszérzőbb lenne. Hallottuk már és mégis meglepett, mintha emlékeinkből egy echó tört ki volna érezen, hatványozottan. Régen hatott ránk Schumann mélyebben, mint ma az ő előadásában. Szóval: még nem tudok objektív lenni. Ma odatiúzném a mellére az epitheton ornans-nak minden rendjélt, amit különben a Royal közönsége is megtett. Szünni nem akaró tapsorkánok követeltek újabb ráadást.

—lle.

(*) Király-Színház. A „Varázskeringő”-ben ma este egy fiatal színész nő lépett a fővárosi közönség elé és megérdemelt tapsok közt játszotta el Franczi szerepét. Kormos Ilonka, a székesfehérvári színház szubrettje kedves megjelenés s ha hangja gyöngédecske is, játékbéli készsége megilíti azt a mértéket, amelyet fővárosi színház követelhet tagjától. Ha szerződtek — s úgy halljuk Beöthy Lászlónak ez a szándéka — a Király-Színház erőben gyarapodik általa.

(*) Arányi Dezső gyásza. Arányi Dezsőt, az Operaház kitünő művészt súlyos vesztés érte: felesége született Lange Emmi január 31-én elhunyt. A beteg Reichenhall mellett Grossvidinben feküdt villájában és ott is halt meg szerető férje karjai közt. aki önfeláldozóan ápolta. Arányi gyászában osztozik az egész magyar művészvilág és a közönség, amelynek a széphangu énekes kedvence.

(*) A Nagymama a Népszínházban. A közönség szinte példátlan érdeklődése kíséri Blaha Lujza legközelebbi új szerepében való föllépését a Népszínház-Vigoperában. A Nagymama szcenikai beosztása nagyjában a régi maradt s Pásztor Árpád csakis azokat a változtatásokat eszközölte, melyeket az énekes színpad megkíván. Márta szerepét Turhányi Olga játszsa.

(*) A Magyar Tudományos Akadémia első osztálya ma délután Goldzieher Ignác elnöklésével ülést tartott, amelyen ifj. Szinnyei József rendes tag érkezett Pesthy Gábor származása czímen. A második felolvasó Ferenczy Zoltán volt, aki Dante Vita nuová-ja czímen bemutatta annak az előszónak egy részét, amelyet Az új élet általa végzett magyar fordítása elé írt. A felolvasásokat követő zárt összes ülésben az Akadémia költségvetését tárgyalták, amelynek főbb tételeit már közöltük.

(*) A Vígyszínházban holnap, kedden, az Ördög, Molnár Ferencz diadalmas vigjátéka kerül színre, amely a jövő héten éri meg az ötvenedik előadás jubileumát. Szerdán a Sámson, Bernstein Henri szenzációs drámáját ismétlik, amelynek eddigi előadásait zsufolt nézőtér előtt tartották meg. Az újdonságot Bécsben is pártját ritkító hatással mutatták be.

(*) Kossuth-szobor Rákospalotán. Rákospalota község legutóbbi közgyűlésén, mint ottani levelezőnk jelenti, elhatározta, hogy ez év szeptember havában a szokásos ünepek keretében emléket állít Kossuth Lajosnak. A szobormű készítésével Barcsa Lajos szobrászt bízták meg, aki tervével annyira megnyerte a szobor-bizottság elismerését, hogy pályázat mellőzésével egyenesen őt kérték fel a szobormű elkészítésére. Barcsa Lajos már eleget is tett a megbízatásnak. Szobra pusiczai fehér márványból van faragva és sziklatömb alapzatból emelkedik ki belőle Kossuth alakja. Ez az első Kossuth-szobor különben, mely márványból készült.

(*) A Kisfaludy-Társaság közgyűlése. I. Tagválasztó közülés: szerdán, február 5-én d. u. öt órakor a Magyar Tud. Akadémia képes termében. Tárgyai: Az 1907. évi zárszámadások megvizsgálása. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. Az 1904. és 1906. évi Lukács Krisztina- és a Bulovszky Gyuláné-féle pályázatok eldöntése. Új pályakérdések kitűzése: a Lukács Krisztina-alapból költői feladat; a Bulovszky Gyuláné jutalomból szavazásra alkalmas költemény. Két levelező tagsági hely betöltése. — Ajánlva vannak: Levelező taggá Yolland Artur (ajánlja Beöthy Zsolt), Moldován Gergely (ajánlja Hegedüs István). II. Ünneplés közülés: vasárnap, február 9-ikén, d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor az Akadémia disztermében. Tárgysorozatát végleg a tagválasztó közülés állapítja meg s az elnökség külön értesítón fogja közzétenni. Az ülés után déli 1 órakor a Continentál-fogadó termében disztrakoma. Az ünnepi felkészítőt Vörösmarty emlékére Beöthy Zsolt r. t. mondja.

A Petőfi-család kriptája. Kegyeletes szép tervet pendítettek meg a Petőfi-Társaság tegnapi felolvasó ülése után tartott zárt ülésén. Elhatározták ugyanis, hogy a fővárostól kriptát kérnek Petőfi Sándor szüleinek, feleségének és fiának hamvai számára. Petőfi hozzátartozói a kerepesi-temetőben pihennek, de a temető parcellázásával bekövetkező az idő, amikor a sírok megbolygatása válik szükségessé. Ennek elkerülésére kéri a társaság a kriptát, amelynek kegyeletes gondozását a Petőfi-Társaság vállalná magára.

(*) Művészeti felolvasások a Nemzeti Szalonban. E hó 5-én, azaz szerdán délután 5 órakor lesz a második művészeti felolvasás, melyet ezúttal Gerő Ödön tart. A felolvasással kapcsolatban a tárlat is megtekinthető. Belépti díj, mint rendesen, egy korona.

FŐVÁROS.

(*) A polgármester hazatérése. Bárczy István polgármester, aki néhány napi szabadságra elutazott, csütörtökön érkezik vissza Budapestre és pénteken délelőtt ismét átveszi a hivatalát Rózsavölgyi Gyula alpolgármestertől, aki őt helyettesíti.

(*) Utóhang az öbudi választásról. Komjáthy-féle pártvacsorán egyes hiradások szerint Vázsonyi Vilmos állítólag sértőleg nyilatkozott a III. kerületi tisztviselőkről és tanítókról. Vázsonyi, kihez ebben az ügyben Rózsavölgyi Gyula helyettes polgármester kérdést intézett, most levelet írt a helyettes polgármesterhez s ebben a tisztviselőknak és tanítóknak teljes elégtételt adott, minek folytán nevezettek ezt az ügyet befejezettnek tekintik.

(*) Fővárosi napszámos-szolgák kérelme. Emléttük, hogy a főváros hivatalainál és üzemeinél a kézbesítők és rendszeresített szolgák teendőivel megbízott napszámos-szolgák a polgármesternél jártak, kérve, hogy látna el őket az ideiglenes szolgák minősítésével. Ez ugyanis kizárólag a polgármester joga; ehhez nem kell hozzájárulnia sem a tanácsnak, sem a közgyűlésnek. Ezidőszerint tizenköt ilyen napszámos-szolga van a székesfővárosnál s ezek nagy része 12—20 év óta szolgálja dicsőségesen a fővárost, anélkül, hogy addig amíg az ideiglenes szolgai minősítést meg nem kapják, még csak reményük is lehetne a fizetésbeli javításra. Reménylik, hogy az igazságérzetéről általánosan ismert Bárczy István polgármester eleget fog tenni a kérelmüknek, ami a fővárosra nézve egyáltalában nem jelent pénzübeli megterhelést. A napszámos-szolgák most emlékiratba akarják foglalni sérelmeiket és köldöttéleg átadni a polgármesternek.

(A menetrend ellenőrzése. A villamos vasutak menetrendje eddig csak a rendőrség ellenőrizte. A tanács azonban elhatározta, hogy közigazgatási uton is ellenőrizi a menetrend megtartását. A közlekedő-igazgatóba szakértőket osztottak be, akik ellenőrizni fogják a villamos vasuti közlekedést.

(Klinikai ápolás-díj. A kultuszminiszter jóváhagyta a budapesti tudomány-egyetemi klinikai bizottságnak azt a határozatát, hogy 1908. évi január elsejétől az ápolás díját a klinikai közös beteg-termekben ápoltak után napi 2 korona 70 fillérre emelik. A külön szobában levő betegek ápolási díját 6 koronában állapították meg.

EGYESÜLETEK.

(Az igazságügyi kezelőtisztek gyűlése. Az igazságügyi kezelőtisztek országos egyesülete, Laub Rezső főigazgató elnöke alatt igazgatósági ülést tartott, amelyen az igazságügyminiszternél járt küldöttség is beszámolt küldetéséről. A miniszter a küldöttséget igen szívélyesen fogadta s megígérte, hogy a kezelőtisztek érdekében minden lehető el fog követni, hogy helyzetük javíttassék. Még melegebb érdeklődéssel fogadta a küldöttséget dr. Solyom Andor, az elnöki osztály vezetője, akinek beszédéből kiérzett és érthető volt az ügy teljes ismerete és a jóakarata, hogy az előterjesztett kérelmeket szíves lélekkel támogatni igyekszik. Szilágyi József elnök vázolta ezután ama tennivalókat, amelyek a közel jövőben az egyesület vezetőségére várnak. Ezek az adatok világossá teszik, hogy itt ezen állapotokon változtatni kell. Végül még megejtették a lezámolást, ezután éltették gróf Batthyány Tivadart.

(Gyermekmultság az utazók egyesületében. Vasárnap délután a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületében száz meg száz gyermek hallgatta bájos izgatottsággal azt a hangversenyt, melyvel Basa bácsi, a gyermekek öreg kedvence, szórakoztatta két óráig keresztül. Maga Basa bácsi kedves meséket mondott, de felsorakozott ezenkívül egy egész kis csodagyerekek-tábor. Ifjú Fürst Bertalan és Weiser Artur a zongoránál, a kis Rév Kálmán hegedűn, a héteszandós Ferenczi Magdus pedig kuplékkal gyönyörködtette a gyermek-közönséget. Volt aztán gramofon, mozgófénykép és persze bőséges uzsonna is. A gyermekek mindennek örültek s úgy tapsoltak, de talán legkezebben is, mint a felnőttek.

(Az új uszatorvény. Az Országos Ipar-egyesület összes szakosztályai ma este Gyhegy Béla elnöklésével ülést tartottak, amelynek napirendjén dr. Dóczy Sámuel ipar-egyesületi ügyésznek az új uszatorvényről szóló előadása volt. Borszék Soma nyugalmazott miniszteri tanácsos és Krieszhaber Leó kereskedelmi és iparkamarai beltag felszólalásai után az elnök köszönetet mondott az előadónak és a rendkívül látogatott ülést berekesztette.

(A Lorántffy egyet közgyűlése. A Lorántffy Zsuzsanna Egyesület tegnap megtartott rendes évi közgyűlést Szilassy Aladárné elnök üdvözölte a nagy számban megjelent tagokat. A titkári beszámoló után Szóts Parkasné a pénztári jelentést terjesztette elő.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 103-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kivánatra prospektus

Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralýsis).
Idegfájdalmak, idegzsák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tarsis).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Készvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagserebajok, (Elszívás) cukorbetegség, vérszegénység.
Bőr-bajok. Bőrviszketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás kopaszság).
Aranyeres csomók.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

Mulatságok.

** Az Országos Kaszinó bálja. Az Országos Kaszinó idei bálja ma este folyt le rendkívül fényes siker mellett az Országos Kaszinó pazar fényben uszó termeiben, amelyeket a diszes társaság egész serege árasztott el. Mintegy hétszázan vettek részt az Országos Kaszinó idej rendkívül sikerült mulatságán és pedig oly feszelen jókedv és remek kedélyhangulat mellett, amilyen bálokban az utóbbi időkben ritkán tapasztalható. Este 10 órakor kezdődött a felvonulás a Tanháuser-induló gyönyörű zenéje mellett és ez a kép valóban impozáns volt. Megjelent a bálon Wekerle Sándor miniszterelnök is, aki a kaszinónak egyik igazgatója, továbbá Darányi Ignác és Jekeli-Lussy Lajos miniszterek, gróf Teleki Géza, a kaszinó igazgatója és még igen sokan társaséletünk kitünőségei sorából. Vidám jókedvben folyt mindvégig a multság, amelyen a zenét a Bachó által dirigált honvéd zenekar, továbbá Radics Béla kiváló cigányzenekara szolgáltatva. A négyeseket százhusz pár táncolta. A bál egészen a reggeli óráig tartott és a rendezés fényes sikeréért Szabó Nándor főrendezőt illeti az elismerés. A bálon résztvevő hölgyek névsorát a következőkben adjuk:

Dietrich Emilné, Fejérvári Gézané, Fehérvári Livia, Németh Tituszné, Németh Mariska, Ivánka Oszkárné, Ivánka Margit és Ella, Yull Alfrédné, Boddan Jovanka és Mucicza, Boronkay Jenőné, Luczenbacher Edit, Baranyay Gézané, Baranyay Ella, Horváth Elemerné, Horváth Mária, Haracsék Lászlóné, Fodor Kálmáné, Fodor Mária, Láncoz Leoné, Putnok Mórné, Seiffert Alice, Kubik Milka, Kovács Ferenczné, Payer Imréné, Liphay Leoná, Hedry Ernőné, Hedry Margit, Katona Mórné, Katona Marianne, Telegdy Józsefné, Telegdy Erzsébet, Gencsy Samuné, Gencsy Ilonka, Morelli Károlyné, Ambrus Klotild, Károlyi Margit, Bánó Pálma, Kürthy Anna, Zalesky Edit, Kiszely Ilonka, Kubinyi Lajosné, Kubinyi Gusztó, özv. Masián Vilmosné, Maslán Márta, Gászner Pálné, Gászner Ilonka, Kovács Kálmáné, özv. Forgó Istvánné, Horváth Istvánné, Horváth Ilonka és Jolánka, Kausser Klára, Braun Gézané, Szilágyi Erzsike, Velics Antalné, Velics Fáni, Gerzon Gabriel, Prónay Ernőné, Szinnyey Merse Józsefné, Szinnyey Merse Anna, Vancsó Gyuláné, Vancsó Anna, Vécsey Tamásné, Vécsey Ilonka, özv. Ordódy Pálné, Ordódy Magda, Huszár Gyuláné, Rohonczi Gidáné, Rohonczi Etelka, Bárdosy Jenőné, Bárdosy Margit, Kausser Józsefné, Kausser Vilma, Szinnyey Merse Rózi, Ghillány Imréné, Ghillány Zsófi, Vicomte de Maistre Edgárné, Titsch Gyuláné, Szüts Béláné, Szüts Marianne és Ilonka, Kemény Elemerné, özv. Barkasy Kálmáné és két leánya, Weresmarthy Ödönne, Groszschmied Béni, Groszschmied Sarolta és Aliz, Tóry Józsefné, Écsy Ferenczné, Dolcskó Jánosné, Liphay Arturné, Gerenday Andorné, Adam Mariette, Baross Jánosné, Kohányi Istvánné, Szamota Zsigmondné, Baláss Béláné, Hódossy Gidáné, Oed Aladárné, Martin Ivánné, Hegedüs Pálné, Weszly Tiborné, Mifos Györgyné, Magyar Margit, Kenyeres Jánosné, Kenyeres Piroksa, Radics Jenőné, Radics Edina, Antos Jánosné, Antos Valéria, Timon Ákosné, Timon Alice, Cséry Lajos, Cséry Katicza és Ida, Madarász Margit, Hanszkarl Ernőné, Dobosfy Ferenczné, Luczenbacher Miklósné, Luczenbacher Ada, Darányi Gyuláné, Köpödy Elemerné, Mérey Lajosné, Mérey Margit és Ella, Pilaszánovich Tivadarné, Melzer Aladárné, Melzer Lilla, Kulesár Józsefné, Tamassy Edit, Székely Györgyné, Tóth Istvánné, Miskolczy Ferenczné, Miskolczy Ilonka, Waldner Gyuláné, Graefl Jenőné, Graefl Paula, Borhy Györgyné, Braun Rudolfiné, Hadzsy Olga, Liphay Béláné, Eckhard Miczi, özv. Eckhard Oszkárné, Lászlóffy Idikó, Szegsváry Ödönne, Saczelláry Györgyné, Kety Lászlóné, Világhy Gyuláné, Windich Ödönne, ill. Wekerle Sándorné és Bakonyi Gézané.

** A Török-bankház bálja. A Török-bankház részvénytársaság hivatalnoki kara ma igen sikerült táncvizigalmat rendezett az „Intim-Színház” dísztermében, melyen az alkalmazottak rokonaival és ismerőseivel együtt mintegy hatszázan vettek részt. A táncvizigalmat hangverseny előzte meg és előadásra került Szomaházy István „Cyranó a zsuron” című pompás egyfelvonásos vígjátéka. Ezenkívül Iványi Erzsike, Iványi Szerénke, Várjas An-

tal, Náder Zsiga, Hamvasi Sándor, Heim Antal, Náder Zsiga, Hamvasi Sándor, Heim Antal és Klein Dezső adtak elő mulattató számokat. A hangverseny után a tánczra perdülő párok a vígadó résztvevőkkel együtt reggelig maradtak az élénk mulatságon.

** Kabaret-estély. A Magyarországi Magántiszteviselők Egyesülete vasárnap este fényesen sikerült kabaret-estélyt rendezett az egyesület helyiségében. Zsufolt terem, általános jókedv és kitűnő program, ez jellemezte főleg az estélyt. A magánszámok közül kivált Komáromi Irén bájos megjelenésével és közvetlen előadásával. Sok tapsot kapott szavaltáért Hatschek Adrien. Igen ügyesen énekelt Smolka Stefi. Simai István a férfiak közül érdemel dicséretet. A mulatságot éjfél utánig tartó táncz követte.

** Cabarets particuliers reservés. A pénteki vigszinházi álarczos-bál bizottsága különös gondot fordított arra, hogy a közönségnek ételekben és frissítőkben semmiféle hiánya ne legyen és e tekintetben minden igényt ki fognak elégíteni. Az árakat is a bizottság állapította meg; és pedig — az eddigi szokásoktól eltérően, igen mérsékelt. Étkezni lehet majd a nagy előszinpadon, amelyet nyári vendéglővé alakítanak át és az első emelet nagy csarnokában, ahol a dohányzók részére külön vendéglőt rendez be a bál intézősége. Külön vacsorázó helyek is lesznek: a szinpadon nyolcz csinos nyitott fülkét rendeznek be, ezenkívül a földszinti páholyokat és külön vacsorázó helyekké alakítják át. Ezekre a cabarets particuliers-ekre a Vigszinház-kávéház tulajdonosánál (Lipót-körút) lehet előjegyezni.

** Építési és műszaki rajzolók bálja. Mint minden esztendőben, az idén is összegyűjti a főváros összes építészeit és építőiparosait és azok családjait az építési és műszaki rajzolók hagyományosan szép bál estélye, melyet az Építési és Műszaki Rajzolók Orsz. Egylete rendez febr. 15-én. Az idej bál az eddigieknél nagyobb szabású lesz és erre való tekintettel a fővárosi Vígadó összes termeiben tartják meg. A pályanyertes mű nyomán készült meghívók már sztemmentek, izléses voltak mindenféle meglepetést okozott és ugyancsak meglepetést fog okozni a szintén pályanyertes mű nyomán készített tánczrend is.

* Vasúti munkások kabarete. A Vasúti Munkások Országos Szövetsége igen sikerült kabaret-estélyt rendezett tegnap este a kongresszusi küldöttek tiszteletére. Az estélyt dr. Landler Jenő ügyvéd humoros előadása nyitotta meg. Gyogyovszki Emil saját forradalmi költeményeit szavaltta el nagy tetszés mellett. Csillag Szerén, a Népszínház volt tagja, a közönség viharos tetszése mellett énekelt szép alt hangon kuruczdalokat. Nagy sikere volt Mezey Kresszida színiskolai növendéknek is és Góndör Aurél komikusnak. A konferencier tisztét Válfy Géza látta el ügyesen.

** Technikus-bál. Kedden este a Royal-szállodában tartandó technikus-bál, melyre a főhercegi pár is megígérte eljövételét, a védői tisztet gróf Apponyi Albert v. b. t. t. és gróf Edelsheim-Gyulai Lipót vállalták magukra. A rendezőség kéri a közönséget, hogy az esti tolongás elkerülése végett váltsa meg jegyeit előre a Hungária-szállodabeli rendezői irodában, hol a rendezőség reggel 9-től este 6-ig a közönség rendelkezésére áll.

** Megyebál Szekesfehervárott. Szekesfehervárott ma este tartották meg a megyebált, amelyet az utóbbi években a Vörösmarty-bál helyettesített. A rendező-bizottság elnöke gróf Székényi Viktor főispán volt, bálánya pedig Esterházy Miklósné hercegnő, Székényi Viktor grófnő, Zichy Jánosné grófnő, dr. Beck Lajosné, Sárközy Istvánné. A bál, melyet a városi színházban tartottak, igen fényesen sikerült. Az első négyest mintegy kétszáz pár táncolta. A bálon megjelent a megye egész előkelősége.

** Flumei iarsang. Tegnap tartották meg Flumiban a diszes bálteremre átalakított színházban a kereskedelmi alkalmazottak özvegyeinek és árváinak segélyére rendezett jótékonycélu nagy táncvizigalmat. Bálányul sikerült a rendezőségnek a politikai és nemzeti vetélkedéseken félfelemelkedve, a város legelőkelőbb hölgyeit megnyerni. Mint a bál elnökje, Dárday Dezsőné, szül. Pongrácz Gabri-

meg is osztottunk, a leány hozzám került, neki a fiu jutott.

Vádolt ezután az elnök kérdéseire részletesen elmondta, hogy feleségét mint 15 éves leányt ismerte meg s mikor katoná lett, viszonyt kezdett vele s e viszonyból egy gyermek is született. Pár év múlva nőül vette s még egy gyermekük született.

Itthon nem tudott eleget keresni s elhatározta, hogy kimegy Amerikába. Felesége megígérte neki, hogy gyermekeivel együtt utána megy. Amerikából küldött neki hajójegyet és pénzt, de az asszony nem ment ki. Ekkor hazajött s megtudta, hogy felesége, miatt ő távol volt, ledér életet élt s egy katonatiszt kedvese lett. Még ekkor is az volt a szándéka, hogy mindent megbocsájt az asszonynak, ha követi Amerikába. Augusztus 30-án az Albrecht-uton találkozott az asszonnyal s újból felszólította, hogy menjen ki vele Amerikába. Az asszony azonban kijelentette, hogy most már tudni sem akar róla. Ez a viselkedés nagyon elkésértette s azután nem tudja mi történt. Csak akkor eszmélt fel, mikor felesége véres hulláját látta maga előtt.

A terhelő tanúk.

A vádolt kihallgatása után a megölt asszony szüleit és rokonait hallgatta ki a bíróság. Ezek a tanúk de különösen a megölt asszony édesanyja, megdöbbentő dolgokat beszélt el a fiatal házaspár életéből s a dráma előzményeiről. Gütting Károly már 14 éves korában elcsábította a tapasztalatlan leányt s évek múlva vette el, amikor már három éves kis gyermeke is volt. Dolgozni soha nem akart. Többször kijelentette, hogy ő, aki egy gazdag mészárosmester fia — restelli a munkát. Feleségét folyton arra unszolta, hogy használja ki szépségét s adja el magát. Mikor pedig látta, hogy ez a szándéka itthon a szülei ellenőrzése miatt nem sikerül, arra akarta rávenni az asszonyt, hogy menjen ki vele Amerikába, ott még jobban megízétek szépségét a gazdag angolok.

A délutáni tárgyalás.

Délután a mentő tanúk kihallgatását kezdte meg a bíróság, akikkel azt kívánta igazolni Gütting, hogy felesége ledér életet élt, szeretőket tartott s emiatt nem követte őt Amerikába.

Schröder János és Fuszek József tanúk szorgalmas s családialért rajongó embernek állítják a vádlottat. Özv. Kozár Károlyné tanu vallomásában elmondta, hogy Güttingné sokat járt P. József bosnyák-főhadnagyhoz, aki nála lakott. Az asszony sokszor egész éjjeleket ott töltött a főhadnagynál, akinek a tanu ezért fel is mondta a lakást. Csik József rendőr főbbször látta éjjel a főhadnaggyal együtt hazamenni Güttingné. De nemcsak a tiszttel, hanem civiljelekkel is látta az asszonyt kaczézkodni. Sulyok Sándor, Polák Károly tanuk szintén azt vallották, hogy az asszony tisztekkel és civiljelekkel járt együtt. Weiszki nevű hordár tanu elmondta, hogy őt egy ur azzal az izennel küldte Güttingnéhez, hogy a Ráczfürdőben fog reá végni. Elnök konstata, hogy az asszonyt a golyók a mellén és a hátán érték s azonnal megölték.

Az ítélet.

A tanúk kihallgatása után dr. Vargha ügyész szándékos emberölés büntetéseért kérte a vádlott elítélését, ezzel szemben dr. Pöchy Géza védő erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés fenforgását vitatta. Az esküdtek éjjel a védő által vitatott deliktumban mondták ki bünösnek a vádlottat, Gütting Károlyt, akit azután a bíróság ezen marasztaló verdikt alapján három évi és hat havi fegyházra ítél erős felindulásban hitvestáron elkövetett szándékos emberölés büntetéseért. A védő a 92. §. nem alkalmazása miatt semmisségi panaszt jelentett be. A bíróság a büntetésből hat hónapot kitöltöttnek vett a vizsgálati fogsággal.

§ A bíróság köréből. A király Bodó Sándort, a marosvásárhelyi törvényszék elnökét a marosvásárhelyi főügyészséghez főügyésszé, dr. Akoncz János dési törvényszéki bírót pedig a kolozsvári kir. ítélőtáblához bírónak nevezte ki.

§ Uj törvényszék. Günther Antal igazságügyminiszter a képviselőház egyik legközelebbi ülésén törvényjavaslatot fog beterieszteni a jászberényi és az ungvári törvényszék felállításáról.

§ A fiunei zászlósértő. Szamarcia János ügyében, ki az elmúlt hónap folyamán egy magyar zászlót az utcán elégetett, a járásbíróság ma hozta meg másodszer ítéletét. A járásbíróság Szamarcslát 45 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre, továbbá a zászló 28 korona értékének megfizetésére ítélte. Az ügyész az ítélet súlyosbításáért felebbezett.

VITA FORRÁS
SÓSKUT VASLEGG
ALKALIKUS NATRON-LITHIONGYÖGYVIZ
Orvosiilag ajánlja: húgysavas diathesis, köbgyvny, ezukorbetegség, gyomor-, vesé s húgyhólyag-bántalmaknál s b.
Mint üdítő és borviz páratlan.
Bővebb felvilágosításra szolgál: a
Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.
Főraktár: Édeskúty L. urnál Epest, Erzsébet-tér

KÖZGAZDASÁG.

Az Osztrák Magyar Bank közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Bécs, február 3.

Az Osztrák-Magyar Bank ma este tartotta meg lovag Bilinszki Leó kormányzó elnöklésével XXX. évi rendes közgyűlését, amelyen a közgyűlésnek 630 tagja jelent meg. Az elnök mellett foglaltak helyet Papp Elek miniszteri tanácsos, mint magyar kormánybiztos és Tarkovics alkormányzó is. Azonkívül számos magyar részvényes is jelent meg a közgyűlésen.

Az ülés megnyitása után rohonczi Pranger József udvari tanácsos, vezérttkár felolvasta a főtanácsnak a bank 1907. évi üzletmenetéről szóló következő jelentését:

A lefolyt évben a gazdasági viszonyok a monarchia mindkét államában egyenlőtlenül alakultak.

Az egész év folyamán nagy és tartós pénzszükséglettel állottunk szemben; soha azelőtt a jegybank eszközei nem vétettek oly mérvben igénybe, mint ebben az esztendőben. A bankiegyforgalom 1907. évi október 31-én 2.070.3 millió koronával érte el legmagasabb állását és évi átlagban is 83.7 millió koronával emelkedett.

Elhez képest a leszámítolási üzlet is rendkívül terjedelmet nyert. A tárca állománya október végén 865.2 milliót tett, tehát 62.4 millióval többet, mint az 1906. évi legmagasabb állomány, sőt az átlag 132.7 millió koronával haladta meg az előző évit.

Az értékpapirokra adott kölcsönök 1907 végéig további 26.4 millió koronával szaporodtak és állományuk évi átlaga is 20.2 millió koronával nagyobb volt.

A kezelésre és őrzésre adott letétek 16.3 millió koronával gyarapodtak; állományuk az év végén 2.104.9 millió koronára rugott.

Természetes, hogy a pénz- és hitelforgalomnak nagy terjedelme girointézményeink erősebb igénybevételében is nyilvánul. A giroforgalom 56.2 milliárd koronáról 63.6 milliárd koronára emelkedett.

Aranyváltó- és valutauzletünk forgalma 2.966.3 millió koronát tett ki; ennek az üzletágnak jövedelme pedig az előző évihez képest 1.4 millió koronával nagyobb volt.

Az évi összjövdelem 1907-ben 11,992.680 koronával haladta meg az előző évit, míg a kiadások 3,256.213 koronával szaporodtak.

Nyereség- és veszteségzamlánk zárata szerint a két államkormányt az 1907. évi tiszta jövedelemből 11,228.315 korona illeti. Az alapszabályok 102. cikké értelmében a részvényitke 4 százalékát meghaladó tiszta jövedelemből tíz százalék, vagyis 2,152.553 korona 69 fillér a tartalékfalpa és két százalék, vagyis 430.510 korona 74 fillér a nyugdíjalpa helyeztetett. A részvényesek között kiosztandó tiszta jövedelem 107 korona 40 fillér évi osztalékot eredményez, melyből a második félévre 79 korona 40 fillér maradék-lányad esik.

Kanitz Izidor a számvizsgáló-bizottság jelentését terjesztette elő.

A jelentések meghallgatása után Blum Gyula részvényes szólalt fel elsőnek és meleg elismeréssel emelte ki a főtanácsnak és a bank vezetőségének körültekintő és kiváló eredményekben gazdag munkásságát.

Dr. Kramarz a cseh részvényesek nevében nyilatkozatot terjesztett elő, amely szerint arra való

tekintettel, hogy az Osztrák-Magyar Bank fontos közérdeket képvisel, helyet kérnek a főtanácsban a csehek is. Dr. Kramarz fejtegetéseit a nagy számban megjelent csehi közgyűlési tagok élénk tetszéssel kísérték.

Dr. Pergelt az előtte szóló felhívását nagyon is provokálónak tartia és igen sajnálja, hogy politikai szempontokat keverték a vitába.

Ezután ismét dr. Kramarz emelt szót, de német részről zajos ellenzés támadt, amely csak az elnök figyelemztetése után szünt meg. Kramarz a csehek kívánságát a lehető legerényebbnék mondja.

Pergelt és Kramarz újból való felszólalásai után Sobitschka részvényes a német takarékpénztárak birodalmi szövetségének álláspontját ismerteti.

Eilbogen Guido részvényes mint üzletember emel szót és sajnálatának ad kifejezést, hogy a politikát belevitték a közgyűlésbe.

Dr. Kramarz ismételt helyreigazító felszólalásai után Bilinski lovag kormányzó bezárta a vitát. Nehéznek talália ma a szokásos elnöki összefoglalást, mert hisz a vitában ugyszólván nem is beszéltek a bankról, már pedig azt nem lehet kívánni tőle, hogy az elnöki székéből a választói jog reiformjáról és a delegációkról nyilatkozzék. Már tavaly is felemlítette, mennyire ártanak a külföldön az ilyen viták a jegybanknak. A mai közgyűlésről szóló jelentést akármelyik külföldi olvasó parlamentári tudósításnak nézhetné. A bankvezetőség működéséről elhangzott elismerést köszönettel fogadja, annyival inkább — ugymond — mert megszoktuk, hogy a jegybankot folyvást támadják. A barátságos megemlékezést bátorításnak veszi a bank vezetősége, hogy kötelességeinek teljesítésén továbbra is minden erejével fáradozzék.

Ezután a főtanácsos és a számvizsgáló bizottság jelentését egyhangulag tudomásul vették és hozzájárultak a főtanácsnak a jelentésben foglalt javaslataihoz.

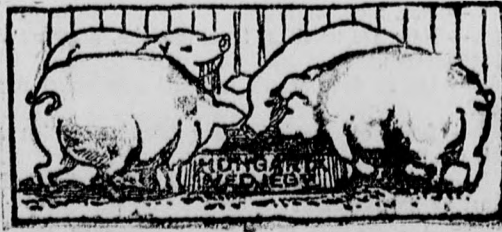
Azután a választásokat ejtették meg. Az öt főtanácsai állás közül az elhunyt Suess Frigyes helyére a németek jelöltje, Pra de Henrik volt miniszter választatott meg 465 szavazattal, szemben Wohanka Józseffel, az urakháza tagjával, aki 352 szavazatot kapott. Mechwart András magyar főtanácsos helyébe Hertelendy Ferencz főrendiházi tagot 655 szavazattal választották meg. Újból megválasztották: Schreiber Ignácot 639, ómoraviczai Heinrich Alajost 638 és tatal Gold Zsigmondot 636 szavazattal.

A számvizsgáló bizottság tagjai lettek: budai Goldberger Ödön, Palugyay József, Mayer Adolf, Figdor Gusztáv és Kanitz Izidor; pöttagok: Schreiber Sándor, Medinger Ede, Pollack Lipót, Boschán Vilmos és dr. Rossmannitz Tivadar.

A közgyűlés, amely este 7 órakor kezdődött, 10-kor ért véget.

A közgyűlés előtt az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa tartott ülést lovag Bilinszki bankkormányzó elnöklésével és elhatározta a bank-kamatláb- nek egy felszázalékkal való leszállítását; ennek következtében holnaptól, e hó 4-étől kezdve váltók, körraktári jegyek és értékpapírok leszámítolására négy és fél százalékos, állami járadékokra, sobjányaiegyekre, magyar kincstári jegyekre és az Osztrák-Magyar Bank zálogleveleire adandó kölcsönökre öt százalékos és más értékpapírokra nézve öt és fél százalékos kamatláb lesz érvényben.

A Közuti Vasut új részvénykiibocsátása. Többször megemlékeztünk már arról, hogy a Közuti Vasutnál különböző beruházások, valamint új vonalak építése új tőkét igényel, amelynek beszerzése már hosszabb idő óta aktuálissá vált. A vasut új vonalak építését

Kovács Menyhért és Társa
„Magyar Gyorshizlaló abrakfűszer-vállalat”
Budapest, VI. kerület, Felsőerdőes-utca 44. szám.
M. kir. földmívelésügyi miniszter által 1906. nov. 11-én 75807. III/2. szám alatt engedélyezett „Magyar Gyorshizlaló abrakfűszer” minden jószág tenyésztésénél nélkülözhetetlen. Kitérdő eredményes lett kipróbálva szarvasmarhánál, lovaknál, sertészeknél, juhoknál és az összes baromfiknál. Számtalan elismerés-levélek rendelkezésre állnak. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

takarékpénztár ugyanis a lefolyt évi tiszta nyereség felosztása alkalmával 120.000 koronát bocsát az igazgatóság rendelkezésére oly célból, hogy azt a tisztviselők külön jutalmazására fordítsa.

Kereskedelmi Utazók Otthona. A Kereskedelmi Utazók Országos Egyesülete vasárnap délelőtt Auer Róbert elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az elnök előterjesztésére egyhangulag kimondták, hogy az egyesület vagyonából, a felhasználható alapokból és esetleg kölcsönből házat építtet.

A Kereskedelmi Bank hitelügyeletének közgyűlése. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank hitelrészecske-egylete a hó 1-én tartotta félévi közgyűlést. Weisz Fülöp igazgató elnöklése alatt. A felolvasott jelentésből kitűnt, hogy az üzletmenet állandóan kedvező volt a forgalom a súlyos gazdasági viszonyok dacára emelkedett. A lefolyt félévben 8438 darab váltót számitoltak le 3,498.936 korona 28 fillér értékben. A biztosítéki alap 1,908.660 koronát tesz ki. A közgyűlés során többen elismeréssel emelték ki a bank igazgatóságának s a hitelügyelet választmányának czélratos és méltányos eljárását, melyet a lefolyt időben követett, midőn a régi hiteleket nemcsak fejtartotta, hanem mindenkor arra törekedett, hogy azok felemelése és jutányos feltételek alkalmazása által az egyesület tagjainak hiteligenyit kielégítse.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület közgyűlése. Pestvármegye székházának dísztermében tartotta ma délelőtt tíz órakor a Pesti Hazai Takarékpénztár-Egyesület hatvanhatszadik évi rendes közgyűlést. A közgyűlésen, amelyen Kléhn István udvari tanácsos, igazgatósági elnök elnököl, 127 részvényes jelent meg 1799 részvényes képviseletében.

Az elnök rövid üdvözlő beszéd után elő akarta terjeszteni az igazgatóság évi jelentését, a közgyűlés azonban Kada Eleknek, Kecskemét város polgármesterének indítványára a jelentést felolvasottnak tekintette. A jelentés szerint az 1907-iki üzletév kielégítő volt. Az egész éven át tartó rendkívüli pénzügyi helyzet iránt támasztott igényeket szokatlan mértékben fokozta és lehetővé tette a főbb üzletágak jelentékeny fejlesztését. Az összes forgalom 9.191.587.583 korona 52 fillért tett. Ebben az összegben a készpénzforgalom 4.107.319.947 korona 86 fillérral szerepel. Az 1906. évi forgalmához képest a szaporulat 742.677.775 korona 60 fillér. A betéti könyvekre, pénztárijegyekre és folyószámlán elhelyezett összes tőkék álladéka 327.521.997 korona 83 fillérral emelkedett. A takarékbetétek összes forgalma 422.861.492 korona 91 fillérré rugott. A váltótárca álladéka 12.637.042 korona 48 fillérré, a kölcsönök álladéka 313.988.930 korona 19 fillérré, a forgalomban lévő kibocsátványok álladéka pedig 251.918.400 koronára emelkedett. Az intézet jelenleg 645.486.067 korona 16 fillért kezel. A könnyen pénzzé tehető mobilizációkban elhelyezett tőke az egyesület által kezelt idegen tőkének 89,91 százalékát teszi. Az egyesület összes alapjai 49.716.889 korona 72 fillérré ruznák. Az 1907. évi tiszta nyereség 7.168.209 korona 27 fillér. A tiszta jövedelemből osztalékul minden egyes részvény után 750 korona jut a részvényeseknek.

A jelentés ezután kegyeletes szavakkal parenthesiszta el az egyesület minap elhunyt ügyvivő, illetve vezérigazgatóját, Hevesi Ödönt, aki 15 évi munkásságával nagy és maradandó érdemeket szerzett. Eredményeit jegyzőkönyvben örökítették meg.

A köz- és jótékonycélokra szánt 80.000 koronából az idén az egyesület nyugdíj-alapjának 50.000 korona jut. A Budapesti Kereskedelmi Akadémiának tandíjaira 900 koronát, a Magyar Irók Segélyegyletének, továbbá a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesületnek 800-800 koronát, az Országos Nőképző-Egyletnek, a Pesti Jótékony Nőegyletnek, a Budapesti Izraelita-Kórháznak, a Magyar Iskola-Egyesülettel Egyesült Magyar Egyesületnek és a Pesti Izraelita Nőegyletnek 600-600 koronát, a Kisfaludy-Társaságnak és a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének 400-400 koronát, a különböző főiskolai segélyegyletnek összesen 2300 koronát adományozott az egyesület, amelynek nagylelkűségét még számos más jótékony alapítvány és adomány dícséri.

Az igazgatósági előterjesztések tudomásulvétele után 25 tagot választottak a választmányba. 24-et azok helyébe, akiknek mandátuma lejárt, egyet pedig Szontagh Antal helyébe, aki az év folyamán lemondott választmányi tagságáról. A kiküldött szavazatszedő-bizottságnak 212 részvényes 2637 szavazatot adott le. A választás eredményeképpen a következők kerültek az alapszabályok 14. §-a értelmében három évre szóló mandátummal a választmányba:

Aich Ferencz (2273), Asboth Jenő (2276), Brückler Mihály (2518), dr. Csernovics Diodor (2541), dr. Fay Gyula (2612), Fazekas Ágoston (2587), Haadar György (2536), ifj. Ivády Béla (2612), Jarosovicszky Sándor (2482), Kemény Kálmán (2576), Kiss Aladár (2486), Komjáthy Béla (1437), Kovács Gyula (2598), dr. Magyar Kossa Géza (2581), dr. Nádossy Imre (2569), Néger Adolf (2334), dr. Preyer Hugó (2399), dr. Radisics Jenő (2469), dr. Stetina József (2588),

Szent-Iványi Zoltán (1965), dr. Szivák Imre (2177), Szüts András (2565), Than Károly (2449), Tolnay Geon (2509), Ugron Ákos (2451).

Sok szavazatot kaptak még: gróf Dessewffy Aurél, Náray-Szabó Sándor, dr. Spett Ferencz, dr. Burian Béla, báró Dániel Tibor, dr. Ságly Gyula, Márkus Elemér, Szemenyey Kornél, Fráter Béla és még többen.

A választások eredményének kihirdetése után Dániel Ernő indítványt tett, hogy az elnökségnek, az ügyvivőségnek és az intézet tisztviselői karának működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak. Az indítványt egyhangu lelkesedéssel elfogadta a közgyűlés, amely ezzel véget is ért.

Új állami kereskedelmi iskola a fővárosban. Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter tekintettel a kereskedelmi pályára lépő ifjak nagy számára, új állami kereskedelmi iskolát állít fel a fővárosban. Az új iskolának első három parallel osztálya már meg is nyílt a hetedik kerületi, Rózsa-utca 1. szám alatti bérházban. Az intézet számára azonban a minisztérium megfelelő épületet akar emelni, amelyben elhelyezést nyerne a keleti akadémia és a kereskedelmi tanárképző is. Az állam a fővárostól kért az intézet céljaira kedvezményes áron egy dohány-utcai telket, de mivel azt nem kapta meg, most más telket keres, mivel az építést még ebben az évben meg akarja kezdeni.

Adria-hajók forgalma. Érkezett: (jan. 30.) Széll Kálmán Antwerpenbe Rotterdamból. Indult: (jan. 28.) Báthory Lisszabonból Londonba. (jan. 31.) Andrássy Cataniából Bariba, Rákóczi Messinából Palermóba, (febr. 1.) Szent László Triesztből Fiuméba, Árpád Genovából Nápolyba.

A Krassó-Szörény megyei szénkutatók. A pénzügyminiszter részéről opcionált Krassó-Szörény megyei szénterületeken folytatott kutatások és 8 helyen történő furások eddig — amint értesülünk — nem valami nagy eredménnyel kecsegtetnek, úgy, hogy a vélemények tulsúlyban amelltt szólnak, hogy a pénzügyminiszter az almásvölgyi szénterületeket az állam részére megszerezni nem fogja, mert az eddig megüritött rétegek vastagsága csak 30-50 cm. közt változik. A „szénbaraberek” özöne sok kellemetlenséget okozott a miniszter megbízásából ott foglalkoskodó szakembereknek, ugyannyira, hogy alaptalan panaszok folytán elmozdítások és elmozdítással kapcsolatos visszahelyezések is történtek. A sok áskálódás vége az lett, hogy a furási helyekről minden kívül álló elemet erőlyesen távolítottak. Wekerle pénzügyminiszter a terület megvásárlására vonatkozó nyilatkozata határidőül április elejét szabta meg, de valószínű, hogy ezt a terminust kitolják.

Utazási ösztöndíj fiatal kereskedők részére. A budapesti kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi miniszter az Erzsébet királyné-ösztöndíjalapból adományozandó hét, egyenkint 2500 és egy 1500 korona értékű ösztöndíjra pályázatot hirdetett ki. Ezen ösztöndíjakra a keleti kereskedelmi akadémiát legalább jó eredménnyel végzett növendékek pályázhatnak, akik legalább három éven át a gyakorlati kereskedelem terén működtek. Közlelbbi feltételek az összes hazai kereskedelmi és iparkamaráknál kaphatók. A kérvények legkésőbb február 5-ig a kereskedelemügyi miniszterhez czímezve az illetékes kereskedelmi és iparkamaráknál nyújtandók be.

A tüdőbaj minden

eseteiben a SCOTT-féle Emulsió azonnal használandó. A SCOTT-féle Emulsió egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek. A

Scott-féle Emulsió

specifikus megbízható szer mindennemű tüdőbaj ellen és nemcsak biztos szer, hanem a legolcsóbb is. Nagyfokú táperéje annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, a legtisztább és leghatásosabb anyagokat veszik, melyek egyáltalán beszerezhetők, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmulhatatlan SCOTT-féle előállítási mód folytán nemcsak izletes, hanem rendkívül könnyen emészthető is.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — közzük figyelmeztetésül.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonafőzsde.

A gabonárák lemorzsolódása tovább tart, anélkül, hogy nagyobb tételeket egyáltalán eladni lehetne. Malmaink nagyobb része már is beszüntette az üzemet és úgy hírlik, hogy piacunk legnagyobb gözmalma 10 napra tartó üzembeszüntetésre határozta el magát. A határidőpiacon ezen kedvezőtlen hírek behatása alatt igen lanyha hangulat kapott lábra és az áprilisi buza kurzusa ismét 20 fillérral 11.50-ig esett vissza. Később azután fedezések erős javulást idéztek elő és délután 11.64-es árfolyammal sok visszavásárlás történt. Áprilisi rozsban 9.68 volt a legalacsonyabb kurzus, mely délután 9.82-re javította az árfolyamát. Októberi buza 10.28-ról 10.36, áprilisi zab 7.78-ról 7.85-re, májusi tengeri 6.68-ról 6.75-ig emelkedett. A készáru piacon mindössze 9 vagon buza kelt 15 fillérral olcsóbb áron.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 77 kg. 23.45 korona, 500 mm. 77 kg. 23.40 korona, felső. Bihari. 100 mm. 78 kg. 23.50 korona. Fehérmegyei. 200 mm. 79 kg. 23.50 korona. Árpa. 100 mm. 15.10 korona. Raktár kocsi. Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. január 31-től február 2-ig.

Érkezett: Elszállított:

Buza	7761	—
Rozs	299	—
Árpa	3725	—
Zab	302	—
Tengeri	1733	—
Liszt	342	12954
Korpa	—	2389

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisra 11.68, 11.73, 11.69, 11.67, 11.60, 11.58, 11.50, 11.52, 11.56, 11.49, 11.56.
Buza 1908. októberre 10.40, 10.42, 10.38, 10.33, 10.30, 10.28, 10.30.
Rozs 1908. áprilisra 9.82, 9.85, 9.84, 9.75, 9.72, 9.68.
Rozs 1908. októberre 8.90, 8.79, 8.80, 8.78, 8.81, 8.81.
Zab 1908. áprilisra 7.82, 7.85, 7.77, 7.79, 7.78.
Tengeri 1908. májusra 6.73, 6.74, 6.76, 6.72, 6.70, 6.68.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	11.56 — 11.57
októberi buza	10.32 — 10.33
áprilisi rozs	9.74 — 9.75
októberi rozs	8.80 — 8.81
áprilisi zab	7.82 — 7.83
májusi tengeri	6.70 — 6.71

Délutáni forgalom.

Délután kedvező hangulatra az árfolyamok kissé változtak.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra	— — — — — 11.63 — 11.64
Buza új októberi	— — — — — 10.32 — 10.33
Rozs 1908. áprilisra	— — — — — 9.80 — 9.81
Rozs új októberi	— — — — — 8.83 — 8.84
Zab 1908. áprilisra	— — — — — 7.84 — 7.85
Tengeri 1908. májusra	— — — — — 6.70 — 6.71

Értéktőzsde.

A vasárnapi magánforgalomra nem volt mélyebb hatással a portugál királygyilkosság híre, ma pedig ismét visszanyerte a tőzsde rendes képét, mely a szilárd irányzat jegyében állt. A nemzetközi piacon a szombati zárathoz viszonyítva az összes árfolyamok javultak és különösen a bányá- és az államvasuti részvények iránt volt nagy a kereslet. Javultak: a magyar hitel 2 koronával, az osztrák hitel 1.25 koronával, rimamurányi részvény 4.75 koronával, az államvasut 2.50 koronával, a déli vasut 2 koronával. A bankrészvények is javultak s velük együtt a helyi közlekedési vállalatok részvényei. A 4%-os magyar koronájaradok árfolyama állandóan javul s ma elérte a 95%-os árfolyamot. Daczára a lisszaboni eseményeknek bécsi arbitrázs vételekre, valamint helyi vásárlásokra szilárd irányzattal folyt le és az

Értékek árfolyamai mérsékelt üzlet mellett emelkedtek. A déli tőzsde alacsonyabb külföldi jegyzésekre tartózkodó irányzattal folyt le, az értékek árfolyamai csekély ingadozások után tartottan zárultak. A forgalom mérsékelt volt. Az utótőzsde változatlan irányzat mellett folyt le. A forgalom csekély volt.

Előtőzsde.

Előtőzsde szilárd.
Kötelek: Osztrák hitelrészvény 646.—647.50. Magyar hitelrészvény 781.50—785.—. Osztrák-magyar államvasut 677.—680.—. Rimamurányi vasút 537.25—539.50. Magyar leszámítoló bank 497.50—498.25. Jelzálogbank 440.50—441.50. Közüti vaspálya 574.25—576.—. Városi villamos vasút 282.—283.—. Magyar koronajáradék 94.90—94.95. Hazai bank 294.—296.—. 4%-os fővárosi kölcsön 92.40—92.55. Magyar kereskedelmi r.-t. 603.50—604.75. Magyar kereskedelmi bank 3490.—. Budapesti takarékpénztár orsz. zálogk. 434.—. Magyar államos takarékpénztár 585.—. Első hazai takarékpénztár (szelvény nélkül) 19325.—19375.—. Első budapesti gőzmalom 1350.—. Danubius hajógyár r.-t. 225.—225.50. Erzsébet kir. szanatórium sorsjegy 8.75.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde tartózkodó.
Kötelek: Osztrák hitelrészvény 647.—647.26. Magyar hitelrészv. 782.—784.25. Osztr.-magy. államvasut 679.25. Déli vasut 145.50. Rimamurányi vasút 538.50—539.25. Magyar leszámítoló bank 497.50—498.25. Jelzálogbank 440.75—441.50. Közüti vaspálya 574.25—576.—. Városi villamos vasút 282.—283.—. Magyar koronajáradék 94.90—94.95. Hazai bank 294.—296.—. 4%-os fővárosi kölcsön 92.40—92.55. Magyar kereskedelmi r.-t. 603.50—604.75. Magyar kereskedelmi bank 3490.—. Budapesti takarékpénztár orsz. zálogk. 434.—. Magyar államos takarékpénztár 585.—. Első hazai takarékpénztár (szelvény nélkül) 19325.—19375.—. Első budapesti gőzmalom 1350.—. Danubius hajógyár r.-t. 225.—225.50. Erzsébet kir. szanatórium sorsjegy 8.75.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— K, 8 napra 8.—10.— K, február végére 24.—26.— K.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén alig változtak az árfolyamok. Kötelek Osztrák hitelrészvény 646.—647.25. Magyar hitelrészvény 783.50. Jelzálogbank 452.—. Rimamurányi vasút 539.—. Közüti vasut 575.50—577.—. Hazai bank 296.—296.25. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 647.25. Közüti vasut 576.—. Hazai bank 296.25.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, február 1. (Az Egyetértés távirata.) Az árhanatlás gabonanemekben ma ismét tovább tartott, buza és rozs megint 10 fillért vesztett, de azért a lekcsékélyebb üzlet sem tudott kifejlődni. A külföldi tőzsdékről kevésbé változott árjegyzéseket jelentettek. Takarmányárak csöndesen, de a további reakcióját érintetlenek, tengeri és zab ára változatlan.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.25—12.70 korona, mosoni 11.25—11.60 korona, tótfelvidéki 11.20—11.75 kor., délvasuti 11.15—11.45 korona, marchfeldi 10.90—11.30.

Uj-rozs: tótfelvidéki 9.90—10.15 korona, csepeli 9.90—10.10 kor., pestmegyei 9.95—10.20 korona különféle magyar 9.90—10.10 kor., osztrák 9.75—9.90 korona.

Arpa: morvaországi 9.20—9.60 kor., marchfeldi 8.60—9.10 kor., bécsvidéki 8.40—9.— kor., tótfelvidéki 7.60—9.30 kor., csepeli 7.80—8.75, győri 8.—8.75 kor., déli vasuti —.— kor., tiszavidéki 7.20—7.60 korona.

Magyar tengeri: régi 7.20—7.35, új —.— korona, cinquantin 8.20—8.55, új —.— korona.

Magyar zab: selejtes 8.20—8.45 kor., közepes 8.45—8.79 korona, elsőrendű 8.70—8.95 kor., válogatott —.— korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, február 3. Kezdetben a mai előtőzsde a portugál királygyilkosság hatása alatt tartózkodólag indult, mert be akarták várni, hogyan fogják a külföldi tőzsdék az eseményt megítélni. Ennek dacára az alapítványzat szilárd maradt. Alpesi bányarészvények tetemesen javultak, prágai vasút és rimamurányi részvények is szilárdok voltak. Államvasuti és déli vasuti részvényeket is kerestek. A déli tőzsde szilárd magatartással indult. Alpesi bányarészvényeket élelnebben kerestek. A déli tőzsde zárata nyugodt volt, szilárd irányzat mellett.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 646.75, Magyar hitel. 783.—, Länderbank —.—, Államvasut 679.75 —.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 145.25 —.—, Alpesi bányatársulat 620.50, Rimamurányi 537.50, Májusi járadék —.—, Magyar koronajár 94.90, Orosz érték —.—, Török sorsjegy 187.25, Német márka 117.52.

A déli tőzsde erősebb irányzattal indult.

1 órakor jegyeztek:

Osztrák hitel 677.25, Magyar hitel 783.—, Länderbank 422.50, Unio-bank 551.—, Államvasut 680.—, Anglo-bank 304.—, Bankverein 539.50. Déli vasut 145.50, Gözhajó —.—, Alpesi bányarészvény 622.25, Májusi járadék 97.85, Magyar koronajáradék 94.90, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.52, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 538.50, Orosz járadék 92.75, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. —.—, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, február 3. (Osztrák értékek zárata.)

4.2 százalékos papír-járadék 97.90, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.75, 1860-as sorsjegy 153.50, Osztrák hitelsorsjegy 456.—, Angol osztrák bankrészvény 305.25, Bécsi Bankverein 539.20, Osztrák-magyar bank 17.75, Déli vasut 144.75, Dunagőzhajózási társaság 1017.—, Dohány részvény 416.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.51, Osztrák Lloyd 415.—, 4.2 százal. ezüst járadék 97.90 —.—, Osztrák koronajáradék 97.85, 1864-es sorsjegy 262.50, Osztrák hitelintézeti részvény 645.75, Unio-Bank 553.—, Osztrák Länderbank 420.50, Osztrák-magyar államvasut 678.50, Elbavölgyi vasut 425.—, Alpesi részvény 622.25, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 240.60, Lipótkohó 450.—, Töröksorsjegy 187.10. Gyengült.

Bécs, február 3. (Magyar értékek zárata.)

4 százalékos arany-járadék 112.80, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 152.75, Magyar hitelbank részvény 784.25, Magyar leszámítoló és váltó részvény 496.—, Rimamurányi 539.—, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság 418.—, Magyar koronajáradék 94.75, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 95.30, Magyar nyer.-k. sorsjegy 195.75, Kassa-Oderbergi vasut részvény —.—, Magyar jelzálogbank 442.—, Magyar keresk. bank —.— kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, február 3. (Tőzsdei jelentés.) A portugáliai véres események hatása alatt a tőzsde vontatott forgalom és habozó irányzat mellett nyit meg, amely nemskára visszamenő irányzatnak engedett tért, bár az árfolyamváltozások nem öltöttek nagyobb mérvet. Amerikaiak New-Yorkkal összhangban hanyatlottak, míg osztrák értékek közül Déli vasut ma is kedvező megítélésben részesült. Bányáértékek közül, amelyek ismét háttérbe szorultak, csupán gelsenkircheniek követtek gyengén felfelé menő irányzatot. A járadékpiacon, ahol portugál értékek 2%-ot vesztek, nem történtek lényeges árfolyamessések, ugyszintén a bányáértékek piacán is. Gözhajózási részvények emelkedtek. Az utolsó üzletórában a magánkamatláb emelkedése fokozta az uralkodó lehangoltságot, amely némileg csak az utótőzsdén enyhült. A készpénzpiac iparértékei gyengébb irányzatúak voltak. Magánleszámítási kamatláb 4 1/2%, napipénz 5%.

Záratok jegyzetetik: 4.2 százalékos papíriáradék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.25, osztrák hitelrészvény 203.75, Déli vasut 26.25, orosz bankjegyek 214.25, 4 százalékos új orosz kölcsön 76.—, Disconto Commandit 176.25, Dinamit-truzst 163.25, Harpeni 201.90, Unifikált török járadék 96.—, 4.2 százalékos ezüst-járadék —.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 94.90, Magyar koronajáradék 94.80, Osztrák-magyar államvasut —.—, Bécsi váltóár 85.05, Olasz járadék —.—, Alt. villamosági Edison 200.90, Gelsenkircheni 186.—, Laurakohó 218.50, Gyengült.

Frankfurt, (Zárlat) február 3. 4.2 százalékos papíriáradék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.30, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.—, Osztrák hitelintézeti részvény 203.90, Osztrák-magyar államvasut 145.30, Északnyugati vasut —.—, Bustiehradi vasut —.—, Londoni váltóár 204.67, Bécsi Bankverein 136.10, Villamos részvény 149.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.30, 4.2 százalékos ezüstjáradék 100.15, Osztrák koronajáradék 97.90, Magyar koronajáradék 94.80, Osztrák-magyar bank 127.40, Déli vasut részvény 26.25, Elbavölgyi vasut —.—, Bécsi váltóár 850.25, Párisi váltóár 81.40, Unio bankrészvény —.—, Alpesi bányarészvény 305.— Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) február 3. 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.70, 1860. sorsjegy 155.75, Déli vasut 26.15, 4 százalékos Aranyjáradék 98.75, Osztrák hitelrészvény 204.—, Osztrák-magyar államvasut 145.—, Olasz járadék 103.80, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 94.45 Nyugodt.

London, február 3. Angol consol —.—

Páris, február 3. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.72, Osztr. aranyjáradék 99.65, Magyar aranyjáradék 94.80, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 490.—, 4 százalékos Olasz járadék 103.20, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315.—, 5 százalékos marokkói járadék 505.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —.—, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 98.40, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 91.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 97.27, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 509.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.—.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.42, 4 százalékos unifikált török jár. 96.95, Török sorsjegy 186.—, Török dohányrészvény 451.—, Osztrák földhitelintézet 1124, Osztr. Länderbank 465.—, Magyar jelzálogbank 482.—, Banque de Paris 14.75, Banque Ottomane 721.—, Osztr. magyar államvasut —.—, Déli vasut 150.—, Meridional vasut 689, Keleti vasutak —, Waggon Lits —.—, Hartmann gépgyár 593.—, Rio Tinto 16.48, Sucrerie d'Égypte 34.—, Tula 352, Thomson Houston —.—, Urikányi község 155, Chartered 21.75, De Beers 369.—, East Rand 95.50, Jagersfontein 101.10, Transvaal Consols —.—, Transvaal Land Company 50.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.25, Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.43, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csek Londonra 251.50. Magánkamatláb 2 1/2%, Nyugodt.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, február 3-án. (Hivatalos tudósítás. Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felül) —.— fillér Közép (páronként 300—400 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) 117—118 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 118—120 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 120—123 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) —.— fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) —.— fillérig.)

Sertéslétszám: 1908. évi január 31. napján volt készlet 21718 drb., 1908 február hó 2-án felhajtott 308 darab, 1908 február 2. napján elszállított 98 darab, 1908 február 3. napjára maradt készletben 21352 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, febr. 3. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 572 darab sertés, 32 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 1040 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 1612 darab sertés, 32 darab süldő, darab malacz. Eladatott 1243 darab sertés, 17 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 369 drb sertés, 17 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsulyban 88 92 fillér, ételsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 86 88 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 112 120 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — korona, ételsulylevonással 107—120 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — korona, ételsulylevonással 107—120 fillérig. Belföldi süldő 104 108 korona. Horvát süldő — korona. Malacz — korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősulyban értendő.) A vásár irányzata közepes, az árak változatlanok.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, febr. 3. (Saját tud. telefonjelentése.) Felhajtott 3950 drb vágómarha és pedig 3485 drb magyar, — drb galicziai marha. A jegyzések: elsőrendű hizott magyar ökrökért 76—80 koronáig. Elsőrendű hizott tarka ökrökért 88 92 koronáig, kivételesen 94 98 koronáig, métermázsánként, élősulyban. — Az irányzat lanyha.

Juhvásár.

Budapest, február 3. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 165 juhot. Fizettek: elsőrendű ürtért 53 fillértől 48 fillérig, kivételesen 54 fillért kéként, vagy 49 K-tól 50 K-ig páronként. Középmínőségű ürtért — fillértől — fillérig, kivételesen

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Nemcsak a valódi áldás gyomorba kerülnek és székezőrülésben szenvedőknek

Igmándi keserűvíz
az elrontott gyomrot 3-8 óra alatt tel. jessen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

K-tól K-ig páronként. Anyajuhért 40 45 fillérig, kivételesen 28 K-tól 34 K-ig páronként. Kiverési juhokért 42 K-tól 43 K-ig páronként. A csekély felhajtás folytán az üzlet jelentéktelen volt.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 2. —

Küszöb. A kir. fővámgazgató Majoros Gyula díjtalan m. kir. vámgyakornokot segélydíjas m. kir. vámgyakornokká nevezte ki a budapesti m. kir. fővámmivaltalhoz.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Freund Vilma tanítónő, budapesti lakos „Ferenczi”-re, Coto-roin (Kotoroi) Péter petrozsényi lakos, állami elemi iskolai tanító „Kemény”-re, kiskoru Setz Frigyes kiskörösi lakos, népiskolai tanító „Szilágyi”-ra, kiskoru Haska János szegedi lakos „Nagy”-ra, kiskoru Englhart (Engelhardt) Sándor miskolci lakos „Elek”-re, Feldmár Vilmos győri lakos „Forgács”-ra, kiskoru Grünspan Mór budapesti lakos „Zsolnai”-ra, kiskoru Wurm István és Béla tanulók, budapesti lakosok „Vajda”-ra, kiskoru Kohn Imre tanuló, budapesti lakos „Kardos”-ra, kiskoru Roth Albert tanuló, budapesti lakos „Kovács”-ra, Singer József budapesti lakos „Székely”-re, kiskoru Lederer Géza soproni lakos „Ladányi”-ra, Bernschütz Ferenc bajszentiváni lakos saját, valamint Márta, Viktória, Ferencz, Anna és Julianna nevű kiskoru gyermekei „Balaton”-ra, Friedberg Samu ezegledi lakos „Füredi”-re, Knithofer András székesfehérvári lakos, fodrász, „Kisteleki”-re, Wohlstein Sámuel budapesti lakos családi nevének „Váradi”-ra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Sopron szab. kir. város törvényhatóságánál rendőrkapitányi állásra február 14-ig: — a zilahi pénzügyvizsgáztóság kerületében pénzügyőri szemlési állásra 14 nap alatt; — a dicsőszentmártoni járásbírósnál III. oszt. hivatali állásra hat hét alatt; — a dunaszerdahelyi járásbírósnál bírósági végrehajtói állásra két hét alatt; — az igali járásbírósnál telegkönyvvezetői állásra két hét alatt; — a világosi, esetleg máriaradnai adóhivatalnál díjtalan adóhivatali gvakornoki állásra 14 nap alatt; — a pancsovai adóhivatalnál hivatali állásra március 1-ig; — a budapesti m. kir. állami hidak igazgatóságánál három III. oszt. vámolói, esetleg három megüresedő kiegészítő vámolói és egy szolgai állásra március 16-ig lehet beadni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központ intezeti távirati jelentése 1908 február 3-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete.

Hazánk délkeleti nagyobb felén az utóbbi 24 óra alatt tulnyomóan csapadékos idő uralkodott és a csapadék mennyisége főleg az Alföld déli felén volt jelentékeny, ahol nagyjából 15 és 25 mm. között ingazott. Számos helyen viharos szél keletkezett. A hőmérséklet lényegesen változott; maximuma Nagynyeden 12 C° és minimuma -9 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változókéony idő várható lényegesen hőváltózással, sok helyütt főleg délen és keleten — csapadékkal és helyenkint még élénk szelekkel.

Allomás	Állomás mag. tengerszint felett méterben	A hőmérséklet csökkenése az előző nappal	szélirány és erője	felhőzet	csapadék	Hőmérő
A-Szalmon	58.5	1.8	E	10	1	3
Unyvá	51.3	2.0	N	10	4	3
Kismark	59.4	4.5	NNE	10	4	3
Lesonca	59.0	2.0	NNE	10	4	3
Jevalla	55.7	0.1	NW	10	4	3
Budapest	53.9	1.9	NW	10	4	3
Ivány	55.2	1.2	N	10	4	3
Kosztely	55.8	1.6	N	10	4	3
Pécs	54.7	1.4	N	10	4	3
Ságráb	58.2	0.3	N	10	4	3
Mitve	55.8	2.5	NE	10	4	3
Szeged	52.4	0.1	N	10	4	3
Temesvár	49.8	0.5	S	10	4	3
Nagyvárad	49.9	1.1	N	10	4	3
Kolozsvár	50.1	1.4	N	10	4	3
Nagyzeben	47.6	1.8	N	10	4	3
Szatmár	—	2.4	NE	10	4	3
Keer	—	2.0	N	10	4	3
Arvavár	—	2.2	NW	10	4	3
Boimeczhánya	—	2.6	NW	10	4	3
Komárom	—	0.6	NW	10	4	3
Magyar-Ovár	—	1.5	NW	10	4	3
Sopron	—	1.8	NW	10	4	3
Keszék	—	1.8	NW	10	4	3
Jirkevenca	—	3.5	NW	10	4	3
Dobrocson	—	2.2	NE	10	4	3
Kecskemét	—	0.5	NW	10	4	3
Jroszháza	—	0.6	N	10	4	3
Árad	—	1.4	N	10	4	3
Geombolya	—	0.9	NE	10	4	3
Temesvár	—	0.0	NW	10	4	3
Órsova	—	8.0	SW	10	4	3

Fejelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Újságkialdo Beszvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND

VIZÁLLAS.

febr. 1 febr. 8.

febr. 1. febr. 3.

Dana	Shárding	Passau	Linz	Bécs	Pozsony	Komárom	Budapest	Paks	Mohács	Gombos	Újvárad	Pancsova	Órsova	Morva-falu	Zsolna	Troncsón	Szeged	Szt.-Gothárd	Sárvár	Győr	Vasvár	Zákány	Barca	Eszék	M.-Szerdah.	Zágráb	Szilvács	Mitrovicsa	Szatmár	N.-Majlány	Latorcsa	Munkács	Laborecs	Homonna	Ung	Perocsény																											
0.48	0.86	2.57	1.90	0.82	0.78	0.41	0.85	1.63	1.89	1.89	2.58	2.70	6.47	2.73	3.88	2.02	2.73	0.81	0.66	0.81	0.68	0.74	0.77	2.10	2.26	0.60	0.80	0.25	0.22	0.85	0.68	0.20	0.20	0.06	0.04	2.44	2.14	1.18	1.14	0.88	0.60	0.80	0.44	1.36	1.58	0.08	0.28	1.23	0.94	1.40	2.54	0.10	0.81	0.22	0.74	3.28	1.68	0.24	0.22	0.10	0.18	0.00	0.20

SZÍNHÁZAK

Kedden 1908. február 4-én

Nemzeti színház

Nászinduló. Dráma 3 felvonásban. Irla Henry Bataille, Fordította Császár J. Reger Lechotier Odry Clau de Morilló Deraó Cloziora Bónis Grace Márkus E. Suzanne Aiszegy Mme de Picssuns Helvey L. Hortense V. váry M. Gleszerné Geró L. Mlle D'Audely Paulay E. Magnez Váradi A. Kezdeté fél 8 órakor

Vígyszínház

Az ördög. Vígjáték 3 felv. Irla Mőhár V. Az ördög Hegedűs Jolán Varsányi János Fenyvesi Kika Gazsi M. Ceinka Hegedűs András Győző László Szerény Kezdeté fél 8 órakor

M. Kir. Operaház

Pillangó kisasszony. Tragikus dalmű 2 felvonásban 3 részben. Szövegét Long János L. és Befasco Dávid nyomán írta Illica L. és Glauca G. Ford. Váradi Sándor, zenéjét szerzette Puccini Giacomo. Személyek Pillangó kisasszony Szamosi F. Szurki Bendiner H. Káta Flatiné Pinkerton Gábor Sharples Mihályi Goro Deri Yamadori herceg Fichler Bóna Ney B. Yakszidó Rezdős Váradi Kezdeté 7 órakor

Magyar színház

A császár ka onái. Dráma három felvonásban. Irla Földes Imre. Karády István Váró Karády Zoltán Garas Karády Zoltán Horváth Karády Erzsébet Z. Molnár Schneller Lajos Z. Molnár Marjay István Réthey Szilassy Ernő Tóth Joász Géza Csontos Váróssy Agóth Vándor Keller Gyula Rákay Szedlitsch János Papp Pintér István Tarnay Ferencz Környedy Kezdeté 8 órakor

Uránia színház

A szerelem története. Kezdeté 8 órakor

Fényképezőgépek
Grammofonok
Hangszerek
Látcsövek és Fegyverek
 csekély havi részletfizetésre kaphatók
Aufrecht és Godschmied
 áruházában
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26.
 Külön-külön képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMR igazgató. VI., Nagymező-u. 17. MA. **Gödöllő fénykora.** Táncképek a mult időkől. Irla: Regel H. E. MERIAN világhírű kutyaszínháza a »Hűtlen feleség« című darabban. **Dr. ANGELO LA ROEDIA** élő porcellánképek. Párisi star **valamint a februári műsor többi szenzációs számal.** Az előadás kezdete 8 órakor. **Jegyelővétel: 10—1 és 3—6 óráig.** A télkerthen reggel 5 óráig **VÖRÖS ELEK** cigánzenekara hangversenyez.

TATRA-MULATO

VII., KIRALY-UTCA 77. Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest lezélkelebb családi mulatója. Ma, 1908. február hó 1-től **Teljesen új szenzációs műsor.** Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul **Nemzet-özi Cabaret előadás.** Nemes Lessenn Mella Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard bárónó cocottadok (hartakiserettel) La belle Sylvia dán soubrette. **Homberto & Renardo** zene-excentrikusok. **Orlowa Frieda** orosz énekesnő és táncosnő. **Schm edt Bertalan** humorista teljesen új eredeti műsorával. **Maara Gusti** előadó soubrett. **Sugár Elza** cabaret énekesnő. **Ferenzy Kamilla** női baritonista. Pénztárnyitás 5 órakor. Kezdeté 8 órakor. **Telefon 15-10.**

Meghívás.

A Zolyomi takarékpénztár részvénytársaság t. c. részvényesei meghívotnak az intézetnek 1908. évi márczius 1-én délután 2 órakor a városház termében tartandó **rendes évi közgyűlésére.**

- A közgyűlés tárgyai:**
1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kiküldendő bizottság választása.
 2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése.
 3. Az 1907. évre szóló zárszámadások és a mérleg bemutatása, felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
 4. Tiszta nyereségnek s évi osztaléknak mikénti megállapítása.
 5. A kilépő igazgatósági, felügyelő-bizottsági és választmányi tagok helyeinek választás utján való botoltása.
 6. A részvény és tartalék tőke folomeése és ebből kifolyólag az alapszabályok módosításának előrendelése.
 7. Mas eseteg beérkező indítványok tárgyalása.
- Fgyelmeztetnek a t. c. részvényesek, m szerint, amennyiben szövzeti jogokkal élni akarnak, részvélyket az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlés megtartása előtt 3 nappal, tolvó év február hó 20-án déli 12 óráig térítvény mellett az intézet pénztáránál letéteményezni sziveskedjenek.
 Zolyom, 1908. január 27-én.
Drottner Pál igazgató.

Nászajándékok
 jubileuma díszajándék, évő-eszközök, műtári cikkekek
részletfizetésre
 is kaphatók jutányos áron
POLGÁR KÁLMÁN
 műóras ékszertelepén
 Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em.
 Árjegyzék 2000 rajzjal ingyen és bérmentve.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, including flour (Buzs), other grains (Egyéb gabonaneműk), wine (Burgonya), and various types of oil (Különböző termények). It also includes sections for gold and silver prices (Arany- és ezüstárak) and exchange rates (Cseresárfolyók).

MEGCSALT ASSZONYOK. — REGÉNY. — Irta: E. GABORIAU. Hektor odarohant az ablakhoz és meglátta az udvaron a férfiakat és szinte örvengeni kezdett. — Áruhába öltözhetem! — Nos és aztán? — Meg fogok szokni!

Egyiket odanyújtotta neki, de a férfi annyira remegett, hogy alig tudta a kezében megtartani. — Laura! — mondta remegő hangon, mi lesz veled, ha... — Ne aggódjál és ne törődjél velem, mondta félbeszakítva őt Laura. Nem megígertem neked, hogy mindenható követni foglak? Én megtartom az ígéreteimet.

Mit felelnék neki, ha egykoron az apja után kérédezősködné? — Feleni fog neki és rámutata egy becsületes emberre, aki örömmel kész önnék a nevéet adni. — Igen, kész a nevéet adni, s ha önnek sem lesz ellenére, visszavezeti azok közé a kedves ismerősök közé, akikre ön most csak félelemmel gondolt. Azok pedig visszafogadják és elfelejtik, hogy tévedett egyszer az életben, amikor azt hitte, hogy a szíve parancsára hallgat. Elfelejtik, hogy csak egy napra is hiányzott közülük. Laura, nagyon kérem, ne mondjon nemet.

Advertisement for coal and briquettes. 'SZÉN, koks, briket, antracit' for industrial and domestic use. Contact: Telefon: Detall 75-26. Engros 164. Radnay Károly, BUDAPEST, V. kerület, Váci-körút 80.

S Z I N H A Z A K

Kedden 1908. február 4-én.

Nepszínház - Vígopera

Tündérszerelm

Fantasztikus operett 8 felvonás
ban. Irtá Martos Ferencz. Zené-
jét szerző: Huszka Jenő.

Mátó Kürtly
Borbála, a felesége V. Ágh L.
Gergő, a fiuk Környel
Orsolya, a lányok Tallián
Csallabér, doktor Nagy
Csallabérné Jzóné
Vizi király Horváth
Csilla, leánya Dóla, Donna
Csinczér, tucások király Virág
Remete Székely
Mári, parasztlány Bátorfi G.
Kezdeté 8 órakor

Várszínház

Zárva

Király színház

Varázskeringő

Operett 8 felvonásban. Irták
Dörrmann és Jacobson. Fordi-
totta Mérei Adolf. Zenéjét szer-
ezte Strauss Oszkár.

XIII. Joahim Németh
Lehár Papir
Heléna Petrás S.
Niki Ráthonyi
Gusztáv Csapó
Friderika Orley G.
Francz Olvós G.
Vendolin miniszter Szabó
Sigmund, lakáj Sairány
Kezdeté fél 8 órakor

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 93-16.

MICSI HERCEG

Lehár egyfelvonásos operettje.
Utazás egy siker körül.
Bohózat egy felvonásban.

- A szerelem trombitája. -
Egyfelvonásos tréta.

GŐZFÜRDŐBEN.

Tréfás jelenet.

25 kabaret szám.

Szereplők: Szomaháry, Heltal,
Molnár.

Szereplők: Medgyessay Vilma
Vörös Il, Keleti Juliska, Poor
Lili, Nváral, Sarkadi, Tihanyi,
Bárony, Böros.

Apollo színház.

(Telefon 68-39.)

A szezon legnagyobb slágere

Téli élet Tátralomnicon

(Téli sportok Frigyes főher-
cege és családja jelenlétében.)

A turista vezető menyasszonya.
Segítség a kellő időben.

Mester birkózás. Kalifornia.
Drama a gleccserek között.

Utazás a Niagara vizeséhez.
Afrikai hídépítés. A züllött
ember s egy gyermek. Hamis
színek alatt. Faszén égetés.

Téli uszóverseny a Szajján.
A Szajna átúsztása 0 fokos
vizben.

Kezdeté fél 5 órakor.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28

BONBONNIÈRE. Telefon 52-88

A Cabaret februárja!

Minden este előadásra kerül a

nagyszerű februári műsor!

3 új bohózat! 25 új Cabaret-szám! 15 új színpadi tréta!

Előadók: Nagy Endre, László Rózi, Ferenzy Károly,
Balogh Böske, Fábian Kornélia, Szócsy Magda, Kófi Jolán,
Huszár, Bajó, Gabányi, Máhr, Kóváry.

Jegyek: Bárd-nál Kosuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipszer-nél
Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körút, 28.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.

Igazgatók Rendező: LEITNER és KELETI | ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/29 óra kor.

1/410 órakor: Ma Uldonság!

„A házibarát”

Bohózat írta: Nemó. Rendező: Werner Manó.

„Kirándulás a szabadba”

(Cabaret) előadja a Folies Caprice egész személyzete.

Rendezik: Rott Sándor és Geiger J. balettmeister.

Végül Was Männer Tessel? 11 órakor

Bohózat írta: Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor.

Nappali pénztár 9-10-ig és délután 3-6 óráig.

Az 1-6 emeleti Casino de Parisban reggeli
5 óráig zene és tánc.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan
nak minősítendő.

Dr. Preisz Hugó

a m. kir. állami bakteriológiai Intézet
vezetője.

A Csillaghegyi forrásvíz központi iro-
dája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-88.

„METEOR”
SZÁLLODA

Budapest, Erzsébet-körút 6.

Tulajdonos: RENDES SZIDOR.

120 kényelmesen beren-
dezt szoba. Figyelmes kiszolgálás.
Melegvízfűtés. Mérsékelt árak.
Teljes 24 órai liftszol-
gálat. Feltétlen tisztaság.
Vácuum-Cleaner. Fekvés a Keleti és Nyu-
gati pályaudvar között.
Fürdők a házban. A technika minden viv-
mányával felszerelve.
Szállodai automobil. A város központján.
Salonok, társalgók. A város központján.

Szobák 4 koronától.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

Február 1-től új műsor.

The Elrados G. Gobson

kómikus nyújtó tornászok. fejlenjáró-művész.

The Great 4 Longs The Guston

atróbatá csoport. zenebohócok.

A TOLYAJ. Eohózat egy felvonás-
ban. Irtá Tábori Emil.

Ejjeli 12 órától, reggeli 5 óráig

zene és tánc.

Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyző.

Vasár és ünnepnapokon délután fél 4 órakor délutáni
előadás mérsékelt belvárakkal.

CIMBALMOK,

Legjobb szabadalmazott acél belső
szorkezeléssel, melynek hangja, hang-
tartalma rendkívül jónak bizonyult,
résztliffizetésre is legmess-
zebbben jó állással kap-
hatók. Fonografok, gramofonok,
hegedűk, fuvolák, omlerák oka-
rinák stb. olcsón legjobbak. Kifün-
tetve elismert jó munkáért.

Arjegyzéket ingyen küld

Mogyoróssy Gyula

m. kir. szabadalmazott hangszergyáros

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

Telefon 58-20.

Benoid-gáz

világító készülékek és motorgenerátorok

Legjobb köz nagyfotosságú találmánya, egyformán
alkalmazható világításra, fűtésre és erőátvitelre. Kisebb
telepek létesítésére ép oly alkalmas, mint az acetylen,
csak hogy ennek robbanó veszélye, bűze és más kelle-
metlenségei nélkül. Bárhol (hatósági engedély nélkül)
felállíthatók és bárki által kezelhetők. — Generator-
készülékek, úgy világításra, mint erőátviteli célokra
többféle nagyságban készülnek.

Magyar Benoidgáz Részv.-társ. Arad.

Raktár és iroda:

Budapest, VI., Andrássy-ut 17. szám.

Jól lát?

Ha nem, akkor for-
duljon bizalommal

HATSCHÉK optikushoz, csak Károly-körút 6. sz. ahol szem-
üvegek és lépcsővek is legelőcsőben kaphatók
ingyen arjegyzék bérmentve.

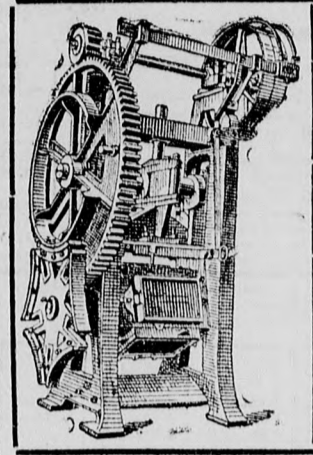
Nem kell többé 10.000 frtos régi hegedű

Reményi Mihály

műhegedű-készítő, a m. kir. Zene Akadémia
házi hangszerésze legújabb találmánya
által (hangfokozó gerenda-) annak bár-
mely hegedűbe vagy gordonkába illesz-
tése után az sokkal jobb, nemesebb és
erősebb hangot kap.
Kezesség minden egyes hangszerért. Reményi
széjjelkésztiményű új hegedű pótolják a drága
mesterhegedűket, mintán a legnagyobb hangver-
senyteremben megfélelnék, bizonyítottul szolgál,
hogy Geyer Steil a legnagyobb hegedűművész
a Vígadó nagy termében egy Reményi-féle új
hegedűn sikerrel hangversenyzett.
Hegedű készítése és javítási műterem.

Budapest, Király-u. 58. Arjegyzék bérmentve.

Mindennemű

tégla és cse-
répgyári gépek

MARCHEGGI GÉP-
GYÁR és VASÖNTÖDE

BUDAPEST,

V., Sziget-utca 4.

TELEFON: 44-81.

Veszek zálogcédulákat

előlegesen értékesítve, aranyat, ezüstöt,
gyöngyöket és ékszerket a legmagasabb
összeg költségmentesen kiváltók és teljes
árúkat kifizetnek

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKÉSZÉDŐ

BUDAPEST, Király-utca 34. Petőfi-nagya sarok

Telefon 11-21,

Helyiségváltozás

miatt

NEUMAYER FÜLÖP

Bpest, V., Váci-körút 2. és 4. sz.

Árukészletét rendkívül előnyösen
árusítja ki.

Tetemes ármérséklés:

szőnyegek, függönyök, átvé-
tők, ág- és asztalterítők bu-
torszövetek és matracok oslnva-
tokban, továbbá minden szak-
mába vágó szilkeekben.

Az üzlet

Dedk Ferencz-tér 1. sz.

alá helyeztetik át.

Telefon 11-21.

HETI MŰSOR.

Február	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Király-Színház	Nepszínház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Uránia színház
5 Szerda	Egmont	Anyegin	Sámson	Varázskeringő	Czigánybáró	Gretchen	—	A szerelem története
6 Csütörtök	Az örök küzdelem előtt	Jancsi és Juliska	Baccarat	Varázskeringő	Parasztbecsület Tündérlak Magyarhonban	A császár katonái	Annuska	A szerelem története
7 Péntek	Hazug törvény	Carmen	Álarczos bál	Varázskeringő	Czigánybáró	A császár katonái	—	A szerelem története
8 Szombat	Hazug törvény	Parasztbecsület Tánccsölyveg Rajazzók	Sámson	Varázskeringő	Piros bugyellás	Gretchen	Nászinduló	—
9 Vasárnap	d. u. Himni dala este Hazug törvény	Bohémelet Álom	Bernat	Varázskeringő	Balkirályno	Hercegek iskolája	—	A tánc A szerelem története

Zene Akadémia... annak bár... nemesebb és... kap... Reményi... nagyobb hangver... nyitól szolgá... hegedűművésznő... Reményi-féle új... zenyzett... ási műterem.

ék bérmentve.

ennemű

és cse-ri gépek

EGGI GÉP-FASÖNTÖDE

PEST,

et-utca 4.

N. 44-81.

ulákat

esztőt, agasabb s teljes

ERKÉSZKEDŐ

ü-tésa sarok

zás

LÖP

s 4. sz.

nyásen

klés:

ve.

bu.

va.

ak.

1. sz.

nia színház

zerlem tör-ténete

zerlem tör-ténete

zerlem tör-ténete

zerlem tör-ténete

zerlem tör-ténete

zerlem tör-ténete

zerlem tör-ténete

zerlem tör-ténete

A legújabb hajtűk és hajszűtővasak

MÜLLER J. L.-féle Brise de Violette

Legkedveltebb ibolya illat

Legkedveltebb illatával egyenlő kellemes frissen szedett ibolyák illatára nézve feltűnő messége ezon újonság felülmúl minden vártakot hatatlan ezen újonság felülmúl minden vártakot zást kiváló illat és kellemes illata által.

Üvege 1.50, 2.50 és 4.50 forint.

Kapható: **MÜLLER J. L. Cs. és Kín. udv. szállító**

Utazozó- és pipere szappan-gyárműsz. Budapest. Raktár: Koronaherceg-u. 2. Rottenbiller-u. 8.

AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN KAPHATÓ

Ruha és hajkefékben nagy választék.

Déli vasut.

Az étközö-, háló- és közvetlen-kocsik forgalma Budapest d. v. pályaudvarról az 1907. évi téli menetrendben. Étközö kocsik. Budapest d. v. - Pragerhof között. Budapest d. v. ind. reggel 8 óra 05 perc. Pragerhof érk. délután 2 óra 07 perc. Menettartam: 6 óra. Pragerhof ind. délután 3 óra 10 p. Budapest d. v. érk. este 9 óra 42 p. Menettartam 6 1/2 óra.

I. II. oszt. hálókocsi. Budapest d. v. - Velence (Venezia) között. Pragerhof-Nabresina-Cormonson át. Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc. Velence érk. délután 2 óra 15 perc. Menettartam 18 1/4 óra. Velence ind. 2 óra 10 p. Budapest d. v. érk. d. e. 10 óra 12 p. Menettartam 20 óra.

I. II. közvetlen kocsik Budapest d. v. - Franzensfeste között négy I. oszt. hálöhelyivel. Pragerhof-Marburgon át. Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc. Franzensfeste érk. d. u. 2 óra 32 perc. Menettartam: 18 és fél óra. Franzensfeste ind. este 6 óra 24 p. Budapest d. v. érk. reggel 10 óra 12 p. Menettartam: 15 3/4 óra.

I. II. oszt. közv. kocsik. Budapest d. v. - Velence (Venezia) között. Pragerhof-Nabresina-Cormonson át. Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 p. Velence érk. d. u. 2 óra 15 p. Menettartam: 18 1/4 óra. Velence ind. délután 2 óra 10 p. Budapest d. v. érk. d. e. 10 óra 12 p. Menettartam 20 óra.

I. II. oszt. közv. kocsik Budapest d. v. - Udine között. Pragerhofon át (nov 15-től) (a szent-petervár-wien-üzsa: expressz vonathoz való csatlakozással Bpest d. v. ind. reggel 8 óra 05 perc. Udine érk. este 10 óra 58 perc. Menettartam: 15 óra. Udine ind. reggel 5 óra 45 p. Budapest d. v. érk. este 9 óra 42 p. Menettartam: 16 óra.

Budapest d. v. - Abbazia-Fiume között. Pragerhof-St-Peteren át. Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc. Fiume érk. délelőtt 9 óra 40 perc. Menettartam: 13 1/4 óra. Fiume ind. este 8 óra 00 perc. Budapest d. v. érk. d. e. 10 óra 12 p. Menettartam: 14 1/4 óra.

Budapest d. v. - Triest között. Pragerhofon át. Budapest d. v. ind. reggel 8 óra 05 perc. Triest érk. este 9 óra 02 perc. Menettartam 13 óra. Triest ind. reggel 7 óra 55 p. Budapest d. v. érk. este 9 óra 42 p. Menettartam: 13 háromnegyed óra.

Budapest d. v. - Pakrácz között. Nagykanizsa - Bareson át. Budapest d. v. ind. este 10 óra 0 perc. Pakrácz érk. d. u. 1 óra 20 p. Menettartam: 15 és fél óra. Pakrácz ind. d. u. 2 óra 50 p. Budapest d. v. érk. regg. 6 óra 30 p. Menettartam: 15 3/4 óra.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gárda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

speczialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac

nemi betegséget

(húgyszólyást ebeket, syphillist stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség mégidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető. Levélre díjtalanul válasz. Kíváncsi gyógszerok.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 8-9-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(A Pannónia szállodával szemben.)

Ajtáró ház. - Bejártat a lépcsőnél. - Külön várószobák.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és előadása háló-, ebédlő-, szalón-, ariszoba és irodai teljes berendezések Dus rakár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rébutorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 2. sz. ezülv. Gyár-utca
Telefon 14-09.

Biztos vigasz

valahára rheumában (köszvény) és cszbnak (Gicht) szenvedőknek!

Költség, belső gyógyszer, kenés és fürdő nélkül elérhető, hogy 8-10 nap alatt egyszerű, kényelmes, ártalmatlan és kellemes eljárás mellett végképpen megszűnnek a legmakacsosabb rheuma és cszű okozta fájdalmak a végtagokban, a törzsben vagy akár a fejbe is ha vannak. 40 évi tapasztalat mint gyógyszerész - midőn látam és látom, hogy a legkülönbözőbb drága gyógyszer-ek, eljárások és fürdők is csütörtököt mondanak holott az én eljárásom biztos sikerre vezet - készített arra, hogy eljárásomat közöljem szerződő emertársaimmal díjtalanul. Csak a hirdetési költségek fedezésére tessék 2 koronát utatványozni vagy a körülményesen megírt levélben levélbélyegekben beküldeni, midőn aztan eljárásomat azonnal bérmentve megküldöm. Czim: "Órangyal gyógyszerár" Kékes Szolnok-Doboka megye 27981

Titkos betegségek

biztos és lelkismeretes meggyógyításra 24 évi makacsvos ériasi tapasztalata folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvosnádor specialista

Igen rövid idő alatt alapos sikerrel gyógyít. Húgyszólyást, magömlést, nőiyagbajt, fekélyeket, syphillist, férfi szyngö-ést, önfertőzést, halogéno- és idegibajt, bőrkérbajt és minden nemi betegséget biztos módszerrel.

Budapest, 10., Károly-körút 10. I. emelet
Rendel. d. e. 10-4 és este 8-9 óráig.

Videkielket levél útján is biztos eredményre érnek a gyógszerrel gondoskodik.

Munkáshat talamos szeg-ádménnyel kezel.

Meghívó
a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvény-Társaság

részvényeseinek 1908. évi február hó 8-án, szombaton, délelőtt 11 órakor, a takarékpénztár I. emeleti üléstermében (VI., Andrassy-ut 5. sz.) tartandó

XV. rendes évi közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése.
 2. A zárszámadások előterjesztése és a felügyelő-bizottság jelentése.
 3. A mérleg megállapítása és a felmentvény iránti intézkedés.
 4. A nyereség hováfordítása iránti határozathozatal.
 5. Az igazgatóság indítványa az alapszabályok 33. §-ának módosítása tárgyában.
 6. Az igazgatóság indítványa az intézeti alkalmazottak nyugdíjintézményének életbéléptetése iránt.
 7. A felügyelő-bizottság tagjainak választása és a bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
 8. A választmány kiegészítése.
- Budapesten, 1908. évi január hó 23-án

Az igazgatóság,

Azon t. cz. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéremek, miszerint nevükre írott részvényeiket az alapszabályok 20. §-a értelmében legkésőbb három nappal a közgyűlés előtt, tehát bezárólag 1908. február 5-ig Budapesten a társaság főpénztáránál (VI., Andrassy-ut 5. földszint) letenni sziveskedjenek, hol a letett részvényekről elismervényt nyerneik, mely igazolási jegyül szolgál a közgyűlésen való részvételre.

A közgyűlésen az alapszabályok 16. §-a szerint minden részvénytést általa letett öt darab részvény után egy szavazat illet meg, azonban 30 szavazatnál többet sem saját, sem megbízójának nevében, sem mindkét minőségben együtt, senki sem gyakorolhat.

A mérleg és a felügyelő-bizottság reá vonatkozó jelentése az alapszabályok értelmében a társulat irodahelyiségében közszemlére ki van téve s kívánatra minden részvényesnek kiszolgáltatik.

THE GRESHAM

ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN,
Alapítottatott 1848-ban.
Magyarország: Fiók Igazgatósága Budapeston
V. Ferenc-Jozsef-tér 5-6. (saját palotájában)

Elfogadott biztosításokat az ember életére a legkülönbözőbb kombinációk szorint, u. m. haláleseti biztosításokat, halál- és előres esetire szóló biztosításokat, két személynre szóló kölcsönös biztositásokkal, gyermekbiztosításokat és áradékbiztosításokat. A "The Gresham" az általa elfogadott biztosítási alanok alapján a legliberálisabb biztosítási feltételek mellett nyújt biztosítást, ügy-és viszezártása esetén. A hibern. pártal. öngyilkosság, külföldi utazás és tartozkodás támadhatlansága is kifizetéseket (halál vagy előres esetén) a lehető leggyorsabban teljesít. Az 1906. év végéig biztosított felelnek kifizetett a "The Gresham" 571.800.000 koronát. Magyarországi üzletének magyar értékekben elhelyezett díjtartaléka 25.940.908.10 korona. Képviseleti (várat és főügynökség): Budapeston a Gresham palotában, valamint az ország minden nagyobb városában községgel szolgáinak további felvilágosításai.

Beckett A. Reginald
The Gresham magyarországi fiókjának igazgatója

Fénykép-készülék

objektívét voss, elad, esorél híres Appolo lemeznek egyedül-elarusító helye.

HATSCHEK EMIL

Andrassy-ut 13.
Hóka: Készület-körül 88.
Alapítottatott 1877.
Sokkal olcsóbb, mint tészlet fizetésre.

Uj idők széprodalmi, társadalmi és művészeti képes hetilap.

Szerkeszti: **Herczeg Ferencz.**
Előfizetési ára negyedévenként 4 kor.
Mutatványszám kérésre ingyen.
Kiadóhivatal Budapeston, VI., Andrassy-ut 10.

BIZTOS
gyógyulást keresőknek

nemi betegségben szenvednek

mint húgyszó és hólyagbajok, húgyszószűköltek, vesebajok, vesebajok, éjjeli magömlések, sebék és bujakóros bántalmak (syphillist), az önfertőzést utóbbiaként fellépő lőngbajok, korai férfierő elgyengülése, bármily bőrkérbajok stb. nőknél fehérfolyás, méh bajok, alapos gyóráz gyórkeros gyógyítására szigoruan tudományos és lelkismeretes gyógy módjánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. sz. és kir. osztály főorvos országos hírt és a legérgebb 33 éve fennálló rendelt intézetét

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.
Rendelés naponta 10-4-ig és 7-9-ig este. Időt húgyszó és hólyag bajok vizsgálata villamos húgyszószűköltek segélyével.
Videkielket levélre kimerül ó választ és szakszerű tanácsot nyerneik, gyógszerrel gondoskodva lesz. Tisztelettel biztositva.
Nőknek külön váróterem.

E hirdetés rovartan minden szövegszerű beiktatása közönséges pént betűkből 4 fillérral, kompak betűkből szedve 6 fillérral fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovartan minden szövegszerű beiktatása közönséges pént betűkből 4 fillérral, kompak betűkből szedve 6 fillérral fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Sárvány-utca 6/C. 236

Vadászfegyver

örökségből származó gyűjtemény, polom áron egyenként is eladó. Modern Toplewer kulcsu 18 ftt. Grener záru angol lakatu visszaugró kakasu 25 ftt. Öntöltő és töltényvető sörétes Winchester 35 ftt. Több szép Hammerles és Drilling feltűnő olcsó áron. Ismétlőpisztolyok és revolverek között velodogg-hammerles és Brauning is ugyszintén fényképező gépek alkalmi vételárban. Radó, Egyetem tér 5E.

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja svármanyt. 27733

Rekedtség

biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle cukorka, 60 fillérről minde-nyit kapható 7214

Könyveket,

regénysorozatot, egész könyvtárat jó áron vásárolok. Ajánlatokat "Könyv-kezelő" jelige alatt a kiadóhivatal továbbít

A Falkogen

tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VIII Rákóczi-ér 2. sz. 27 96

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, real, mai gánvizsgálatra, gimnázium különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válasz-bélyeget kérek. 278.8

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes meg-bizátásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Gyza. Telefon 67-47. 27750

Temetkezési

vállalkozók, intézetek egy-letek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részvénytársaság Nagy-mező-utca E. 46. 279.3 C.

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába "Huszárhoz" kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

Zalogcédulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb áron veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Csemegeszőlöt

fagymentesen csomagolva, 5 kilónként 5 koronáért, leginomabb táblaalmát 4 koronáért, mézédés narancsot 3 koronáért szállít Rottmann Hermin Kiskun-halason. 27850

Jogi-,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyes tárgyakból is) Kolosvárra, Budapestre ugyszintén államszám-veletant államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti jogi szeminarium. Budapest VI. Rózsa-n. 44. III. 8

Régi ezüsttárgyakat

és zalogcédulákat veszek és eladok mindenemű arany- és ékszerárut, ugy-mint régiségeket, drága-követ, arany- és ezüst-órákat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-évszámzókat. Kér-jen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Buda-pest, IV., Váci-utca 18. I. emelet. 26764

Butorok

Műbútorkereskedelmi Rész-vegytársaság Budapest, IV., Váci-utca 9. Nagy választék asztalos, kárpitos és díszbutorokban. Eladás készpénz és hitelre. Allan-dó kiállítás. Butoralbum 1 kor.

Polgári iskolai

realiskolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyéves ön-kéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a leg-jobb sikerrel előkészít "Tan-nár" Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 3. ajtó. 27676

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak terve-zését, felépítését, átalakítá-sát bárhol előnyösen el-vállalja, tehermentes tel-keket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 27792

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Merleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes ga-rantia, első rangú ajánla-tok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

1000 családnak

azonnalra szerzett "Hu-szár" lakást, helyiséget, állást Budapest, Merleg-u. 2. Telefon 81-08. Válasz-bélyeg. Elsőrangú ajánla-tok. Minden bérhelyiség ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent "Hu-szár" Budapest, Merleg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, ál-lást. Válaszbélyeg. Első-rangú ajánlatok, Teljes garancia. Minden bér-helyiség, ingatlan naponta anilvántartva. 27665

Veresáfonyabelőtt

BARTA-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.-ko rona FELKA, KON-ZERVGYÁR Felka, Szep-csm. 86972

Fenyőborovicska

(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter 4.750, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepcsm. 26973

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szö-vegek, kényszerítő körü-mények miatt eladók: ma-hagoni hálószoba 180 ftt., íróasztal könyvszekrény-nyel, olajfestmények 2 ftt. nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 áru villany 14 ftt. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sa-rokplacza. 26616

Ki a YES-OU-SI

ezimű lapot megrendeli, látezva minden megerősítés nélkül és önállóan az

angol és francia

nyelveket alaposan megtanul-tatja. Előfizetési ár negyedév-on-ken! minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket elfogad és mu-tatványisméket küld a kiadót hivatal. Budapest, Andrássy-u. 97. szám. 27798

Eladó

egy modern adómen'es I. em. lakóház, vízvezetékek, ilvanvilágítással, gyümöl-csös kerttel, 1500 ftt. évi lakbért üvedémez, ára 18 ezer ftt. a vételhez kell 3500 ftt. a többi teher rajtmaradhat, 51%o-kal családi okok miatt sürgő-sen eladó Bővenbet Várnay Antalnál Győr. 27931/A.

Aczélsodrony-

ágyhatétek a legjobb ki-vitelben kaphatók, fake-rettel 3.50 ftt. vaskerettel 5.50 ftt. és feliebb. od-ronykerítésekrl kérjen költségvetést. Heizer és tea sodronykerítés- és ágyható-nyárban. Népszínház-utcz 4-3. sz. 27910

Magán építő iparos

iskola előkészít építő, kő-műves és kőfaragó vizsgá-hoz biztos sikerrel! Szer-ény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és sta-tisztikai számításokat, Vági Iósef műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Eladó

circa 800 Complett leg-utóbban szabadalmazott hímző-dobkeret szabadala-lommal együtt, melyet a m. kir. miniszterium az összes magyarországi állami főiskolákba mint tan eszközt elrendelte, esetleg esztérga-padok és szer-zésmokkal együtt családi ovok miatt sürgősen és jutányosan eladó a vétel-hez circa 700 ftt. kell. Bővenbet Várnay Antalnál Győrött, 27931/B.

STENOGRAFIA

Ha eltepláján boldo-gulni akar, tanuljon gyors-írást, gépirást, könyvvit-telt, német nyelvet a Steno-gráfia országos Gabel-berger gyorsíró- és gép-író iskolában. Sokszo-sító tanfolyamok, copying office. Biztos állásközvetítés. V. Váci-körnt 33

Hajfestő-fésű

egyszerű fésűvel által fest ősz vagy vörös haját valódi szőke-re, barnára, vagy fekete-re! Teljesen ártalmatlan! Évöniz használ-ható! Ezeket használhatom. Egy dugab ára 5 korona. Székhely: SCHÖLLER J. Altel-Becc, I. Kirzbaugasso 4/E.

Gimnáziumban

szinjelesen érett, tanítás-ban jártas, perfect német, kiütő ajánlatokkal bíró egyetemi hallgató helyben nevelőnek korrepetitornak ajánlkozik. B. Ferencz, VIII., Mária utca 5 I 26.

!! Figyelem!!

Cseplőéptulajdonosok! Az elromlott gabonaosztályozó hengereket (Sortiercylinder) már most küldjék be Heizer és társa céznek (Bpest Népszínház-utca 1-3), a hol a legszakava-totban és legjutányo-sabban javíttatnak, illetve újra befonatnak.

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használ-tak és újak ol-csón kaphatók!

Lefkoviás Jakabnál

Bpest, V., Csáky-utca 28. Korall-utca sarok. Lipót-kört közelében.

Gyorsírás

(Gabelberger)

Gereben

gyorsíró nőiskolája kiképzés után állást garantál Németül tudóknak tandíjke-dvezmény. Írógépek-tatásnövendékeknek díjmentes. 27643

Risztót-tér 2. szám.

3 szó . .

Egyenruha

Tiller

Budapest.

FRIED J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő

Bpest, V., Nádor-u. 14

Elfogad teljes lakterenda-zéseket, valamint minden-emű kárpitos- és díszítő-munkákat. 27881

Mintaraktár műveszi kivi-telű butorokból, francia és angol szövetekből

Költségvetés díjmentes. :

Szepességi

csemegék

BARTA-féle vörösáfonya-belőttet, málna, szá-mócska, csipkebogyóint, gomba- és húskezerveket, pastátomokat elánl a FELKAI KON-ZERVGYÁR Felka, Szep-csmegye. Kérjen ár-jegyzéket.

Polgári drak!

Pontos kiszolgálás!!

Kitűnő szabás!

Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél sze-mélyesen elmegyek.

Zeliszka János

angol uri szabóterem.

BUDAPEST.

Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a leg-dívatosabb angol és bel-földi szövetekből.

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyö-keket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kivál-tok és teljes értéket ki-fizetem.

Singer Jakab

ékszerkereskedő

BUDAPEST.

Király-utca 91. szám.

Izabella-utca sarkán

Kolozsvári

jogtudományi és állam-tudományi szigorla-tokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismer-tesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünk-vel, igen szerény díja-zásért. A vizsga sike-rét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produ-káló intézetünk. Vál-tozójából speciális tanfolyam, melyre kor-látolt számban ve-szünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen osekély díjazás al Levél-beli érdeklődésekre ki-merítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozs-vár, Magyar-u. 2.

BUTOR

árverésről, finom és egy szerű butor, hálószobák és garson szobák Sealon bű-rozókkal, gyönyörű tükör, diván, börszék, íróasztal, porzasszőnyeg és egyes darabok; Földes B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaéptü-letben. Nagy raktár valódi börszék és karosszék-ekben, jóval olcsóbb áron, mint eddig.

Használt székek átalakítása börszékekre olcsó árakban. Legolcsóbb bűrbutorok és állványok.

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás-rácsok, kerkerítések, keramitlapok, Kehlheim-lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,

épület-bontós vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74.

100k fizet Szécsen-ut 5.

Urasági butor

Eladok és veszek; ma-hagoni hálószobákat, ebé-dőket, szalonokat, rézbu-torokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyeget, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petró-leum-lámpákat, bronzszob-rokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezési kiállítás!

IV., Sommelweis-(Ujvilág)-utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet ninesen.

26618